The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.
Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada "Daugavas Vanagi"
Business Office: 491 College St.,
Editor-in-Chief: ALFRĒDS VINČELS
Toronto 4, Ontario, Canada
Telephones: 921-7121; 368-3239
United States Editorial Offices:
New York: Editor — V. Irbe,
4035 Rombouts Ave, Bronx N. Y. 10466, U.S.A.
Chicago: Editor — D. Vallena,
648 South 23rd Ave., Bellwood, Ill., 60104, U. S. A.
WEDNESDAY, OCTOBER 27, 1965.

LATVIJA AMERIKĀ

86. N-RS. TREŠDIENA, 1965. GADA 27. OKTOBRIS. 15. GADS

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT OTTAWA AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi."
ATB. REDAKTORS: ALFRĒDS VINČELS
Redakcija un kantoris: 491 College St., Toronto 4, Ontario, Canada
Tālruņi: 368-3239 (redakcijai) un 921-7121 (kantorim)
Redaktora tālrunis vakaros — 531-4533
Ņujorkas redakcijas vadītājs V. IRBE
4035 Rombouts Ave, Bronx N. Y. 10466, U.S.A.
Tālrunis 994-7917
Čikagas redakcijas vadītāja D. VALLENA
648 South 23rd Ave, Bellwood, Ill., 60104, U. S. A
tālrunis 544-4278

Jācel mūsu tautas gods un varēšana

Komitejas Latvijas brīvībai priekšsēža V. Haznera referāts LNAK padomes sesijā deva faktiem un statistiskiem skaitļiem pamatotu pārskatu par pašreizējiem apstākļiem okupētajā Latvijā, mūsu darbības iespējām un nākotnes uzdevumiem. Referāta nobeigumā minētos konstatējumus un ieteikumus LNAK padome pieņēma kā nacionālpolītiskā darba vadlīnijas, kuŗas iedzīvināšana piekrīt LNAK valdei priekšsēža J. Niedras vadībā. Šie konstatējumi un ieteikumi lielā mērā attiecināmi arī uz lokālajām latviešu organizācijām un sabiedrisko dzīvi vispār, tādēļ konspektīvā veidā sniedzam tos mūsu laikraksta lasītājiem.

Sava referāta nobeigumā, pamatojoties uz konkrētiem faktiem un statistiskiem skaitļiem, V. Hazners konstatēja: 1) Komūnisti neveido mūsu tautas lielāko daļu, jo okupētajā Latvijā komūnistu skaits ir pārāk niecīgs. Komūnisti ir vienīgi tie, kas ar krievu varu palīdz turēt nebrīvībā mūsu tautu. 2) Laiks pašreiz nestrādā mūsu labā, jo pasaules koeksistences politika palīdz tautas apspiedējiem nesaudzīgi vērsties pret mūsu tautu okupētajā Latvijā. 3) Par trimdas latviešu sasniegumiem nacionālajā un kultūras laukā tauta dzimtenē priecājas daudz vairāk nekā dažkārt mēs paši. Mūsu darbs arī viņiem dod jaunu spēku pastāvēt pret visu ļauno, ko mūsu dzimtenē ienesuši krievi un komūnisti vispār. 4) Mūsu darba nozīme trimdā ir jāprot novērtēt cīņas vārda izpratnē, jo viss mūsu darbs ir priekšzīmes rādīšana tautai, kā pastāvēt uz laiku laikiem. 5) Ikvienam jāredz un jāzina, ka mūsu darbu ļoti veikli prot novērtēt mūsu tautas apspiedēji, kā arī visi tie, kuŗiem nepatīk mūsu brīvības mērķi un tautas ideālu saucēja balss.

Izejot no šiem pamatkonstatējumiem, mūsu nacionālajam darbam trimdā ir divi galvenie virzieni; darbs attieksmē uz okupēto Latviju un darbs še uz vietas. Attieksmē uz okupēto Latviju V. Hazners izteicās, ka arvien stabilāks jāizbūvē uz turieni jau pārmestais tilts. Pirmā vietā vēl arvien stādāma materiālā palīdzība, bet otrā vietā liekams morālais atbalsts, pie kuŗa pieder arī grāmatas, laikraksti un citas Rietumos radītās kultūras un nacionālās vērtības. Tās pārsūtot, nav jābīstas, ka kāds sūtījums varētu nonākt tā saucamās „jaunās klases" rokās. Otrkārt, mums ir jāizsaka savu nostāju pret dažkārt noraidīto sakaru izveidošanu ar tautu dzimtenē. Mums jāapzinās savs spēks un mūsu tautas apspiedēju nespēks. Attieksmē uz braukšanu ciemos okupētajā Latvijā jābeidz iztirzāt jautājumus par braukšanu vai nebraukšanu. Ir svarīgi zināt, kas, kad un kāpēc brauc. Jānožēlo, ka visi braucēji, kas līdz šim okupētajā Latvijā bijuši, tur ieradušies neinformēti, daudzkārt apmulsuši un nobijušies. Tie ar maz izņēmumiem ir vienīgi pakalpojuši komūnistu propagandai.

Jautājumu par okupētās Latvijas apmeklējumiem LNAK padomes sesijā pārrunāja atsevišķi un pēc vispusīgām debatēm vienojās apmeklējumus uzskatīt par nevēlamiem. Šo LNAK padomes viedokli BPLA lūgta saskaņot ar pārējo zemju centrālo organizāciju viedokļiem, kā jau atzīmējām LA 20. oktobra numurā.

Sevišķi nozīmīgi ir Komitejas Latvijas brīvībai un ASV DV priekšsēža V. Haznera ieteikumi par latviešu nacionālo darbu un uzdevumiem pašreizējos apstākļos trimdā. Kā vienu no pirmām vajadzībām viņš minēja ārējās informācijas darba pārkārtošanu. Steidzīgi jāuzlabo un jāpaplašina pašreizējā ideoloģiskā un informācijas darbība pret komūnistu aktīvitāti. Daudz nopietnāk ne vien jāanalizē komūnistu runas un publikācijas, cik tās skar Latvijas jautājumus, bet nekavējoties jāizgatavo arī atspēkojums. Ar preses un radioraidījumu palīdzību vai citām iespējām šie atspēkojumi jānogādā arī pāri uz okupēto Latviju.

Ar jauniem spēkiem un apņemšanos mums jākāpina latviskās dzīves izkopšana svešumā, paliekot nelokāmā apziņā, ka nedrīkstam zaudēt nevienu no savas tautas piederīgiem, ļaujot tam aizklīst svešuma ceļos. It sevišķi tas attiecas uz darbības kāpināšanu latviešu jaunatnes sagatavošanā un aicināšanā strādāt savas tautas labā.

Atbildīgiem darbiniekiem rūpīgi un neatlaidīgi jāsagatavo Latvijas neatkarības atjaunošanas jautājuma pacelšana Apvienotajās nācijās, cenšoties atrast iespējami daudz draugu jauno nāciju vidū. Tiem jāpiegādā materiāli par apstākļiem mūsu zemē, jādod pārliecinošs ieskats par to, kas nodarīts mūsu tautai, jāpārliecina viņus par mūsu tiesībām uz Latvijas neatkarību un brīvību.

Mums jāceļ mūsu tautas gods un varēšana. Vai esam jau apgādājuši ar angļu un citās valodās izdotajām grāmatām par Latviju savas pilsētas, augstskolu u. c. bibliotēkas?

Jāpanāk, lai mūsu jaunatne iesaistās aktīvā darbā kādā no latviešu organizācijām, lai tā būtu sagatavota pārņemt mūsu sabiedriskās, politiskās un kultūrālās dzīves vadību.

Mums jāiestājas un jāpanāk, lai jaunie akadēmiski izglītotie latvieši savas zinātniskās tezes un disertācijas vairumā sagatavo par Latviju skarošiem jautājumiem.

Mums jādara viss iespējamais, lai mūsu pārstāvji būtu klāt iespējami visās starptautiskajās sanāksmēs un vienmēr atkārtotu, ka Latvijai laupīta brīvība. Vērība pievēršama vietējās preses apgādāšanai ar lasītāju vēstulēm vai citiem rakstiem, kas atgādina mūsu tautas traģēdiju.

Šie vispārējos vilcienos tvertie V. Haznera ieteikumi zināmā mērā līdzinās brīvās pasaules latviešu mobilizācijai nacionālajai vienībai un kāpinātai cīņai par Latvijas brīvību. Pēc Latvijas 25 gadu okupācijas un 20 gadiem trimdā pienācis pēdējais laiks ikvienam latvietim izprast, ka labklājība un materiālais stāvoklis nedrīkst nomākt mūsu nacionālās intereses, kuŗas mums uzliek augstāko pienākumu — pienākumu pret savu tautu un okupēto tēvzemi.

R. N.

KAD VASARA AIZGĀJUSI

Rita un Indra „indiāņu vasarā" priecājas par zeltītajām rudens lapām.

Foto: J. Ligers

Eiropietis

OKUPĒTĀS DZIMTENES APCIEMOTĀJI

Ko viņi zina par Baltijas valstīm?— Šāds jautājums virsrakstā bija intervijām ar citu tautu piederīgiem „Latvijā Amerikā". Izlasot LA publicētās vēstules sakarā ar pārmaiņām Latviešu nama valdē Toronto, rodas nepārvarama vēlēšanās šo jautājumu papildināt ar — un komūnismu?

Traģiskākais šai jautājumā ir fakts, ka tas vispār jāuzstāda latviešiem brīvajā pasaulē! Latviešiem, kuŗi piedzīvojuši komūnismu, kuŗi pret to cīnījušies un no tā bēguši, lai ar savu pieredzi nestu apgaismību pārējai vēl brīvajai pasaulei un turpinātu cīņu līdz Latvijas atbrīvošanai...

„Latvija Amerikā" 75. numura ievadrakstā par tematu „Koeksistence un komūnisma mērķi" rakstījis V. Korsts — viens no mūsu pašreiz aktīvākajiem nacionālās stājas paudējiem. Šo rakstu nepieciešams izlasīt ikvienam minēto vēstuļu rakstītājam atmiņas atsvaidzināšanai par notikumiem pagātnē un tagadnē.

„Latvija Amerikā" ir pašreiz vienīgais nacionālpolitiskais laikraksts, kuŗš galveno vērību piegriezis politisku problēmu vērtēšanai un ar to saistītās darbības aktīvai propagandēšanai. Diemžēl, nesaprotama tādēļ ir redakcijas rīcība, ievietojot P. Aigara koeksistences slavināšanas raksta „Agrā rītā" LA 65 numurā. Kā tad nu lai rīkojamies? Kāds priekšlikums ir redakcijai? Laikraksta atzīšanai par nacionālās stājas un politiskās darbības aizstāvi un paudēju ir nepieciešams redakcijas paskaidrojums.

Vēlēdamies papildināt V. Korsta rakstu, gribu atgādināt latviešiem, it sevišķi Kanadā, ka Daugavas Vanagi un LAK EC (Latvijas atjaunošanas komitejas Eiropas centrs) saskatījuši okupantu, kuŗi nes komūnisma vārdu, mulsinošo politiku un ikvienā globālā sanāksmē izteikuši brīdinājumu brīvajiem latviešiem neļauties mulsināties un atturēties no okupētās Latvijas apmeklējumiem.

To ikvienam ievērojot, nekad nebūtu jānonāk aizdomu pilnā situācijā, ko nav iespējams atspēkot ne ar braucēju, ne viņu atbalstītāju tik ļoti populāro attaisnošanās izkārtni — cilvēciskām jūtām. Kur tad šīs cilvēciskās jūtas pret palicējiem bija tad, kad Latviju atstāja? Neaizmirsīsim, ka esam politiski emigranti ar sūtību, kas tikai izredzētiem dota.

Labs piemērs apmulsušajiem ir angļu filozofs Rasels, kas šajās dienās izstājies no strādnieku partijas, kuŗai piederējis vairāk nekā 50 gadu. Iemesls — to katrs sapratīs bez tuvākiem paskaidrojumiem. Ja mēs neatzīstam Rasela arvien smieklīgāko koeksistences slavināšanu un,— kaut pieņemot, ka viņš labi domā, bet nezina, ko dara, jo viņam trūkst tās praktiskās pieredzes, kāda ir mums,— esam vienis prātis, ka ar šādu rīcību Rasels nodara bīstamu ļaunumu visai cilvēcei, kā tas teikts DV mēnešraksta š. g. pirmā numurā, tad nesaprotams kļūst tā paša rakstītāja un citu uztraukums par faktu konstatējumiem un aizrādījumiem visiem tiem latviešiem, kuŗi, nerespektējot latviešu nacionālpolitiskās darbības pamatprincipus, iet Rasela ceļu.

Ekstrēma vai lētticīga — koeksistence paliek viena un tā paša!

Komūnistiskās okupācijas vara vēlas ārdīt un radīt vājumu mūsu rindās, un viens no šāda veida ieročiem ir propaganda un okupētās Latvijas apmeklējuma veicināšana. Tiem, kas to nav izpratuši, vajadzētu atturēties no apgalvojumiem, ka šķelšanos rada šo braucienu aktīvi apkaŗotāji. Tieši pretēji — ar savu neapdomāto soli braucēji rada incidentu ar sekām, par kuŗām tikai viņi nes pilnu atbildību un ir šķelšanās radītāji! Nevienam no viņiem nav jābūt komūnistam vai tā simpatizētājam, bet viņi var viegli tādi kļūt — kad okupācijas vara to atradīs par vajadzīgu. Viņu brīdinātājiem nav jābūt arī mekartistiem. Še runa par pašdisciplīnu mūsu tautas visgrūtākajā laikā.

Palīdzēt ikvienam šaubīgajam ir mūsu organizāciju un sabiedrības pienākums. Nevar būt mūsu interesēs tautiešiem sagādāt Gunša Zariņa likteni, kuŗš, lētticībā pārdodot savu nacionālo stāju, bija spiests darīt sev galu, nespēdams atbildēt savai sirdsapziņai un prasībām, kuŗas uzstādījuši okupācijas varas amatvīri, tā kļūstot par vienu no komūnistiskās infiltrācijas upuŗiem. Nevar būt mūsu interesēs arī ļaut šķelt latviešu sabiedrību, organizācijas un nacionālo cīņu pret okupācijas varu, klusu ciešot akceptējot apzinātu vai neapzinātu koeksistenci. Guntis Zariņš lai paliek atbaidošs piemērs tam, kur var novest lētticība un cilvēciskās jūtas pret varu, ka savam mērķim neškiro ieročus. Atbaidošs piemērs ceļam, kuŗu viens otrs sev izvēlējies, ir arī jaunatnes kongresa Līdsā pieņemtais sadarbošanās princips ar okupāciju, kas gan ticis laikrakstos atsaukts, bet tad jau varētu teikt, ka nekas nav noticis, ja otram iespļauj acīs un pēc tam atvainojas!

Pirms pāris gadiem šādas lietas un raksti bija neiedomājami. Šodien tie ir fakti. Vai tā ir nejaušība? Nē, bet pierādījums komūnistiskās infiltrācijas gūtajiem panākumiem. Nepārpratīsim arī Gunti Zariņu, kā tas noticis nekrologā Vācijas „Latvija" 87. numurā. Viņu pārprast var tikai tie, kuŗiem lemts līdzīgs liktenis. Dod, Dievs, viņiem apskaidrību!

Daugavas Vanagu un LAK EC nostāju šajos jautājumos var ietvert pāris vārdos apmēram šādi: Ikvienam latvietim, kuŗš nolēmis apmeklēt okupēto Latviju, jāapzinās, ka viegli var klūt par riska momentu mūsu nacionālpolitiskajā cīņā par Latvijas atbrīvošanu, ko novērst var vienīgi atteikšanās no ieņemtajiem amatiem latviešu organizācijās, tā pasargājot sabiedrību no nevajadzīgas šķelšanās, ja tas nesaietas ar viņa pārliecību mūsu cīņas nepieciešamībai.

Katram tad jāsaprot, ka par pretējas rīcības sekām atbildība jāuzņemas attiecīgai personai. Tad būsim pasargāti no tik paradoksāla gadījuma, kāds noticis Latviešu nama lietā Toronto, kur izteikta neuzticība nacionālajam uzskatam.

(Nobeigums 8. lpp.)

Latviešu 13. novembra komiteja

Nenoliedzami galveno smagumu plašā masu sarīkojuma organizēšanā jau nesusi un turpina nest lietuviešu trimdas sabiedrība, bet liktenkopībā vienotie latvieši vēlas, cik vien spēj, piedalīties ļoti svarīgā sarīkojuma organizēšanā un atbalstīšanā. Tādēļ jau 28. septembrī Ņujorkā nodibinājās latviešu rīcības komiteja sarīkojuma sekmēšanā, izvēlēdamās apzīmējumu — Latviešu 13. novembra komiteja. Tā darbosies līdz laikam, kad visi ar plašo sarīkojumu saistītie uzdevumi būs paveikti. Šai komitejā piedalās Ņujorkā un apkārtnē dzīvojošie Amerikas latviešu apvienības, Amerikas latviešu katoļu apvienības, Amerikas latviešu jaunatnes apvienības un Latviešu studentu centrālās savienības valžu locekļi (gan ne kā savu organizāciju pārstāvji, bet kā privātpersonas!), vairāki Ņujorkas organizāciju padomes prezidija locekļi, luterāņu un katoļu draudžu pārstāvji un garīdznieki, Daugavas Vanagu, korporāciju un citu akadēmisko vienību locekļi. Latviešu 13. novembra komitejas darbu vada Dr. Dzintars Paegle. Komitejas sēdē par latviešu pārstāvjiem kopējā baltiešu komitejas Apvienoto nāciju apmeklējumā izraudzīti Dr. Dz. Paegle un prāv. N. Trepša.

Latviešu 13. novembra komiteja aicina visus latviešus, organizācijas un draudzes veicināt masu sanāksmes jo iespaidīgu izdošanos:

1) Visi tautieši, kas dzīvo aizsniedzamā attālumā no Ņujorkas, aicināti piedalīties 13. novembra nozīmīgajā sarīkojumā. Atbalss presē, politikos un visplašākajā sabiedrībā būs tik liels, cik stipri paši liksim baltiešu kopbalsij protesta sanāksmē un demonstrācijā skanēt. Aicināsim līdz arī cittautiešus, kas simpatizē mūsu lietai. Ļoti vēlama biļešu iepriekšpasūtināšana lielajai masu sanāksmei Madison Square Garden zālē. Biļetes makā 1, 2 un 3 dol. un pieprasāmas Uldim Gravam, 101 Lenox Rd., Apt. 2 C, Brooklyn, N. Y. 11226, tālr. UL6-6558. No Ņujorkas attālāk dzīvojošajiem tautiešiem komiteja norāda, ka vairākās vietās braucienam uz Ņujorku var pievienoties lētajiem lietuviešu speciālvilcieniem un autobusiem. Attiecīgo lietuviešu sakarnieku adreses sniegtas mūsu laikraksta iepriekšējā numurā.

2) Plašā sarīkojuma izdevumi aplēsti uz apm. 32.000 dol., kuŗu sagādes galveno smagumu uzņēmusies lietuviešu sabiedrība. Viņu organizācijas un privātpersonas ziedojušas un aizdevušas prāvas summas (pat 3000 dol. katra), bet divi rīcības komitejas locekļi izdarījuši personīgus aizņēmumus bankās, priekšdarbu izdevumu segšanai. Latviešu godaprāts neļauj mums stāvēt malā, neuzņemoties savu tiesu arī šai pasākuma daļā. Tā kā līdz 13. novembrim vairs nebija daudz laika, komiteja izšķīrās līdzekļu vākšanu latviešu sabiedrībā neuzsākt, bet tās vietā aicināt visus plašā mērā atbalstīt pasākumu ar samaksātiem sludinājumiem (un, protams, arī ziedojumiem) masu sapulces programmā-biļetenā. Jo lielāka būs mūsu draudžu un organizāciju sludinājumu skaits, jo labāk būsim palīdzējuši pasākumam materiāli, un jo iespaidīgāka būs latviešu vārda populārizēšana paliekošā dokumentā. Sludinājumi vēlākais līdz 28. oktobrim iesūtāmi programmas latviešu daļas rediģētājam prāv. N. Trepšam, 190 Hollywood Ave, Bronx, N. Y. 10465. Sludinājumu cena: viena lappuse — 40 dol., puslappuse — 20 dol. un ceturtdaļlappuse — 10 dol.

3) Latviešu 13. novembra komiteja būs ļoti pateicīga, saņemot organizāciju sapulcēs pārrunātos priekšlikumus un atsevišķu tautiešu ierosinājumus attieksmē uz to, kas būtu ierosināms un prasāms, baltiešu delegātiem apmeklējot Apvienoto nā-

(Nobeigums 8. lpp.)

Vilsons izlido uz Rodēziju

Rodēzijas galvaspilsētā Solsberijā 5 dienu vizītē ieradies Anglijas ministru prezidents Vilsons. Vadīdams 25 vīru delegāciju, Vilsons vēl pēdējā brīdī mēģinās aizkavēt ministru prezidenta Smita plānu pasludināt balto minoritātes vadītu Rodēzijas neatkarību. Pret Dienvidafrikai līdzīgas situācijas izveidošanos stāv ne tikai Anglija, bet arī ASV un Apvienotās nācijas. Smits ir brīdināts, ka nepieciešamības gadījumā Anglija aizkavēs viņa plānu ieročiem rokās.

Ministru prezidents Vilsons tomēr cer, ka Rodēzijas problēmu izdosies atrisināt miermīlīgu sarunu ceļā. Daļa Afrikas valstu baidās, ka Anglija varētu atļaut Rodēzijas neatkarību uz pašreizējās konstitūcijas pamatiem. Tam notiekot, afrikāņi piedraudējuši ar saimnieciskām sankcijām pret Angliju. Angļi šos draudus nopietni neņem, paskaidrojot, ka saimnieciskas sankcijas būtu nesalīdzināmi neizdevīgākas Afrikas valstīm nekā Anglijai. Ar saimnieciskām sankcijām, piemēram, daudz draudēts arī Dienvidafrikai, bet draudētāji paši izrādās visaktīvākie tirgotāji...

Kā jau varēja sagaidīt, ASV prezidenta Džonsona žults pūšļa operācija Vašingtonā radījusi jaunus anekdotus, pie kam daži visai griezīgi. Sevišķi populārs ir nostāsts, ka prezidents licis chirurgiem lietot vismaz 150 skalpeļu, lai vēlāk tos varētu izdāvāt kā suvenīrus.

Latvieši, mūsu kopējais mērķis ir brīvība Latvijai! Tādēļ
PIEDALĪSIMIES BALTIEŠU MASU SANĀKSMĒ ŅUJORKĀ
13. NOVEMBRĪ MADISON SQUARE GARDEN ZĀLĒ.
Autobusi no Toronto aties 12. novembrī plkst. 8 vakarā. Atgriešanās 13. novembra vakarā. Informācija un pieteikšanās: V. Cinis, 16 Green Lanes, Toronto 18, tālr. 239—7928.

Ņujorkas masu sanāksmes un demonstrācijas organizētāji

Kā mūsu laikraksta iepriekšējā numurā jau norādīts, kādreizējo latviešu ideju atkal pacēla, tikai daudz bezbailīgāk pie tās īstenošanas stājās pieci jauni lietuvieši, savā iniciātīvā radot komiteju ar nosaukumu Committee to Restore Lithuania's Independence un aicinot latviešus un igauņus piedalīties.

Komitejas priekšsēdis ir 25 gadus vecais Antanas Mažeika — bioķīmijas bakalaurs un nākošais politisko zinātņu maģistrs. Jau viņa vecāki dzimuši ASV, bet ģimenē joprojām runā lietuviski. Tēvs darbojas dažādās lietuviešu organizācijās, sevišķi 50 gadu vecajā Knights of Lithuania, kas sākumā bija tīra palīdzības biedrība, bet tagad veic nacionālpolitisku darbu, izsūtījusi ap 2 miljoni propagandas vēstuļu un atsaucīgi arī sarīkojumam Ņujorkā. Antanas Mažeika jau 12 gadu vecumā iestājās šīs organizācijas jaunatnes sekcijā, bet pērn jau bija viens no priekšsēžiem vispārējā kongresā. Vispārējā interese par veicamo darbu viņam devusi pārliecību, ka arī Ņujorkas plašo sarīkojumu iespējams noorganizēt visai īsā laikā, ja vien enerģiski stājas pie uzdevumu veikšanas. „Pretēji skeptiķu domām," norāda A. Mažeika, „arī Vašingtonas demonstrācijā, kuru rīkojām ASV Vietnamas politikas atbalstīšanai, bija 2000 dalībnieku. To noorganizējām divās nedēļās!"

Komitejas darbu saskaņotājs ir 28 gadus vecais Antonijs Sniečkus. Viņa politisko apziņu modinājušas dažas vecmāmiņas vēstules, kuras viņš saņēmis no okupētās Lietuvas. Pirmā iespēja aktīvi darboties viņam radusies Ņujorkas pasaules izstādes laikā, kad noorganizējis propagandas grupu, kas panākusi Lietuvas karoga atzīmēšanu izstādes kartē. Lietuvas pašreizējās komūnistu partijas 1. sekretārs arī saucas Antanas Sniečkus. Jautāts, vai tas nerada nepatikšanas, Ņujorkas Sniečkus smiedamies atbild: „Nemaz! Lietojam saukli: Viens Sniečkus mēģina Lietuvu izdzēst no Eiropas kartes, bet otrs mēģina to Eiropas kartē paturēt!" Tālāk viņš pastāsta: „Mūsu vecākās paaudzes politiķiem šodien nepieciešamie pasākumi grūtāk iespējami delikāto diplomātisko attiekmu dēļ. Tādēļ daži no viņiem atturas. Attieksmē uz sarīkojumu 13. novembrī ar prieku jāsaka, ka nekad vēl lietuvieši tik vienprātīgi nav atbalstījuši kādu pasākumu. Nodibinājušās 42 komitejas, no 7 trimdas lietuviešu laikrakstiem mūs atbalsta 6. No Čikagas Ņujorkā ieradīsies brīvības vilciens ar milzu plakātiem, no citām vietām brauks vilcieni, autobusi un pat lidmašīnas. Arī čechi grib piedalīties paši ar savu „vilcienu". Patiešām, varam šoreiz runāt gandrīz vai par karagājienu Baltijas valstu tiesību labā!"

Komitejas gados vecākais loceklis ir jau 35 vasaras piedzīvojušais Romas Kezys, kas atbildīgs par līdzekļiem un publicitāti presē un radio raidījumos. Viņš dzimis Lietuvā, bet ASV ieguvis mastera gradu veikalvedībā. Līdzīgi komitejas priekšsēdim Mažeikam, arī viņš pret personīgām ķīlām aizņēmies 2000 dol. Ņujorkas sarīkojuma organizēšanas sākuma izdevumu segšanai.

Tulkošanas darbus komitejā veic Algirdas Budreckis, kas dzimis ASV, bet agrā bērnībā kopā ar tēvu dažus gadus pavadījis Lietuvā. Viņš ieguvis doktora gradu Eiropas vēsturē, dienās strādā „Newark Star Ledger" redakcijā, bet vakaros māca krievu valodu. Politikai Budreckis pievērsies, lai popularizētu Baltijas valstu jautājumu, lai tas nebūtu tikai tukši vietu vārdi un politisks futbola laukums vēlēšanu priekšcīņās, kā pats izsakās. Kaŗa laikā nodibinātajā pagrīdes organizācijā — Lietuvas atbrīvošanas augstākajā padomē — viņš šodien ir vienīgais, kas kā Ņujorkas kvalificēts kandidāts pārstāv Viļņas pretestības kustību.

Piektais komitejas loceklis Juozas Miklovas ir, varbūt, interesantākā personība: atstājis okupēto Lietuvu tikai pirms 4 gadiem. Viņš Viļņā beidzis universitāti kā inženieris-ģeologs un aizsūtīts uz 3 gadiem darbā Sibirijā. Pēc atgriešanās Lietuvā Miklovas dabūjis atļauju piedalīties kādā Eiropas ekskursijā un izmantojis šo gadījumu, lai Parīzē ASV sūtniecībā lūgtu azila tiesības. ASV viņš dzīvo kopš 2 gadiem un noorganizējis lietuviešu jaunatnes antikoloniālo līgu, uzņemoties tās vadību. Šai līgā piedalās visas lietuviešu jaunatnes organizācijas, par savu uzdevumu izraugoties Afrikas jauno nāciju brīdināšanu no komūnisma briesmām. Kaut studējis okupētajā Lietuvā, viņš nekad nav bijis biedrs komūnistiskajā jaunatnē vai partijā. Te gandrīz neticīgi jājautā, kā iespējams, ka cilvēks, kas otram pasaules kaŗam sākoties, bija tikai 9 gadus vecs un no neatkarīgās Lietuvas tikpat kā nekā neatceras, var būt tik dziļi nacionāli noskaņots. Uz to atbild pats Miklovas: „Tāda ir lielākā daļa jaunatnes okupētajā Lietuvā, par ko liecina arī studentu demonstrācijas Viļņā ungāru sacelšanās laikā."

Kaut nav oficiāla komitejas locekle, 13. novembŗa sarīkojuma priekšdarbu veicēju vidū vienmēr redzama arī Nastute Umbražus — matēmatikas maģistre, kas komitejā labprātīgi veic izpalīdzes pienākumus, nokārtojot rakstu darbus, izdarot pavairojumus u. t. t. Interesanti (un daudzu latviešu pārdomām — nozīmīgi!) piebilst, ka viņa savā laikā piederēja pie t. s. tautas atlūzušajiem zariem: lietuviešu valodu viņa sāka mācīties tikai 17 gadu vecumā. Pāris vasaras nometņu un konventa skola viņu atgrieza lietuviešu saimē, kuŗai viņa tagad ziedo visu savu brīvo laiku.

Tagad komitejā par oficiālu 6. locekli uzņemts arī latviešu pārstāvis — Dr. Dzintars Paegle. Reizē ar to komiteja pārdēvēta par lietuviešu-latviešu rīcības komiteju, bet, pievienojoties arī igauņu pārstāvim, tā formāli kļūst par kopēju baltiešu komiteju. Komitejas goda priekšsēdis ir monsiņjors Jonas Balkuanas. Komiteja darbu beigs apmēram mēnesi pēc 13. novembŗa sarīkojuma.

LATVIJA AMERIKĀ

86. N-RS. TREŠDIENA, 1965. GADA 27. OKTOBRIS.

GALVENĀ REDAKCIJA TORONTO.

Atbildīgais redaktors — Alfrēds Vincēls, 508 Palmerston Blvd., Toronto 4, Ont.; tālr. 531—4533;
Atb. redaktora vietniece — Silvija Ancāne, sasniedzama redakcijā, tālr. 388—8339;
Iekšlietu redaktors — Rūdolfs Norītis, 1749 Victoria Park Ave., Apt. 209, Scarborough, Ont.; tālr. 759—8076;
Ārlietu redaktors — Ints Podnieks, 26 Underhill Dr., Don Mills, Ont.; tālr. 447—6933;
Sporta redaktors — Ženis Zentiņš, 46 Lynd Ave., Toronto 3, Ont.; tālr. 535—1470.

REDAKCIJA EIROPĀ:

Vācijā — Pauls Strante, 44 Münster/Westf., Von Einem Str. 19.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības saīsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanādā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personīgs ieskats un ne katrā gadījumā atbilst arī redakcijas viedoklim.

Abonēšanas maksa: ASV un Kanadā — par mēnesi $1.50; 3. mēn. $4.50; 6 mēn. $8.50; par gadu $16.00. Atsevišķa numura cena 20 centu.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.60, bet tekstā $3.20 — $6.40 par 1 collas slejas tāpu.

ALJA ATBALSTA 13. NOVEMBŖA MASU SAPULCI

Amerikas latviešu jaunatnes apv. valde pieņēmusi īpašu lēmumu sekmēt baltiešu rīkoto protesta sanāksmi 13. novembrī Ņujorkā. Šo sanāksmi valde uzskata par svarīgāko no visiem līdz šim rīkotajiem Baltijas valstu okupācijas 25 gadu atgādināšanas sarīkojumiem. Tāpēc ALJAs nostāja nav tikai simboliska rakstura atbalstīšana, bet gan aktīva iesaistīšanās daudzo darbu darīšanā un sekmēšanā, kādi jāpaveic, lai šis sarīkojums patiesi būtu tik iespaidīgs, kā iecerēts.

Trīspadsmitā novembra komitejā (latviešu nodaļa pie Baltiešu rīcības komitejas) darbojas ievērojami vecākās un vidējās paaudzes sabiedriskie darbinieki, kā arī daudzi pazīstami „ALJAs ļaudis": ALJAs dienu Ņujorkā rīkotāji Daiga Amatniece, Sarmīte Grava, Antra Zariņa, Māris Andersons, Jānis Bāliņš, Kārlis Račevskis, Māris Zaķis, ALJAs vicepriekšsēde sabiedriskām lietām Dzintra Bunga un bijušie ALJAs priekšsēži Ivars Bērziņš un Uldis Grava.

Apzinādamās, ka ar cilvēku pūlēm un labo gribu vien gluži visu nav iespējams paveikt, valde nolēma šo sarīkojumu atbalstīt arī materiāli, no ALJAs kases atvēlēdama 100 dol. Šī summa paredzēta priekšdarbu izdevumu segšanai, it īpaši izziņošanai, kā arī sludinājuma ievietošanai 13. novembra baltiešu sapulces biļetena — programmā.

Tāpat ALJAs valde apņēmusies mudināt tautiešus atbalstīt un sīkāk informēt par 13. novembra sarīkojuma norisi, sastādot un izsūtot speciālus apkārtrakstus latviešu organizācijām un jauniešiem. Ikviena tautieša atbalsts nepieciešams baltiešu protesta sapulcei. To var sniegt: 1) Vislabāk ar piedalīšanos baltiešu masu sapulcē 13. novembrī Madison Square Garden zālē. Biļetes par 1, 2 un 3 dol. pasūtināmas pie U. Gravas, 101 Lenox Rd., Brooklyn, N. Y., 11226, pievienojot samaksu un pašadresētu aploksni. Par organizētu nokļūšanu uz sapulces vietu rūpējas lokālie baltiešu sakarnieki. Viņu vārdi un adreses parādīsies mūsu laikrakstu tautiešu centru chronikās. 2) Ar ziedojumu sapulces sarīkošanas izdevumu segšanai; čeki rakstāmi uz Committee to Restore Lithuania's Independence un sūtāmi Dr. Dzintaram Paeglim, 30 Park Hill Court, Staten Island, N. Y., 10304. 3) Ar sludinājumu ievietošanu sapulces programmā — biļetenā. Tekstu var sastādīt sludinājuma sniedzējs, vai arī to lūgt darīt biļetena redakcijai. Maksa par sludinājumu: 1 lappuse — 40 dol., puslapa — 20 dol. un ceturtdaļlapa 10 dol. Sludinājumu tekstu un samaksa nosūtāmi ne vēlāk par 28. oktobri latviešu daļas redaktoram prāvestam N. Trepšam, 190 Hollywood Ave., Bronx, N. Y., 10465.

ALJAs priekšsēdis aicina katru latvieti nākt talkā veiksmīgai 13. novembra baltiešu protesta sapulces sarīkošanai. Viņš saka: „Šī demonstrācija ir gatavota kā kulminācija visām līdzšinējām demonstrācijām. Tādēļ gādāsim, lai tā tāda izdotos!"

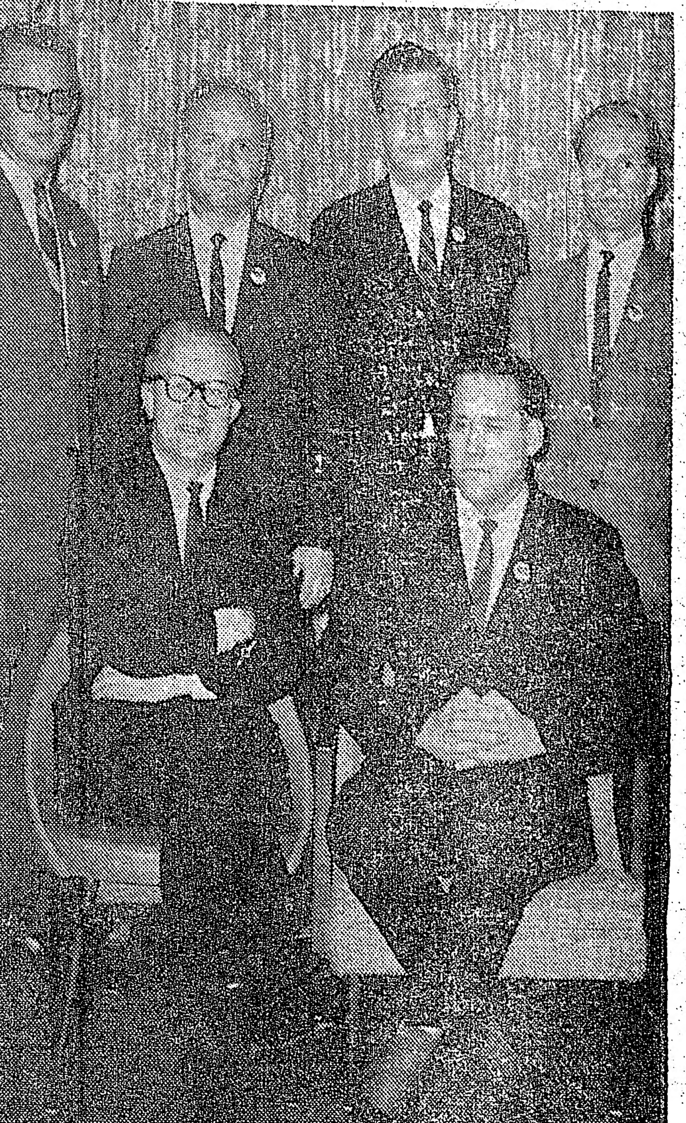

Lielā baltiešu protesta sarīkojuma organizētāji, kas visus priekšdarbus uzsāka un tagad guvuši daudzus palīgus. Priekšā no kreisās — V. Valiukas (nav pamatpiecnieka loceklis) un komitejas priekšsēdis A. Mažeika, aizmugurē — A. Sniečkus, R. Kezys, A. Budreckis un J. Miklovas. **Foto: R. Kisielius**

LŪGUMS ORGANIZĀCIJĀM, DRAUDZĒM UN UZŅĒMUMIEM

Ņujorkā 13. novembrī notiks plaša baltiešu masu sanāksme un demonstrācijas gājiens uz Apvienotajām nācijām, lai atgādinātu joprojām nenokārtoto Baltijas valstu jautājumu un prasītu atbrīvošanu no komūnistu okupācijas. Šī būs lielāko apmēru demonstrācija, kas Ņujorkā jebkad notikusi.

Ir pats par sevi saprotams, ka tik liels sarīkojums prasa arī lielus izdevumus. Tā kā rīkotāju rīcībā esošais laika sprīdis visa noorganizēšanai bijis īss, nav bijusi iespēja apstaigāt tautiešus ar ziedojumu sarakstiem. Tādēļ visas organizācijas, draudzes un latvieši, kuriem ir savi uzņēmumi, sirsnīgi lūgti neliegt financiālu atbalstu šim lielajam pasākumam, kurš tik ļoti nepieciešams pasaules sirdsapziņas modināšanai un AN delegāciju informēšanai.

Sarīkojumā izplatīs īpašu programmu-biļetenu, kurā ievietos arī sludinājumus, protams — pasākuma garā (skat. tuvāk LA iepr. numurā). Viena lappuse maksā 40 dol., puslapa 20 un ceturtdaļlapa 10 dol. Lai programmu varētu laikus sagatavot, sludinājumi nododami jau līdz 28. oktobrim, bet — ja būtu sludinājumam par vēlu — rīkotāji būs pateicīgi arī par atbalsta ziedojumu, jo viss sarīkojums, cik pagaidām lēš, izmaksās apm. 32.000 dol.

Hamiltonas organizācijas gandrīz visas jau ziedojušas plašā sarīkojuma organizēšanai, tāpat daudzi atsevišķi tautieši. Hamiltonā visi vairāki latvieši, kas paši kavēti uz Ņujorku braukt, ziedojuši vienas dienas algu, tādēļ gribas cerēt, ka tas pats arī citos latviešu centros būs liela.

Hamiltonā visu nepieciešamo informāciju sniedz, braukšanas listes kārto un ziedojumus pieņem Ojārs Ieviņš (38 Highcliffe Ave, tālr. 385-7662), bet Toronto — Verners Cinis 16 Green Lanes, Toronto 18, tālr. 239.7923).

Būsim atsaucīgi un vienoti šai lielajā pasākumā, prasot brīvību mūsu apspiestajiem brāļiem, māsām, tēviem, mātēm un visai tautai!

O. Ieviņš

Kas grib Latvijai palīdzēt, tas to popularizē. Vai Jūs esat saviem draugiem uzdāvinājuši prof. A. Rubuļa „Latvian Literature?"

LILIJA ZARIŅA

SARKANĀ MIGLA

ATMIŅAS

Eduarda Vingŗa viņete un ilustrācijas

(43. turpinājums)

„Mēģeni pasniegdams, viņš smaidīja pavisam divdomīgi un noteica: nu, vai arī šī analize būs trieciena tempā gatava? Un es izmēģinājos uz kobaltu, bismutu, sudrabu, bariju . . . Nu, jūs jau zināsit, ko visu tur meklē un cenšas pierādīt. Nekā! Beidzot, pati lāga neticēdama, gāju pie asistenta Šiliņa un teicu, ka mēģenē jābūt skaidram H2O, jo nekā cita neatrodu. Viņš bija sajūsmā, sita man uz pleca un apgalvoja, ka neesot vīlies: vēl neviens no šī gada studentiem — šo joku viņš izrādījās taisījis arī citās grupās — viņa H2O stobriņu neesot atšifrējis."

„Kas tas ir — H2O?" iejautājas Žeņa.

„Jūs nezināt?" es sastomos. Jūtos neērti, ka viņa to nezina un ka man jāpaskaidro: „Nu, ūdens!" Bet cilvēkam jau gadās aizmirst arī vienkāršas lietas.

„Un rīt man jāiet uz laboratoriju . . ." rezignēti novaid Žeņa.

Man viņas patiešām žēl. Ir taču grūti, kad jāstrādā un jāstudē vienā laikā.

„Vai nevaru jums kaut kā palīdzēt pie analizēm?" nedroši iejautājos. „Tikai — Šiliņš mani pazīst un dzīs prom. Bet vismaz ierādīt varu."

Žeņa atdzīvojas. Viņas sejā atkal ielec laipnais smaids:

„Mīļā, vai jūs to uzņemtos manis dēļ? Es jums to visu mūžu neaizmirstu! Šiliņš jūs prom nedzīs. Ar mani jau pasniedzēji neapietas tā, kā ar citiem . . . Pati redzēsit! Šiliņš pats manā vietā visas analizes iztaisītu, ja es viņam liktu, bet pārējie studenti . . . Mīļā, vai jūs nostrādātu laboratoriju manā vietā, ja es stāvētu blakus? Šiliņš jūs liksies neredzam. Mīļā, jūs esat tik jauka, — vai uzņemsities?"

Kādēļ gan lai atsakos Žeņai palīdzēt? Es vispār labprāt palīdzu, ja vien varu. Un ar Žeņu jau arī pavisam citādi, ne tā, kā ar Almu. Žeņa strādā, viņai nav laika mācīties un iet uz lekcijām. Bez tam Žeņa ir tik simpatiska, prot tik laipni smaidīt un jauki lūgt. Ka Žeņa ir šarmanta sieviete, to esmu sen novērojusi, bet ka arī pasniedzēji pret viņu izturas savādāk nekā pret citiem, to gan nebūtu varējusi iedomāties.

„Paldies jums, mīļā!" pavisam aizgrābta iesaucas Žeņa, kad apsolu palīdzēt. „Es jau tūlīt domāju, ka neatteiksit: jūs man izlikāties tik labsirdīga, kad jūs sākumā novēroju. Bez tam es zināju profesoru izteiktos uzskatus par jums, par jūsu spējām. Pie kāda muļķa jau arī nebūtu vērts man griezties . . ."

Dzirdētā slavināšana gan mazliet tā kā pārspīlēta, jo vēl taču neesmu viņai palīdzējusi, bet — katram cilvēkam ir savs izteiksmes veids. Žeņai tāds, kā nule dzirdēju. Bet ja viņa tik pārliecināta par manām spējām, tad arī nedrīkstu viņas cerības pievilt.

„Vai esat kādreiz pārdzīvojusi lielu mīlestību?" Žeņa pēkšņi maina sarunas tematu.

Kā lai atbildu, ka neesmu? Žeņa noturēs mani par ļoti dumju . . .

„Jā, reiz gadījās, bet pārāk liela gan tā nebija," acis nolaidusi, klusi atsaku.

„Nu jā, ir liela starpība," Žeņa zinoši novelk. „Mīlestības var būt visādas, — tāda uz mirkli un ilgstošākas . . .",

No šī paskaidrojuma nekā nesaprotu, bet temats ir pārāk interesants. Tādēļ klausos ar aizturētu elpu. Un Žeņa sāk stāstīt pusčukstus, roku mutei pielikusi, man pieliekusies, it kā kāds varētu noklausīties, kaut esam vienas.

„Es jums uzticēšu lielu noslēpumu," Žeņa čukst. „Mans dārgais ir — veselības ministrs Grigarašs. Viņš katru sestdienu nāk šurp, pārguļ pie manis un aiziet svētdienās ap pusdienu laiku . . ."

Tas ir patiešām liels pārsteigums! Esmu tik ļoti uztraukta, apzinoties, ka esmu nu kļuvusi patiešām liela noslēpuma līdzzinātāja. Žeņa un pats ministrs . . . Nevaru dzirdēto aptvert, tas liekas tik neticami. Un — kā gan viņa sarunājas ar ministru?

Žeņas vērtība manās acīs nemazinās ar atzīšanos, ka viņai ir mīļākais. Tieši otrādi. Tagad viņa man izliekas ļoti gudra sieviete, jo prot ar ministru sarunāties ne tikai darba istabā, bet arī gultā. Turpretim es pati? . . . Ja atskaita apmainītus lietišķus teikumus ar kollēgām vai citiem ikdienas sarunu partneŗiem, citādi sarunāties ar vīriešiem neprotu. Mani arvien māc kautrība, jo liekas, ka citas meitenes visu prot labāk. Tādēļ parasti klusēju. Ģimnazijas laikā klases biedrene Venēra pie sevis rīkoja grandiozus vakarus, kuŗos nepielaida ne vecākus, ne citus pieaugušos. Mani viņa neaicināja. Reiz Venēra bija izteikusies, ka ar tādu galda dāmu, kas neprotot kungiem laiku pakavēt, negribot savus viesus garlaikot. Man toreiz tik ļoti sāpēja, kad par šo izteicienu uzzināju.

Karīna gan mani vienmēr bija aicinājusi uz savu dzimšanas dienu, kuŗas svinībās parasti arī ieradās daži zēni no Hercoga Pētera ģimnazijas vai skolotāju institūta. Pie viesību galda sēdēja arī Karīnas māte un vecā māte, kas pasniedza kafiju un kūkas. Tad vairāk par „lūdzu" un „paldies" nevajadzēja teikt, jo arī citi nekā vairāk neteica. Pie Venēras gan esot bijis citādi, — tur dzēruši arī vīnu, dejojuši, balle beigusies tikai rīta gaismā . . . Ziņkārība jau man toreiz bija liela kaut ko tādu pašai piedzīvot, bet ja nelūdza, tad arī nevajadzēja!

Arī skolas sarīkojumos zēnu skatieni man lielākoties bija paslīdējuši garām, uz deju viņi uzlūdza tikai lielās meitas. Nelīdzēja manas kleitas, kuŗas centos šūdināt pēc „dāmu modes," nedz arī kurpes ar augstajiem papēžiem . . . Reiz pat izmēģināju krāsot lūpas, bet tomēr veltīgi . . .

Sevišķi muļķīgs bija kāds gadījums, kas iznāca Karīnas dēļ. Viņai ļoti patika medicīnas students Jānis Biezais. Karīna bija novērojusi, ka viņš bieži iegriežas Trīsvienības baznīcā, kaut visumā tas leģionāriem „nepiederoties." Jānis tomēr gāja uz baznīcu, jo bija sajūsminājies par mācītāja Gulbja dziļdomīgi filozofiskajiem sprediķiem. Nu arī man katru svētdienu nācās Karīnu pavadīt uz Trīsvienības baznīcu, jo viena iet viņa nevarot. Un reiz notika neiedomājamais: Jānis pie baznīcas durvīm uzrunāja Karīnu un jautāja, vai viņa neesot no meiteņu ģimnazijas, jo viņam liekoties, ka pēdējā sarīkojumā esot viņu redzējis. Karīna gan bija vecāka par mani, bet satiksmē ar vīriešiem piedzīvojušāka tāpat ne. Ko viņa nu atbildēs, — uztraukta pie sevis domāju, jo pati nezinātu, ko uz šādu jautājumu atteikt. Bet Karīna nesacīja nekā, tikai smaidīja. Un viņas smaids bija tik apburošs, ka Jānis pats meklēja vārdus, lai uzsāktā saruna neapsiktu.

(Turpinājums sekos)

Vilis Lapenieks

Teātris, Raini

JĀNIS SARMA

(91. turpinājums)

28.

JA

DA 27. OKTOBRIS.

TORONTO.

Vinčels, 508 Palmerston
—4533;
Ancāne, sasniedzama re-

ritis, 1749 Victoria Park
tālr. 759—8076;
. 26 Underhill Dr., Don

46 Lynd Ave., Toronto 3,

Ā:
Westf., Von Einem Str. 19.
vajadzības īsināt. Ne-
et uz vēlēšanos sūta at-
adā) vai starptautiskais
ra vārdu vai iniciāļiem
ir rakstītāja personīgs
ari redakcijas viedoklim.
ā — par mēnesi $1.50;
mēn. $3.50; par gadu
numura cena 20 centu.
daļā $1.60, bet tekstā
ar 1 collas slejas telpu.

anizētāji, kas visus priekš-
palīgus. Priekšā no krei-
loceklis) un komitejas
. Sniečkus, R. Kezys, A.
Foto: R. Kisielius

us garlaikot. Man to-
šo izteicienu uzzināju.
bija aicinājusi uz sa-
svinībās parasti arī ie-
Pētera ģimnazijas vai
sību galda sēdēja arī
, kas pasniedza kafiju
„lūdzu" un „paldies"
nekā vairāk neteica.
ādi, — tur dzēruši arī
s tikai rīta gaismā . . .
ja liela kaut ko tādu
dza, tad arī nevaja-

ēnu skatieni man lie-
m, uz deju viņi uzlū-
idzēja manas kleitas,
„dāmu modes," nedz
pēžiem . . . Reiz pat
tomēr veltīgi . . .
s gadījums, kas iznāca
a medicīnas students
novērojusi, ka viņš
baznīcā, kaut visumā
es." Jānis tomēr gāja
ies par mācītāja Gul-
n sprediķiem. Nu arī
s Karīnu pavadīt uz
na iet viņa nevarot.
nais: Jānis pie baznī-
un jautāja, vai viņa
s, jo viņam liekoties,
viņu redzējis. Karīna
bet satiksmē ar vīrie-
. Ko viņa nu atbildēs,
u, jo pati nezinātu, ko
Bet Karīna nesacīja
as smaids bija tik ap-
ja vārdus, lai uzsāktā

sekos)

Vilis Lapenieks

Teātris, Rainis un baznīca

Režisors Vilis Lapenieks, kas labi pazīstams kā Nacionālā teātra Rīgā aktieris, bet arī kā teātru un filmu (Zvejnieka dēls) režisors, Losandželosā iestudēja Raiņa darbu „Jēzeps un viņa brāļi," par izrādes vietu izraugoties baznīcu. Šis īpatais uzvedums, par ko jau rakstījuši mūsu trimdas laikraksti, modināja lielu interesi ne vien teātriniekos, bet arī sabiedrībā vispār, radot pārrunas, gūstot atzīšanu, bet arī — noraidījumu. Esam lūguši režisoru izteikties par savas rīcības motīviem, iecerētajiem nolūkiem un citu, kam sakars ar šo īpato uzvedumu. LA redakcija

Varētu likties, ka teātris, Rainis un baznīca ir nesavienojami jēdzieni. Gluži tā tomēr nav. Dažreiz tie sader pat tīri labi kopā. Ka tiešām tā ir, pierāda nesenais ASV rietumkrasta latviešu teātra iestudējums, proti,— Raiņa „Jāzeps un viņa brāļi", kuru uzveda — baznīcā. Sekojot redakcijas lūgumam, mēģināšu še mazliet plašāk iztirzāt šī retā uzveduma ideju, principus, rezultātus un skatītāju reakciju, arī dažus jautājumus, kurus minētais pasākums izraisījis.

Vai baznīcai ar teātri vispār ir kas kopējs? Ir — un diezgan daudz. Kaut teātris kā tāds ir daudz vecāks iestādījums nekā mūsu kristīgā baznīca, mūsu ēras teātra pirmsākumi tomēr meklējami tieši baznīcā, piemēram — mistēriju un Kristus ciešanu spēļu uzvedumi dievnamos senajos laikos. Bez tam teātrim ar baznīcu arī diezgan daudz kopīgu izpausmes elementu. Kā pirmais būtu minams — priekšnesums, jo baznīcas dievkalpojuma norise vairāk vai mazāk dibināta uz priekšnesuma, kas ir arī teātra pamatos. Sevišķi spilgti šis elements izpaužas katoļu un pareizticīgo baznīcu rituālā. Teātra priekšnesums dibināts uz lugu resp. rakstīto vārdu; baznīcā tāpat — sprediķa vai dievvārdu formā. Tālāk runas un spēles elements. Var patikt vai nepatikt, bet fakts ir, ka mācītājam arī jāpārvalda aktiera izteiksmes līdzekļi un vairāk vai mazāk jābūt arī aktierim. Dažas konfesijas liek sevišķu svaru uz dievkalpojuma „teātrālo" norisi, tāpēc tās savus mācītājus šai virzienā arī attiecīgi sagatavo, kā arī rūpējas par līdzekļiem, ar kuriem dievkalpojuma „priekšnesumu" padarīt kuplāku, interesantāku (piemēram, koŗi, orķestŗi, solisti, tērpi, gaismas u. c. Jau ar teikto vien, domāju, pietiks, lai parādītu, ka teātris un baznīca nebūt nav tādā pretstatā, kā, pavirši aplūkojot, varētu likties.

Bet kā ar Raiņa un baznīcas attieksmi? Bija tautieši, kas man pārmeta: kāpēc gan Raini vajadzēja stiept iekšā baznīcā! Kāpēc gan ne? Rainis, lūk, esot piederējis latviešu sociāldemokratu partijai, kas baznīcu neatzina. Taisnība. Bet kas par to? Es taču iestudēju nevis politiķa, bet dzejnieka Raiņa lugu, kuŗai ar sociāldemokratu partijas platformu nav nekāda sakara. Tieši otrādi. Lugai ir gan zināms sakars ar baznīcu, jo „Jāzeps un viņa brāļi" temats ņemts no bībeles. Bez tam Jāzepa mākslinieciskā, filozofiskā un arī reliģiski - ētiskā vērtība ir tik augsta, ka tās priekšā nobāl citu daudz „ticīgāku" rakstnieku darbi. Lūk, tāpēc es izvēlējos Raini un viņa Jāzepu.

Dabīgi, paceļas jautājums, kāpēc luga uzvesta tik neparastā vietā kā baznīcā? Līdz šim vēl neviens latviešu teātris to nav darījis. Es arī to nedarītu, ja nebūtu runa tieši par Jāzepu. Manai rīcībai bija vairāki motīvi. Pirmkārt, uzvedot Jāzepu parastā veidā uz skatuves, tas prasītu tik lielus līdzekļus, kādu teātŗa rīcībā nemaz nebija. Bet kaut arī būtu, domāju, ka tomēr būtu izšķīries par uzvedumu baznīcā, — pavisam citu motīvu dēļ. Man likās, ka piemērotāku apkārtni Jāzepa skandējumam nemaz nevar iedomāties, kā skaistu, plašu baznīcu ar tās monumentālo, svētsvinīgo atmosfairu, kas ir kā radīta tādam bībeles tematam, kāds ir „Jāzeps un viņa brāļi". Varētu minēt arī vēl kādu citu motīvu — meklējumu. Teātrī, tāpat kā ikkuŗā citā mākslā, svarīgs faktors ir augšana, meklēšana pēc kā jauna, svaiga, nebijuša. Apstāties uz rutīnas, kaut arī uz labas un atzītas rutīnas, jau nozīmē lēnu teātŗa mākslas miršanu.

Lai nerastos pārpratumi, jāpaskaidro, ka mūsu Jāzepa izrāde baznīcā tomēr nebija teātŗa izrāde vārda parastajā izpratnē. To drīzāk varētu apzīmēt par garīgu koncertu, bazētu uz teātŗa elementiem — lugu, deklamāciju, mūziku, mīmisku spēli, pārdzīvojumu, skaņu efektiem un gaismām, bet bez dekorācijām, grimiem, kostīmiem un aktieŗu kustības uz skatuves. Uzvedums notika plašajā, paaugstinātajā altāŗa priekštelpā.

(Nobeigums sekos)

Eduards Freimanis

TĪREĻU VIENTIESIS

Pa tīreli saļašu sapņus,
Kas vasarās gailenēs deg —
Tos sapņus, ko izbārsta laumas,
Lai tīreli naktīm nav miera,
Lai gani ar spīganām dej.

Tad sapņodams niekalbis esmu
Un vientiesīgs pureņu pāžs,
Jo bēgu no bulvāru draugiem,
Kas pilīs grib dziedināt mani,
Kam ziemeļu vientieša žēl.

Viens pieri iespiežu sūnās
Un piedzeros auglīgās smaržās.
Ik smilgā ir vasaras vīns,
Kas stāsta simt ziņu un teiksmu, —
Lai tālu iet pilsētas splīns.

Tad, apvilcies svētītu mieru,
Es jūtu, ka vibrēju līdzi
Ik lapai, ik zilvārpja skarai,
Ik staram, kas atnes man dziesmu,
Ik ēnai, kas akacī zied.

Jaunas grāmatas jaunatnei

Ģenerāļa Goppera fonda valdes sēdē Ņujorkā piedalījās fonda valdes locekļi B. Budkēvičs, V. Hazners, A. Lūsis, I. Nīgals un B. Šmits.

Goppera fonds šī gada marku zīmējis mākslin. Imants Bite Anglijā, tā iespiesta Toronto fonda pārstāvja Kanadā J. Treimaņa pārziņā. Marku izsūtīs uz zināmajām adresēm novembrī, aicinot sabiedrību tās pirkt un lipināt uz Ziemsvētku sveicienu sūtījumiem. Ģen. Goppera 90. dzimšanas dienas atceres centrālais sarīkojums notiks 1966. gada 2. aprīlī Ņujorkā, bet piemiņas brīži arī citās vietās. Fonds aicinās draudzes rīkot piemiņas dievkalpojumus, jo 1966. gadā aprit arī 35 gadi kopš ģenerāļa mocekļa nāves Ulbrokas silā.

Fonds un latviešu skautu vadītāji ir veikuši ALAs kultūras biroja izdotās komp. A. Jansona grāmatas „Koklēšana" technikas darbus. Šī grāmata un pirmie latviešu kokļu svētki Filadelfijā izraisījuši dzīvu interesi par šo ļoti senu latviešu mūzikas instrumentu, bet trūkst pašu kokļu. Lai veicinātu latviešu nacionālās kultūras centienu stiprināšanu jaunatnē, fonda valde nolēma atbalstīt kokļu gatavošanas uzsākšanu Ņujorkā grāmatas autora A. Jansona pārziņā, tā veicinot arī etnogrāfiski pareizas kokles izplatīšanu.

Fonds šogad izdevis trīs grāmatas: otrā izdevumā V. Klētnieka „Senču raksti" un divas jaunas — Edgara Dunsdorfa Latvijas vēsturi jaunatnei, „Saktu stāsti" un Imanta Bites krāsojamo grāmatu bērniem „Latvijas koki", kurā bez kokiem parādīta arī Latvijas lauku sēta un mājas dzīvnieki.

Jaunatnei sarakstītajā Edgara Dunsdorfa grāmatā Latvijas tūkstošgadīgā vēsture pasniegta jaunā veidā. Vēsturiskos notikumus atstāsta saktas, kaŗavīru zīmes un citi laikmeta liecinieki. Šos stāstus noklausās trimdas bērni — dvīņi Mārīte un Andris. Grāmatā dzīvā stāstu un sarunu veidā ietilpināti pietiekoši vēstures notikumi. Interesi vēl pavairo ievietotie uzdevumi — krustmīklas, anagrammas, šarādes, rēbusi un tml. Uzdevumu atrisinājumi skaidroti grāmatas atsevišķā pielikumā, kuŗu vecāki vai audzinātāji var paturēt savā zināšanā un lietot tikai uzdevumu atrisinājumu kontrolei. Grāmatai 212 lappušu, tajā ievietoti vairāk nekā 100 attēlu — saktas, kartes, vēsturisko notikumu ainas un portreti. „Saktu stāstu" izdošanas piemērs rāda, ka, apvienojot atsevišķu zemju līdzekļus, ir iespējams veikt darbus, kādus ar vienas zemes līdzekļiem nepaveiktu. Grāmata izdota Austrālijā, izlietojot par fonda markām un grāmatām tur ieņemtos līdzekļus un pārsūtot naudu arī no citiem kontinentiem. Iespiešanu pārzināja fonda pārstāvis Austrālijā A. Ķiploks kopā ar grāmatas autoru. Grāmata no Austrālijas izsūtīta septembrī un še sagaidāma novembŗa beigās vai decembŗa sākumā.

Par I. Bites jauno krāsojamo grāmatu fonda valde atzina, ka tai, tāpat kā pagājušā gada „zvēru grāmatai," ir „dzīva, latviska seja," kā izteikušies recenzenti. Arī šogad daudzi, varbūt, atkārtos pag. gada iebildumu, ka grāmata „ir par labu, lai to piekrāsotu." Vai tad kaut kas var būt arī par labu, lai „jaunajā audzē modinātu interesi un radītu priekšstatu par mūsu zemi," — tā par pērnā gada grāmatu jautāja kāds laikraksts. Fonda valde cer, ka vecāki ļaus bērniem vienu grāmatu „piesmērēt," bet otru, ja vēlas, paturēs tīru savā grāmatu plauktā. Būtu arī jāievēro, ko grāmatas autors raksta fonda valdei: „Šajās serijās jau maz ko iespējams bērniem vien uz savu roku paveikt. Lai gūtu iecerētos panākumus, tiem nepieciešama arī vecāku vai audzinātāju palīdzība."

Laižot klajā abas jaunās grāmatas Latvijas skautu prezidenta ģenerāļa Kārļa Goppera fonds cer, ka vecāki un audzinātāji būs atsaucīgi un ka tās mūsu jaunatnei darīs mīļu un tuvu Latviju — zemi, no kuŗas cēlušies trimdas latviešu jaunatnes vecāki.

Antons Ķivlenieks Čikagā

Latviešu katoļu studentu apvienības Dzintars gadskārtējā rudens sarīkojumā 17. oktobrī bija izdevība dzirdēt dziedoni Antonu Kivlenieku no Toronto. Mākslinieks sevi parādīja kā augsti vērtējamu tautas dziesmu interprētu. Patīkami tembrētā balss, labā skola, paša kokles pavadījums liecināja, ka līdzinieku Kivleniekam būs grūti atrast. Nevar palikt neievērots arī pats izpildījuma pasniegšanas veids: mīmika, intonācijas uzsvars attiecīgā vārda domas izcelšanai (Aiz kalniņa dūmi kūp, Pieci gadi kalpiņš biju u. c.). Mūsu tautas dziesmas, izteiksmē lakoniskas, prasa izpildījuma dzīvīgumu, pareizu pieeju un izpratni. Tās nav dziedamas kā sentimentālas slavu romances vai iesaldējamas ģermāniskā stīvumā, — tās prasa parādīt latvieša dvēseli.

Var tikai nožēlot, ka koncerts bija sarīkots savā ziņā internai klausītāju saimei. Tas būtu bijis jādzird ikvienam, kam krūtīs pukst latvieša sirds.

Šajās dienās iznākusi arī dziedoņa skaņu plate, inž. Rūvalda skaņu uzņēmumā gatavota.

Ilze Šīmane

JĀŅA ZIEMEĻNIEKA ATCERE BIRMINGHAMĀ

DVF Birminghamas nodaļas (Anglijā) latviešu grāmatu klubs 2. oktobrī bija rīkojis dzejnieka Jāņa Ziemeļnieka atceres vakaru. Kopš viņa nāves šogad paiet 35 gadi.

Vakaru ievadīja un programmu pieteica grāmatu kluba vadītājs J. Rolavs, bet par J. Ziemeļnieka dzīvi un viņa dzejas pasauli izsmeļošu referātu sniedza grāmatu kluba biedrs — rakstnieks Eduards Salna. Referents raksturoja dzejnieka grūto un traģiski īso dzīves posmu no 1897.—1930. gadam. Neveiksmes dažādos darbos, mokas ar vēdera un nieŗu kaitēm, kad tikai opijs spēj uz brīdi mierināt. Bet J. Ziemeļnieka dzeja gūst panākumus, tiek publicēta dažādos izdevumos, ieskaitot „Jaunākās Ziņas" un „Atpūtu". Ziemeļnieks bauda Skalbes, Raiņa, Aspazijas un Brigaderes atzīšanu, un A. Grīns teicis, ka viņa dzeja ir nemirstīga. Ziemeļnieka ceturto dzejoļu krājumu „Naktis" (1929.) godalgoja Kultūras fonds, piešķiŗot 1000 latu. Bez tā Ziemeļniekam iznākuši šādi dzejoļu krājumi: „Nezināmai" (1923.), „Aizejošais" (1923.) un „Skūpsts" (1928.). Daži izlases dzejoļu krājumi iznākuši trimdā. Visos ļoti melodiski panti, pilni romantiskas mīlestības smeldzes un dzīves rūgtuma.

Referents J. Ziemeļnieka dzeju iedalīja trīs grupās: 1) mīlestības dzeja, 2) „es" un attieksmes pret citiem cilvēkiem, 3) ticības dzejoļi.

Mīlestības dzejā izskan meklēšana pēc nezināmās sievietes ideāla. Ziemeļnieks apdzied nezināmo un, tās neatrodot, jautā: „Vai tā dzimusi pirms manis? Jeb dzims pēc manis?" Ziemeļnieks dzejoja arī par māti un tās mīlestību. Otrai daļai pieder dzejoļi, kuŗi radušies grūtsirdības, skumju un sāpju brīžos, kad „visa dzīve ir kā kaps". Tie ir dzejoļi, kuŗos Ziemeļnieks atklāj cilvēku ļaunās tieksmes. Pie trešās grupas pieder dzejoļi, kuŗos jautā un taujā pēc Dieva un Viņa taisnības.

Ed Salna raksturoja arī J. Ziemeļnieka prozu. Īsi pēc dzejnieka nāves iznāca viņa kopotie dzejoļi, bet 1933./34. g. Ziemeļnieka kopotie raksti.

J. Ziemeļnieka raksturīgākos dzejoļus deklamēja grāmatu kluba biedrs Jēkabs Tavars. Pēc īsa starpbrīža E. Salna nolasīja Ziemeļnieka stāstus „Alpera nodoklis" un „Vakars ārprātīgo namā".

Pateicību programmas izpildītājiem izteica nodaļas valdes pr-dis Ē. Rudzītis. Sarīkojums guva labu klausītāju atsauksmi.

J. R.

ROMĀNS

(91. turpinājums)

Adonja tad gāja, gan kā apžēlots, bet tai pašā laikā arī kā pazemots un apkaunots vīrs. Viņš vairs nebija skaistais un lepnais ķēniņa dēls, ne arī pavēlnieks par savu bruņoto vīru pulku. Visi viņa kaŗavīri, baidīdamies jaunā ķēniņa dusmu, bija pazuduši kur nu kuŗais un mājās to sagaidīja tikai kādi vergi un verdzenes.

Adonja bija vairs tikai neievērojams vīrs, ar kuŗu neviens negrib satikties.

28.

Pēc satraukuma pilnajām valdības maiņas dienām Sālema pamazām nomierinājās. Jaunais ķēniņš gribēja rādīt, ka mantojis no tēva nevien varu, bet arī bagātību, ko necentās izmanot kā skopulis. Tāpēc ķēniņa pils pagalmā kļuva klāti dzīru galdi pie kuŗiem varēja mieloties ikviens, kam tas patika, četrpadsmit dienas bez pārtraukuma, sākot ar saules lēktu, līdz tās rietam. Dzīrēm ik dienas kāva desmit vēršu, simts aitu, tad vēl ķēniņa mežu pārziņu atsūtītos briežus, stirnas, kalnu kazas un barotus putnus. Katru nakti ķēniņa maizes cepēji izcepa maizē trīsdesmit koru kviešu un 60 koru citu miltu. Siltā, svaigā maize, ko sakrāva veselām grēdām, mainījās ar žāvēto vīģu, olīvu un saldo sakņu kurvjiem, bet to starpā vietvietām redzēja platvēderainas māla tvertnes ar vīnu, arāku un alu, tā kā ap pusdienas laiku lielākā dzīrotāju daļa jau bija krietni iereibusi un, ja ļaužu vidū nestaigātu ķēniņa uzraugi ar ādas pletnēm, tad drīzi vien šur un tur redzētu grūstīšanos vai mazākais asu vārdu maiņu. Tagad tas nenotika, jo pletņu vīri katru aplamu trokšņotāju aizveda sardzes telpā un ar dažām pavisam parastām izdarībām pārvērta to no ķildnieka jo rāmā un pieklājīgā dzīru viesī.

Nebija arī tā, ka visi būtu tikai ēduši un dzēruši. Bija tādi, kas mīlēja rādīt savu veiklību un spēku visāda veida sacensībās, vai arī kam patika kauliņu spēle. Visās brīvākās vietās notika arī meiteņu dejas, kas arvienu iepriecināja Ješuruna ļaudis tik lielā mērā kā nekas cits. Protams, meitenes to zināja un nekad nebija ne lūdzamas, ne skubināmas uzsākt dejas, kur vien tas kaut cik bija iespējams. Tikpat veikli viņas arī arvienu nezin no kurienes sadabūja stabules, bungas un zvaniņus un rīkojās ar tiem tā, it kā to vien būtu mācījušās.

Ne mazāk veikli viņas prata izmantot savas acis un smaidus un nekādā ziņā nebija šai ziņā saucamas par neveiklām vai skopām.

Jaunais ķēniņš vēroja čalīgo, jautro un kustīgo ļaužu pulku no sava nama jumta, bet nebija necik sajūsmināts par tā līksmību un izdarībām. Ja kāds būtu varējis viņam pietuvoties tā, lai dzirdētu ne vien vārdus, bet arī domas, tad varbūt tam būtu pārgājusi visa viņa jautrība:

— Tie pilda savus vēderus kā negausīgas cūkas — ķēniņš domāja,— un tiem nav citas vēlēšanās kā vien šī: ak kaut jel ķēniņi mainītos jo biežāk!...

Bet ļaudis ķēniņa domas nedzirdēja, jo dzīvoja tikai acumirklim, un nebija arī ļauni, jo pilns vēders visus dara labsirdīgus un laipnus. Pamanījuši ķēniņu jumtā, viņi tam jo priecīgi uzgavilēja: — Lai dzīvo ķēniņš Sālamans!...

Bet lišķi, skatīdamies cits citam acīs, nozākāja veco ķēniņu: — Kā tad tas bija agrāk,— tie jautāja, — vai tad kalpiem, kas strādāja ķēniņa laukos, nebija jāiztiek ar to, kas bija palicis pāri no viņa cūku barības? Un vai strādnieki nemirka lietū un vai tiem bija drēbes, ar ko apsegties pret aukstumu?

Šie liški kļuva jo skaļi, kad tiem pietuvojās kāds no ķēniņa kalpiem. Tie domāja: ja ķēniņš dzirdēs, ka to cildinām, tad kļūs jo devīgāks un liks dzīrēm turpināties jo ilgi...

Bet ķēniņš, nicīgi vērdamies no augstā nama jumta pagalmā, turpināja domāt pasāktajā virzienā:

— Tiem nav jēgas par to, ka tie ir ķēniņa pagalmā, un cik dārgi maksā viss, ko tie še redz. Tie pazīst tikai savas māla būdas un priecājas ap tām kā kādi muļķa odi, kas ir laimīgi, ja ēzelis ar asti tos neaiztrenc no saviem sāniem. Tie nedomā, ka pirms zemē jāsēj kviešu graudi un tikai pēc tam radīsies vārpas...

Tai pašā vakarā vecais ķēniņš slims un nevarīgs aizvadīja savas dienas gultā. Tukšu skatu viņš vēroja savas istabas sienas un runāja sevī:

— Kā gan aizgājušas dienas, kad es staigāju pa savas jaunības takām! Tad man likās, ka katrs mans solis mazgāts krējumā un ka no klintīm man pretī plūst eļļas strauti. Un kur nu gan ir arī tās dienas, kad es apsēdos pilsētas vārtos un kad jaunekļi, mani redzot, virzījās pie malas, bet sirmgalvji piecēlās un stāvēja kājās manā priekšā... Un vai lielkungi, mani ieraugot, neapklusa it kā tiem mēle būtu pielipusi pie zoda, bet virsnieki izbeidza savas valodas it kā tiem kāds būtu iesitis pa muti. Un vai es nesalauzu netaisnā dzerokšļus, vai neizrāvu no tā zobiem laupījumu, vai neizglābu nabagu, kas brēca, vai bāreni, kam nebija apgādnieka?... Tāpēc ļaudis ilgojās pēc manis kā pēc lietus un iepleta savas mutes, lai smaidītu man pretī... Bet nu mani aizgrābis bēdu laiks, tā kā mani kauli ir itin kā izurbti un kas mani grauž, tas nemirst ne dienu, ne nakti... Es esmu iemests dubļos un esmu tapis kā pīšļi un pelni un drīz mani pacels vējš. Tad visa mana laime būs izkususi kā ledus un tas, kas esmu bijis, kļūs par dziesmiņu un pasaku...

Tā vecais ķēniņš mocījās garajās bezmiega naktīs un to vairs nespēja iepriecināt ne jaunās Abisagas maigums, ne stabules spēle.

Tomēr, kad ataus gaisma, ķēniņš nopūzdamies un vaidēdams cēlās no gultas un lika aicināt Sālamanu. Viņš vēl arvienu domāja par Jehovas nama celšanu un baidījās, ka Sālamans to varētu uzcelt mazāk plašu un greznu nekā viņš pats to bija iecerējis un izplānojis. Viņš rādīja Sālamanam Urija Abiba zīmēto tempļa plānu un skaidroja katras celtnes sīkdaļas jēgu. Viņš aprakstīja katru tempļa telpu augšas un lejas stāvos ar noliktavām, mantas kambaŗiem un priesteŗu dzīvokļiem. Tāpat viņš norādīja, cik zelta izlietojams dievkalpojuma trauku darināšanai, kādā svarā jābūt lielajiem zelta svečturiem, svēto maižu galdam, bļodām, dakšām, kannām un zelta un sudraba traukiem.

Ķēniņš lika arī skrīverim Zaurum lasīt, cik pils mantu krātuvēs ir sudraba un zelta, sudraba, dzelzs un vaŗa lietu, kas izgatavotas Sinaja kalnu kaltuvēs. Lai pārliecinātos, cik īsti ir dārgo akmeņu, tos vajadzēja atnest ķēniņa rēķinu istabā. Izrādījās, ka bija desmit podu oniksa, desmit podu rubīna un pieci podi ar citādiem raibiem dārgiem akmeņiem. Noliktavās lielās grēdās bija sakrauti arī jau pilnīgi apstrādāti marmora bluķi.

Šai paša ķēniņa kaŗos iegūtajai vai arī no svešzemju tirgotājiem pirktajai mantai vēl pievienojās astoņdesmit tūkstošu talentu vaŗa, simts tūkstošu talentu dzelzs, ko Jehovas nama celšanai bija ziedojuši ķēniņa nama virsnieki, izraeļa cilšu virsnieki, simtnieki un ķēniņa darba uzraugi. Ja tam vēl pievienoja trīs tūkstošus šķīsta Ofiras zelta un septiņus tūkstošus talentus šķīsta sudraba, ko lietoja ēku sienu pārvilkšanai, tad tā kopā bija milzu bagātība. Bet ķēniņam tomēr par to vairs nebija īsta prieka. Viņš atcerējās, ka tās lielumielā daļa bija savākta pus ar varu, pus ar viltu un nereti atdota ķēniņa nodokļu vācējiem ar nopūtām un pat ar žēlām asarām. Bet tā kā viņš visu bija krājis, lai ar to godinātu Ješuruna Kungu, tad ne nopūtas, ne lāsti nespēja mazināt ķēniņa darbu nozīmi un vērtību. Viņš bija apmierināts, ka vākšanas darbu vairs nevajadzēs darīt viņa dēlam Sālamanam.

(Turpinājus sekos)

Top „Zelta zirgs" Toronto

KANADAS DV TEĀTRIS 15 GADU DARBĪBAS ATCEREI IESTUDĒ J. RAIŅA SAULGRIEŽU LUGU „ZELTA ZIRGS"

Šogad paiet 100 gadu kopš mūsu lielā dzejnieka Jāņa Raiņa dzimšanas. Viņa godināšana jau notikusi vairākos latviešu centros, bet Toronto tā paredzēta 14. novembrī, kad LPB Kanadas kopa rīko Rainim veltītu vakaru ar literāri vispusīgu programmu. Arī Kanadas DV teātris godinās Raini, iestudējot viņa pasaku lugu „Zelta zirgs." Reizē ar to DV teātris atskatīsies uz 15 darbības gadiem, kas ar entuziastisku prieku veltīti latviešu drāmatiskajai mākslai.

„Zelta zirgs" nav parastā skatuves luga, kuŗu bez lielākām pārdomām varētu uzņemties trimdas apstākļos lokālie ansambļi. Ja DV teātris to darījis, tad tas liecina par sevišķu darba prieku, rosmi un zināmā mērā arī drosmi. Minēsim kaut vai lugas tēlojošo personālu, kuŗa kopskaits ir ap 60 tēlotāju, pie kam pusei no tiem ir īsāks vai garāks runas teksts. Tādēļ galvenais režisors Feliks Lintiņš kopš vasaras ir visai steidzīgs un mazrunīgs. Vienīgais, ko no viņa izdevās dzirdēt, ir: „Darbs, darbs un vēlreiz darbs." To pašu apstiprina arī viņa palīgs režijas jautājumos Hugo Miķelsons. Viņu vadībā „Zelta zirga" iestudēšana sākta jau vasarā, sākumā strādājot gan tikai pie atsevišķiem skatiem, bet iestudējot septembrī jau pa cēlienam. Mēģinājumi notiek vismaz trīsreiz nedēļā darbdienu vakaros, bet svētdienās ilgst visu dienu. Lugas galveno — Antiņa lomu tēlos Dzintars Pūpēdis, Balto tēvu — Roberts Miglāns, princesi — Gaida Roce, karali — Edgars Ābele, brāļus Rūdolfs Purvs un Hugo Miķelsons.

Lugas drāmatiskā uzbūve nedaudz pārstrādāta un tai cauri vijas īpašs mūzikāls motīvs: „Zili stikli, zaļi ledi, vidū balta dvēselīte," kuŗu komponējis Alfreds Štrombergs. Viņa speciāla kompozīcija būs arī Vēju dancim un Sniega pārslu dejai, kuŗas iestudē Dianas Jablokovas - Vorps baleta studija.

Ne mazāk svarīgs un atbildīgs darbs veicams arī dekorātoram Valdim Varem un viņa palīgam Agrim Zobenam, jo visos 5 cēlienos paredzētas dažādu dekorāciju maiņas. Par atbilstošām gaismām gādās Jānis Purēns, Valdis Turķis un Evalds Kalviņš, bet skatuves meistars būs Kārlis Pakrastiņš ar daudziem palīgiem.

Ievērojot lugas tēlojošā personāla lielo kopskaitu, varam iedomāties, kādu darbu sagādā kostīmu jautājums. Daļēji tas atrisināts, izmantojot jau agrākos teātra rīcībā esošos kostīmus, tos tikai attiecīgi pārlabojot, bet tomēr daudzus tērpus nāksies gatavot jaunus. Arī šai darbā jāpiedalās lugas aktieŗiem, pareizāk sakot — aktrisēm, bet ir arī vairākas talcinieces, kas atsaucīgi palīdz sagatavot tieši kostīmus: Ērika Reinfelde, Zelma Grēkere, Valde Briede u.c. Pirmā kostīmu gatavošanas talka notika 17. oktobrī DV namā, kur skanēja lugas mēģinājumos runātie teksti ar šujammašīnu „mūzikālo" pavadījumu.

Bet tas vēl nebūt neietveŗ visus veicamos priekšdarbus. Visu veicamo darbu pavedieni saplūst DV teātŗa vadītājas un administrātores Intas Purvas pārziņā. Tādēļ brīžiem viņa redzama gan pie kostīmu gatavotājām, gan pie aktieŗiem, gan sarunā ar pārējiem darbiniekiem. Izvēlētais darbs prasa intensīvu piepūli no visiem, jo „Zelta zirga" izrādes notiks 26. un 27. novembrī, bet 4. decembrī paredzēta speciāla izrāde latviešu skolām. Visas izrādes notiks Lawrence Park Collegiate Institute telpās, 125 Chatsworth Ave., kur ir plaša un piemērota skatuve un moderni iekārtota zāle ar 850 vietām.

Ievērojot lugas mākslinieciskās un drāmatiskās prasības, „Zelta zirga" iestudējums izmaksās ar 2500 dol. Turklāt izrādei skolām ieejas maksa nolikta tikai viens dolars. Kollektīvus apmeklējumus šai izrādei līdz šim pieteikušas TLB sestdienas skola un Hamiltonas latviešu skola. Cerams, ka arī pārējās skolas nekavēsies ar iepriekšēju pieteikšanos, jo, ievērojot lugas plašo apmēru un lielo tēlotāju skaitu, viesizrādes atsevišķās vietās nebūs iespējamas.

Kā pirmā „Zelta zirga" iestudējumu materiāli atbalstījusi LNAK valde, piešķiŗot 100 dol. pabalstu, jo uzskata izrādi par kultūrāli nozīmīgu pasākumu. Tādēļ arī lokālās organizācijas aicinātas sniegt iespējamo materiālo un morālo atbalstu.

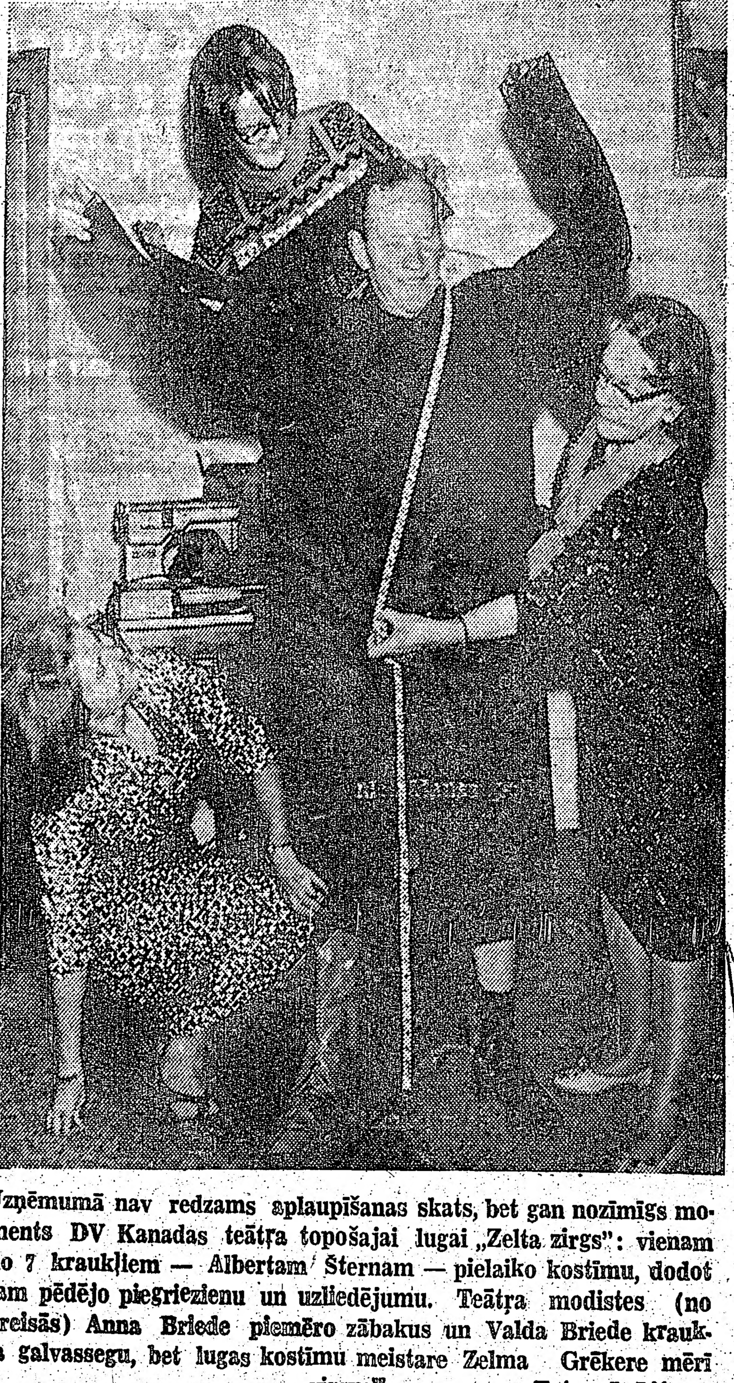

Uzņēmumā nav redzams aplaupīšanas skats, bet gan nozīmīgs moments DV Kanadas teātŗa topošajai lugai „Zelta zirgs": vienam no 7 kraukļiem — Albertam Šternam — pielaiko kostīmu, dodot tam pēdējo piegriezienu un uzliedējumu. Teātŗa modistes (no kreisās) Anna Briede piemēro zābakus un Valda Briede kraukļa galvassegu, bet lugas kostīmu meistare Zelma Grēkere mērī virsvalku. Foto: J. Līgers

DV teātŗa vadība paredzējusi abās galvenajās izrādēs divas pirmās skatītāju rindas saviem labvēļiem, kas ieejai ziedos 5 dol. no personas. Pārējās vietās ieejas cenas paredzētas 3, 2.50 un 2 dol. Biļetes iepriekšpārdošanā mūsu laikraksta birojā un DV grāmatnīcā Latviešu namā. Galvenās kasieres pienākumus izrādei uzņēmusies Skaidrīte Pūpēde, kas sniegs arī tuvāku informāciju: 67 Highfield Rd., Toronto 8, tālr. HO 1—2097.

Šī būs pirmā izdevība Toronto un tās apkārtnes latviešu sabiedrībai skatīt pilnu „Zelta zirga" izrādi.

R. N.

DARBS – GODA, TIKUMA UN PANĀKUMU ATSLĒGA

SV. KATRĪNU DV NODAĻAS 15 DARBA GADU

Krietns laika sprīdis aizritējis kopš 1950... gada.. 11. novembŗa, kad pulcējās pirmie iniciātori, lai liktu pamatakmeņi darbam, kas nestu svētību pasaulē izkaisītajiem tautiešiem — gan invalidiem, slimību māktajiem, bāreņiem un bez apgādnieka palikušajiem, gan Sibirijas vergu nometnēs nīkstošajiem un visiem pārējiem, kuŗiem dzīve kaut kādā veidā nav bijusi labvēlīga. Daudz iniciātoru nebija, tikai astoņi, bet šodien, pēc 15 gadiem, Sv. Katrīnās palikuši vairs tikai divi; pārējie atraduši dzīves vietu citur. Tomēr ticība, cerība un drosme, kuŗu šie iniciātori ieguldīja darba pamatā, nesusi lielu svētību kā sabiedriskajā, tā arī materiālajā ziņā ne tikai Sv. Katrīnās, bet tālu ārpus darbības robežām. Nedaudzo iniciātoru drosmes rezultātā izauga spēcīga, darbos nenogurdināma, mērķu sasniegšanā neatlaidīga Daugavas Vanagu vienība, kuŗa tagad, atskatoties uz aizvadītiem 15 darbības gadiem, var būt apmierināta un gandarīta par visu, ko šai laikā veikusi. Tā var ar drošu un paļāvīgu skatienu raudzīties nākotnē, jo labiem darbiem nekad netrūkst darītāju, ne atbalstītāju.

Būtu lieki pieminēt un rakstūrot nodaļas darbību materiālā plāksnē ar izvilkumiem no kases grāmatām, kuŗi nebūtu mazie, bet tomēr tikai sausi skaitļi. Bet šo skaitļu nebūtu, ja nebūtu darba darītāju un atbalstītāju, kas ziedojuši savus spēkus un brīvo laiku — ne lai iegūtu godu, bet lai uzturētu dzīvu to ticību un veselīgo latviešu garu, kuŗu sirdīs paņēma līdzi, atstājot dzimteni, lai nezustu ticība labākai dzīvei tiem, kas šodien spiesti dzīvot, saistīti verdzības važās; lai paliktu uzticīgi latviešu godam, savai tautai un tēvu zemei.

Darbā nodaļas vanagu saime nekad nav meklējusi lētas izpriecas vai tikai nodevusies sarīkojumiem un deju priekiem, bet vienmēr un visur centusies dot kaut ko pretim tiem, kas šo viņu darbu atzīst un atbalsta. Nav bijis nodaļas spēkos pārāk bieži aicināt lielos māksliniekus, jo Sv. Katrīnu latviešu saime nav pārāk liela, bet vienmēr pastāvējusi censšanās meklēt iespējas un atrast izpildītājus pašiem savā vidū. Pateicoties labam saprašanās garam un darba gribai, tas vienmēr izdevies, un pasākumi sekmējušies ar labiem un lieliem panākumiem. Minēsim kaut tikai uzvedumus „Čigānu kulbā", „Nakts čigānu nometnē", „Arabu nakts", Pie vulkāna Popokatepetla", „Precību automati", „Tur rožu dārzā pie Sansusī"; vairākus kabarē uzvedumus, arī izvilkumus no lugām „Skroderdienas Silmačos', „Mērnieku laiki" un „Omartija kundze", notikušas arī apkūlības pēc senām tradicijām, Jāņu uzvedumi un dažādas dziesmu spēles, kuŗām visām nosaukumus (lai darba veicēji piedod) nevar atcerēties. Nodaļas atbalstā ilgu laiku pastāvēja un darbojās vīru koŗa vienība „Viesturs, bet pašlaik vanadžu ansamblis Senatne, kas ar savām dziesmām jau kuplinājis vairākus sarīkojumus un piedalīsies nodaļas 15 darba gadu atceres svētkos.

Visus minētos nodaļas darba izpausmes veidus esmu minējis, lai parādītu un atzītu lielo vienprātību, darba mīlestību un ticību sava darba augļiem, kas visus šos 15 gadus valdījusi nodaļas dzīvē, saliedējusi to nedalāmā darba vienībā un devusi prieku ne tikai pašiem darītājiem, bet guvusi atzinību arī vairākās DV delegātu sapulcēs, kuŗās parādījās, ka mazā Sv. Katrīnu nodaļa aktīvitātes un sekmju ziņā gandrīz vienmēr ierindojusies vienā no pirmajām vietām Kanadas mērogā.

Darbā ne nodaļas biedri, ne tās vadītāji katru reizi strikti ievērojuši stingri izteiktos statūtu punktus, bet pielāgojušies apstākļiem un vajadzībām, pamatā vienmēr liekot pienākuma apziņu pret darba darītājiem un tiem, kuŗiem šī darba augļi domāti. Šis ir tas spēks un gars, kas šodien vieno nodaļas vanagu saimi, kas pasargājis to no savstarpējām nesaskaņām kā nodaļas dzīvē, tā arī visas vanagu saimes vidū. Padarīts ir daudz, reizē ar to daudz kas arī iegūts un atmaksājies, bet tikpat liels un neatlaidīgs darbs nodaļas vanagu saimi sagaida nākotnē. Nekad neaizmirsīsim un neizdzēsīsim no savām sirdīm mūsu goda apziņu un pienākumu pret dzimtenē palikušajiem. Važām, kas mūsu piederīgos tur saista, reiz jākrīt! Mūsu pienākums ir palīdzēt šīs važas saraut. Laiks, kad tas notiks, nedrīkst mūs ne atbaidīt, ne nospiest bezcerībā. Pieliksim katrs savu roku un atpūtīsimies tad, kad dzimtenē atkal brīvi plīvos mūsu sarkanbalsarkanais karogs un lūgšanā atskanēs: Dievs, svētī Latviju!

P. Vītols

Kādos iepriekšējos Sv. Katrīnu DV nodaļas gadasvētkos nodaļas karoga kātam zvaigznīti piestiprina abi nodaļas biedru sastāvā atlikušie dibinātāji — Jānis Gulbis (vidū) un Žanis Andersons (pa labi). Pa kreisi nodaļas bij. valdes priekšsēdis P. Vītols.

SKAUTU UN GAIDU KURSI

Kanadas jendas gaidu un skautu kopnieču un kopnieku kursi notika no 8.—11. oktobrim Sidrabenē. Kursos piedalījās 20 gaidu un 18 skautu, pārstāvot visas jendas vienības. Kursus vadīja E. Dāvidsons un G. Upīte. Bez tam vēl kursu vadībā darbojās M. Masīte, E. Milica, P. Plaudis, S. Tesvins un S. Leimanis.

No interesantākajām nodarbībām atzīmējams 10. oktobrī šķēršļu gājiens ar fabulu — letgaļu cīņas pret iebrucējiem zobenbrāļiem no 1209. gada līdz Saules kaujai. 11. oktobrī kursanti veica labo darbu, piedaloties Sidrabenes apkopšanas darbos.

Par kursantu paēdināšanu gādāja Hamiltonas lielgaidas Dace Reimane un Inta Majoriņa. Kursos visu laiku valdīja možs gaidu un skautu gars, un tos beidza 16 gaidu un 12 skautu. Pārējie dalībnieki saņēma apliecības par kursu apmeklēšanu.

Kursu vadība ir ļoti pateicīga Sidrabenes pārvaldei un Toronto Sv. Andreja draudzei par laipno atļauju kursus rīkot Sidrabenē.

E. O.

TORONTO ZIŅAS

● Kanadas latviešu skautu jendas priekšnieks A. Budrēvics apbalvojis ar latviešu skautu „Saulīti" 32. Rīgas skautu vienības labvēli M. Zichmani, kas vada mazskautu pastmarku nodarbības. Jendas priekšnieks 17. oktobŗa sanāksmē apbalvoja arī mazskautu pulciņu par 1. un 2. vietas iegūšanu jendas apmērā šaušanas sacensībās un 2. vietas iegūšanu riteņbraukšanas sacensībās. M. Zichmanis savukārt apbalvoja mazskautu Arni Rozīti, pasniedzot dziesmu svētku filatelijas izstādes apzeltīto medaļu par teicami sagatavoto pastmarku klāstu „Rīgas skati pastmarkās."

● Latviešu baptistu draudzes 14. gadasvētki 24. oktobrī bija pulcinājuši ap 300 baznīcēnu. Gadasvētkus vadīja draudzes mācītājs R. Ekšteins, bet svinīgā dievkalpojumā piedalījās viesi — māc. A. Meija no Klīvlendas un māc. A. Stefenbergs no Grand Rapidiem. Baznīcēnu vidū bija vairāki latviešu baptistu draudžu locekļi no Klīvlendas, Detroitas un Čikagas. Dievkalpojumā dziedāja draudzes koris dir. A. Purva vadībā un solists Pēteris Geistauts. Ērģeļu pavadījumus un solo sniedza Anita Grigale. Pēc svinīgā dievkalpojuma notika sadraudzības vakars.

● Baptistu draudzes reliģiski - ētisku pārdomu vakars notiks 28. oktobrī plkst. 8 vakarā Latviešu namā. Māc. R. Ekšteins runās par tematu „Karš pret Dievu,' bet koncerta daļā dziedās soliste Maiga Dežardēna pianistes Martas Tūteres pavadījumā. Bībeles svētku dievkalpojums, sakarā ar jauno bībeles tulkojumu, notiks 31. oktobrī, plkst. 4 dienā Walmer ielas baznīcā. Gadskārtējais baptistu draudzes koŗa rīkotais Ziemsvētku koncerts paredzēts 19. decembrī, pl. 3 dienā Walmer ielas baznīcā.

● Uz Holy Cross kapiem pēdējā gaitā prof. B. Kokins izvadīja 59 gadu vecumā mirušo Alfonu Strodu. Nelaiķis Toronto atstāj dzīvesbiedri, meitas, znotus un mazbērnus.

● Kanadas latviešu skautu jendas vadītāju sanāksmē aizklātās vēlēšanās goda tiesā ievēlēja par priekšsēdi G. Šubiņu, par sekretāru E. Dāvidsonu, bet par locekļiem M. Vāgneru, A. Beitānu un J. Treimani. Revīzijas komisijā ievēlēja priekšsēdi E. Ozolu, sekretāru E. Dāvidson uun locekli A. Freibergu. Jendas priekšnieka vēlēšanas, kas notiek rakstveidā, beidzās 17. oktobrī, bet dažu technisku iemeslu dēļ tās būs jāatkārto. Kandidāti piesakāmi līdz 7. novembrim vēlēšanu komisijas priekšsēdim E. Ozolam, 18 Shaver Ave. N., Islington, Ont., tālr. 231—9618.

● Austrumu ev.-lut. draudzē māc. A. Briedis kristījis Pēteri Glenu Māsēnu, Paula un Haneloras dēlu. Ticības atjaunošanas svētku dievkalpojums notiks 31. oktobrī, plkst. 2 dienā Sv. Barnaba baznīcā, bet tūlīt pēc dievkalpojuma apakšējā zālē draudzes dāmu komitejas rīkotais gadskārtējais bazārs un tējas galds. Bazārā būs arī latviešu grāmatu galds un latvisko rotu izstrādājumi. Šogad bazāram nodots ļoti liels un vērtīgu mantu skaits, kādēļ tas būs vēl plašāks nekā iepriekšējos gados.

●Sv. Andreja ev.-lut draudze Ticības atjaunošanas svētku dievkalpojumā 31. oktobrī, plkst. 3 dienā atzīmēs arī sava draudzes gana māc. A. Čopa 30 mācītāja darbā aizvadītos gadus. Dievkalpojumā piedalīsies arī mācītāji A. Lūsis, E. Lange un E. Pavasars; dziedās draudzes koris.

●Sakarā ar Toronto DV nodaļas un Kanadas DV teātŗa 15 darba gadu svētkiem novembŗa beigās, rīcības komiteja jau enerģiski veic priekšdarbus. Sākotnēji plānotajā svētku norisē izdarīti grozījumi: 27. novembrī pirms „Zelta zirga" izrādes paredzētais jubilejas akts pārcelts uz 28. novembri, plkst. 4.30 pēcpusdienā Latviešu namā. Pēc akta notiks jubilejas mielasts. Svētku aktā un mielastā aicināti piedalīties DV nodaļas biedri, DV teātŗa darbinieki un organizāciju un draudžu pārstāvji. Dalības maksa 3 dol. no personas. Iepriekšēja pieteikšanās DV grāmatnīcā Latviešu namā (tālr. 921-7121) līdz 21. novembrim.

●Iepazīstoties ar piesūtītajiem balsotāju sarakstiem Kanadas parlamenta vēlēšanām 8. novembrī, nācies konstatēt, ka atsevišķu vēlētāju vārdi tajos nav atrodami, kas noticis kļūdainas reģistrācijas vai citu iemeslu dēļ. Tautiešiem tādēļ ieteicams tuvāk iepazīties ar sarakstiem, par kļūdām un trūkumiem sazinoties ar savu vēlēšanu iecirkni.

● Gadskārtējais kritušo varoņu piemiņas svētbrīdis ar Lāčplēšu atceri notiks 14. novembrī, pl. 3 pēcpusdienā pie Kritušo karavīru pieminekļa Saulainē. Svētbrīža garīgo daļu vadīs māc. Arnolds Lūsis, bet piemiņas runu kritušo cīnītāju cildināšanai teiks ltn. Voldemārs Eizenarms, otra pasaules kaŗa līdzgaitnieks un kaŗa invalids. Svētbrīža kopnorisi pārraudzīs Oskars Perro, kam arī piesakāmas organizāciju ziedu veltes. Pēc svētbrīža būs iespēja pakavēties pie tases kafijas Saulaines telpās vai pagalmā.

MONTREALA

●31. oktobrī, plkst. 7 vakarā uz vietējā TV 10 signāla varēsim vērot Montrealas latviešu skolas tautas deju kopas uzvedumu, sagatavotu skolas pārziņa K. Dekšņa vadībā. Kaut arī laiks šim dejām nav paredzēts visai ilgs, tomēr cerams, ka tautas dejas atkārtos nākošajā svētdienā, t. i. 7. novembrī uz tā paša (franču) signāla.

Īpats, bet sirsnīgs vakars

JAUNATNES APGĀDA CEĻINIEKS DARBINIEKU PULCĒŠANĀS TORONTO

Jaunatnes apgāds Ceļinieks, kuŗa darbinieku un atsevišķo redakciju pārstāvji un līdzstrādnieki 23. un 24. oktobrī pulcējās Toronto, lai apspriestu turpmāko darbu, sestdienas vakarā sanāca paši un uzņēma viesus Japāņu kultūras centrā „priekšnesumu vakariņās," kuŗās valdīja jauka saskaņa, sirsnība un sprēgāja humors kā no pilnības vāceles.

Klātesošos apsveica apgāda vadītājs Guntis Liepiņš, uzsveŗot, ka še pulcināti ne vien darbinieki, bet arī apgāda labvēļi. Padomes pr-dis Dr. Andrejs Olte norādīja, ka apgāda un tā izdevumu darbā vadās no latviešiem neparasta tolerances principa. Ja apgāda darbinieki brīžiem saukti pat par komūnistiem vai baltgvardiem, viņš spējot saskatīt tikai latviešus, kas grib kalpot tautas atdzimšanai. Darbā atrasti daudzi palīgi, kas pienākumus veic bez atlīdzības, bet apbrīnojamā degsmē. „Viņu darbu reiz klās aizmirstības smiltis," nobeigumā teica A. Olte, „vai arī — šo darbinieku vārdus vēsture reiz rakstīs marmorā!"

Priekšnesumu virknē pirmā uzstājās „Mazputniņa" redakcijas pārstāve Līga Streipa, nolasot vienu no Tamaras Arājas rakstītās tēlojumu virknes darbiem „Helga un Helgūts hipopotāmi," kas drīzumā sāks parādīties žurnāla slejās. Par žurnāla „Mēs" centieniem runāja Valija Ruņģe, stādot priekšā vairākus līdzstrādniekus. Jaunā dzejniece Lalita Muižniece nolasīja savu dzejojumu virkni: modernus darbus bez atskaņām un parastās formas, bet ar saturu un dzejisku valodu. Nelietpratējam dzirdētie mazāk likās dzejoļi, toties jauka dzeja prozā. Atzinums: labi. Tikai 14 gadu vecā Sniedze Ruņģe, kas uzstājās uz amerikāņu teātŗa skatuvēm, nolasīja trīs miniatūras, no kuŗām sevišķi patika „Abstrakcija" un „Svētceļojums" — darbi, kuŗiem dodama vieta katrā literārā žurnālā. Sevišķi priecāties varēja par viņas lasījuma veidu un izteiksmi. Vilma Rituma sniedza pantos un atskaņās jautru ziņojumu no „Mēs" redakcijas, tā beigās „nesot priekšā" L. Zandbergam ceļojumos piemirstas mantiņas. Žurnāla „Jaunā gaita" redaktors Laimonis Zandbergs vakara dalībniekiem prezentēja dzejnieci Ainu Zemdegu, kuŗa nolasīja dažus atmiņā restaurētus jaunākos darbus, un Tālivaldi Ķiķauku, kuŗam drīzumā iznāks pirmais dzejoļu krājums „Tramvajs tuksnesī." Šoreiz viņš gan nolasīja sarīkojuma atklāšanas uzrunai līdzīgu „Jaunās gaitas" vēsturi, caurstrāvotu ar humoru un satiru, iepinot tajā pazīstamas personas, presi un daudz cita. Visa vakara programma, ja par tādu vispār pamats runāt, nebija sagatavota, kaut vairāki debitanti darbus nolasīja, bet uz vietas improvizēta. Un — sekmīgi. Patika. Daļēji „programmā" varēja ieklaut arī laikraksta „Latvija Amerikā" red. A. Vinčela uzrunu, kas summēja un izvērtēja priekšnesumos dzirdēto.

LNAK valdes pr-dis J. Niedra pakavējās pie vakara impresijām, izsakot prieku par še valdošo garu — vienkāršu, brīvu, atklātu un jaunekļīgu, tāpat runājot par jauniešiem, profesionāliem jauniešiem un vecjauniešiem. „Uz Ceļinieka trīs izdevumiem LNAK no laika gala raugās ar simpatijām," atzina runātājs. „Žēl un drusku kauns, ka neesam varējuši pasākumus pietiekami atbalstīt materiāli, bet morālo atbalstu esam devuši vienmēr, jo LNAK ieskati attieksmē uz Ceļinieka izdevumiem ne vienmēr saskan ar citu zemju latviešu iestādījumu nostāju." BTFK pr-dis T. Kronbergs atcerējās laikus, kad pats bija apgāda darbā „iekšā," bet nu ir no tā „laukā," vērojot visu tomēr ar dziļu interesi, bet — piemirstot uzrunā, ka ir apgāda revidents... Viņš ieteica apgāda darbu vairāk reklamēt, lai sabiedrība gūtu skaidrību par to, kas ir Ceļinieks un tā atsevišķie izdevumi, jo pagaidām jēdzieni daudziem jūk. Atmetama pārliekā pieticība, jānostājas drošāk sabiedrības priekšā.

Vēr.

LASĪTĀJU vēstules

PASKAIDROJUMS

Sakarā ar TLB sestdienas skolas vecāku padomes ierosinātajiem statūtu grozījumiem, skolas padome savā 20. septembŗa sēdē, klātesot TLB pārstāvim, vienojās izveidot statūtu komisiju, kuŗas uzdevums būtu pilnīgi izstrādāt ieteiktos statūtu grozījumus. Tai pašā sēdē ievēlēja divus vecāku pārstāvjus un piekrita, ka skolas pārzine dod divus vecāku pārstāvjus minētajai komisijai, lai visi kopā sadarbotos ar TLB statūtu komisijas pārstāvjiem.

Vecāku padomes priekšlikums galvenokārt paredzēja skolai piesaistīt vairāk darbinieku, radot skolas valdi, kas veicinātu skolas sekmīgāku darbību. Statūtu komisijā izraudzīto skolotāju un vecāku pārstāvju sarunās noskaidrojās, ka skolotāji principā piekrīt jaunajiem ierosinājumiem, bet skolas pārzine nevēlējās izteikties jautājumos, kas skaŗ TLB, paskaidrojot, ka tā ir viņu apstiprinājusi par skolas pārzini. Attieksmē uz sadarbošanos ar TLB statūtu komisija, diemžēl, piedzīvoja vilšanos, jo kaut TLB pārstāvis A. Gribusts bija klāt 20. septembŗa sēdē un, iepazinies ar vecāku padomes priekšlikumiem, piekrita kopīgām pārrunām, tās tomēr nerealizējās, jo 14. oktobrī TLB pārstāvis paziņoja, ka TLB nekādas sarunas ar statūtu komisiju nevēlas uzsākt. TLB tālāk pieprasīja, lai statūtu komisija tai iesniedz skolas padomē apstiprinātu statūtu grozījumu projektu, kuŗu TLB tad pati apspriedīs.

Tā kā skolas padomes ievēlētās statūtu komisijas uzdevums bija sastrādāties ar visām ieinteresētajām pusēm un kopīgās pārrunās izstrādāt noteikumus, kas celtu skolas standartu, tad TLB nostāja ir pārsteidzoša un norāda, ka TLB ne tikai nevēlas ar statūtu komisiju sadarboties, bet arī netur par vajadzīgu izpildīt skolas padomes sēdē pieņemto lēmumu.

Statūtu komisijas vecāku pārstāvji ir pārliecināti, ka kopējās sarunās būtu panākta vienošanās un radīti noteikumi, kas apmierinātu skolotājus, vecākus un TLB, kādēļ nožēlo, ka TLB atteikusies no šādām sarunām.

I. Jaunkalns
N. Bulmanis
statūtu komisijas vecāku pārstāvji

PASKAIDROJUMS

Laikraksta „Latvija Amerikā" 11. septembŗa numurā bija ievietota lasītāja vēstule ar parakstu „K. S., Toronto", kuŗā bez cita teikts: „...kaut viņam stāv aiz muguras visa lielā Toronto latviešu biedrība ar savu akciju kapitālu." Tā kā šo deklarāciju cilvēki dažādi izprot, uz mūsu biedrības biedru vēlēšanos paskaidroju, ka TLB valdei ar minēto lasītāja vēstuli nav nekāda sakara.

A. Gribusts
Toronto latviešu b-bas priekšnieks

Jauna latviešu

IZDEVUSIES SKOLĒN

...iekšsēdi G. Šubiņu, par sekretāru E. Dāvidsonu, bet par locekļiem M. Vāgneru, A. Beltānu un J. Treimani. Revīzijas komisijā ievēlēja priekšsēdi E. Ozolu, sekretāru E. Dāvidson un locekli A. Freibergu. Jendas priekšā vēlēšanas, kas notiek rakstiski, beidzās 17. oktobrī, bet technisku iemeslu dēļ tās ... jāatkārto. Kandidāti piesaukti līdz 7. novembrim vēlēšanu komisijas priekšsēdim E. Ozolam, 18 Shaver Ave. N., Islington, Ont., tālr. 231—9618.

... austrumu ... ev.-lut. draudzē ... A. Briedis kristījis Pēteri ... Māsēnu, Paula un Hanelotes ... dēlu. Ticības atjaunošanas ... dievkalpojums notiks 31. oktobrī, plkst. 2 dienā Sv. Barnabas baznīcā, bet tūlīt pēc dievkalpojuma apakšējā zālē draudzes ... komitejas rīkotais gadskārtējais bazārs un tējas galds. ... būs arī latviešu grāmatu ... un latvisko rotu izstrādājumi. Šogad bazārām nodots ... un vērtīgu mantu skaits, ... tas būs vēl plašāks nekā ... gados.

... Andreja ev.-lut. draudze ... atjaunošanas svētku dievkalpojumā 31. oktobrī, plkst. 3 ... atzīmēs arī sava draudzes ... māc. A. Čopa 30 mācītāja ... aizvadītos gadus. Dievkalpojumā ... E. Lange un E. Pavasaris ... draudzes koris.

... Toronto DV nodaļas ... Kanadas DV teātra 15 darbu ... svētkiem novembra beigās, ... komiteja jau enerģiski ... priekšdarbus. Sākotnēji plānots ... svētku norisē izdarīt ... 27. novembrī pirms „Zelta ... izrāde paredzētais ... akts pārcelts uz 28. novembrī, plkst. 4.30 pēcpusdienā ... namā. Pēc akta notiks ... mielasts. Svētku aktā ... aicināti piedalīties ... nodaļas biedri, DV teātra ... un organizāciju un ... pārstāvji. Dalības maksa ... no personas. Iepriekšēja pieteikšanās DV grāmatnīcā ... namā (tālr. 921-7121) ... novembrim.

... izstoties ar piesūtītajiem ... sarakstiem Kanadas ... vēlēšanām 8. novembra ... konstatēt, ka atsevišķos ... vārdi tajos nav atrasti, ... kas noticis kļūdaines ... vai citu iemeslu dēļ. ... tādēļ ieteicams tuvākā laikā ... ar sarakstiem, par kļūdu ... trūkumiem saziņoties ar ... iecirkni.

... gadskārtējais krītušo varoņu ... svētbrīdis ar Lāčplēša ... notiks 14. novembrī, pēcpusdienā pie Krītušo ... pieminekļa Saulainē. Svētbrīdī ... dažu vadīs māc. Ar... Lūsis, bet pieminas runu ... cīnītāju cildināšanai teiks ... Eizenarms, otra ... kara līdzgaitnieks un ... Oskars Perro, ... piesakāmas organizācijas ... Svētbrīža kopnoslēgumu ... veltes. Pēc svētbrīža būs ... pakavēties pie tases kafijas ... telpas vai pagal...

MONTREALA

... oktobrī, plkst. 7 vakarā uz ... TV 10 signāla varēsim vērot ... Montrealas latviešu skolas ... uzvedumu ... skolas pārziņa K. Dekšņa ... Kaut arī laiks šim ... paredzēts visai īsas, ... cerams, ka tautas dejas ... nākošajā svētdienā, t. ... oktobrī, uz tā paša (franču) ...

... netur par vajadzīgu izplatīt ... padomes sēdē pieņemto ...

... komisijas vecāku pārstāvji ... pārliecināti, ka kopējām ... būtu panākts vienoto ... raditi noteikumi, kas ... skolotājus, vecākus ... kādēļ nolēmām, ka TLB ... šādiem sarunām.

I. Jaunkalns

N. Bulmanis

statūtu komisijas vecāku pārstāvji

PASKAIDROJUMS

... laikraksta „Latvija Amerikā" ... novembra numurā bija ievietots ... ar vēstule ar parakstu ... Toronto", kurā bez citas ... kaut vinam stāv arī ... visa lielā Toronto latviešu ... Tā kā šo deklarāciju ... rādīt izprot, uz mūsu biedrību ... vēlēšanu paskaidrojums ... KLB valdei ar minēto ... tam nav nekāda sakara.

A. Gribusts

Toronto latviešu ... b-bas priekšnieks

Jauna latviešu tautas atmoda

Sakarā ar Americans for Congressional Action to Free the Baltic States vicepriekšsēža Dr. Laimoņa Streipa viesošanos Toronto, DV Toronto nodaļas informācijas daļas vadītājs V. Cinis bija sasaucis informātīva rakstura sanāksmi, kurā piedalījās 12 dalībnieku no vairākām organizācijām. Sanāksmes dalībniekus Dr. L. Streips iepazīstināja ar savas pārstāvētās organizācijas darbību Baltijas valstu atbrīvošanai. Viņš norādīja, ka attieksmē uz Latviju vienīgais politiskais spēks ir latvieši trimdā. Patīkami vērot, ka latviešu darbība pēdējā laikā kļūst arvien aktīvāka, kādēļ iespējama otra latviešu tautas atmoda. Aktīvitātes kāpināšana vērojama ALAs, LNAK un citās centrālās organizācijās, kā arī jaunatnes kustībā, kultūras dzīvē u. c.

Plašs ir informācijas darba lauks, it sevišķi amerikāņu vidū, jo nav nevienas organizācijas, kas to veiktu visā pilnībā. Šis darbs izvēršams arī skolās, universitātēs, dažādos klubos u. c., bet tā iespaidīgai veikšanai vajadzīgas jaunas metodes, izmantojot filmas, brošūras, pat „komikus."

Pieskaroties Americans for Congressional Action to Free the Baltic States darbībai, Dr. L. Streips norādīja, ka šis nosaukums savā ziņā ir nepateicīgs, jo nepadodas nekādiem saīsinājumiem, turpretī, no citas puses, lieliski izteikts, jo norāda uz nepārprotamo mērķi un tīri amerikānisko raksturu. Organizācijas veidošanā lieli nopelni ir lietuvietim L. Vaļukam, tajā aktīvi piedalās arī latvieši. Ievērojamu atbalstu organizācijai sniegusi ASV DV valde un vairākas DV apvienības, kā Mineapolē, Ņudžersijā u. c. Organizācijas nolūks ir ar vēstulēm, iesniegumiem, personīgām vizītēm un citiem veidiem panākt ASV kongresa atbalstu Baltijas valstu atbrīvošanas jautājumā. Ja, piemēram, kongresa locekļi saņem 10 vai vairākas vēstules līdzīgā jautājumā, tad nav grūti atrast kādu, kas iesniedz attiecīgu rezolūciju. Tās pieņemšana savukārt rada zināmu ietekmi ASV ārlietu ministrijā, un tā rodas arī senāta atbalsts. Par to uztraucas komūnisti, kā bija vērojams attieksmē uz ASV konsulāro nolīgumu ar Pad. savienību, Latvijas 25 gadu okupācijas protestā u. c. Sāk parādīties tādi komūnistu izdevumi, kas agrāk nav redzēti, kā „Soviet Women," „Soviet Life" u. c., kur sevišķi daudz rakstīts par Baltijas valstīm.

Meklējot draugus ASV kongresā un senātā, gūti panākumi, kas ar laiku ietekmēs ASV ārlietu ministriju un prezidentu kaut ko darīt, lai tuvotos galvenajam mērķim sagatavot ceļu Baltijas valstu jautājuma pacelšanai Apvienotajās nācijās. Šis darbs prasa lielu aktivitāti, kas savukārt nozīmē lielu mērķu iedzīvināšanu, līdz būs panākta brīva un neatkarīga Latvija un pārējās Baltijas valstis.

Organizācijas latviešu sektors katru dienu saņem ap 15 vēstuļu, kuras pieprasa dažādu iesniegumu paraugus un norādījumus, kādēļ darba sēdes ir ļoti intensīvas. Ja kongress saņem, piemēram, 40 vai vairāk vēstuļu kādā jautājumā, tad parastais pieņēmums ir, ka vismaz 10 reižu vairāk iedzīvotāju domā līdzīgi. Tādēļ vēstulēm un iesniegumiem ir ļoti liela nozīme ASV politiskajā dzīvē. Turpretī Kanadas latviešu centrālās organizācijas iespaids ar labi izveidotiem sakariem bieži vien ir lielāks nekā līdzīgos apstākļos ASV.

Pēc Dr. L. Streipa vispārējās informācijas sanāksmes dalībnieki vēl pakavējās pārrunās par pēdējā laika nacionālpolitiskajām aktuālitātēm.

R. N.

EDMONTONA

●Auto negadījumā cietusi Elfrīda Heinberga, viņas vīra vadītajai mašīnai saduroties ar citu. Heinbergu mašīnā atradies arī J. Strauts, kas, tāpat kā mašīnas vadītājs P. Heinbergs, ticis cauri vienīgi ar izbailēm. Cietušā Heinberga, kurai konstatēti ķermeņa satricinājumi un gurna kaula lūzums, ievietota Royal Alex slimnīcā, kur nāksies ārstēties ilgāku laiku. Abi Heinbergi darbojas Edmontonas DV nodaļā, kuras priekšnieks ir negadījumā neskartais J. Strauts.

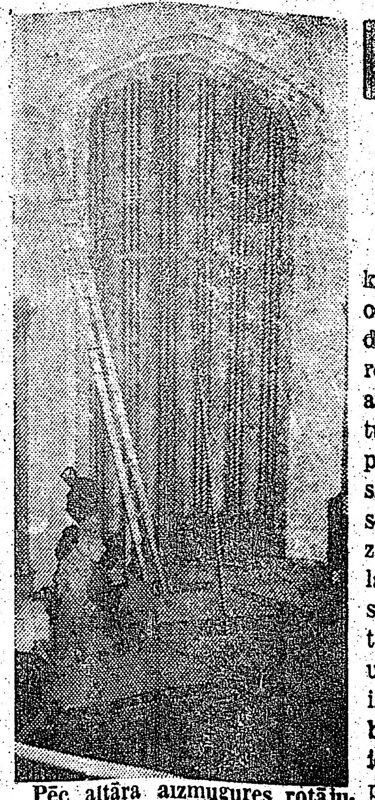

Pēc altāra aizmugures rotājuma uzstādīšanas talcinieki Jonkeru baznīcā veic nostiprināšanas darbus. Foto: V. Zālīte

JONKERU BAZNICA IESVĒTĪŠANAS PRIEKŠVAKARĀ

Vasarā sāktie pārbūves un izdaiļošanas darbi Ņujorkas latviešu ev.-lut. draudzes Jonkeru dievnamā tuvojas nobeigumam. Paredzams, ka baznīcas iesvēte notiks 7. novembrī. Izkrāsota baznīca, skolas telpas, priekšnami, blakus zāle, ievilkta elektrība un jauns ūdensvads, izveidots pārvaldnieka dzīvoklis un skautu telpa, pārveidotas blakus esošās skolas telpas. Pašreiz veic pēdējos darbus altāra izveidošanā.

Lielāko darbu daļu veikuši talcinieki pa vakariem vai nedēļu nogalēs, dažreiz vairāk par 30 talciniekiem reizē. Lielākie darbi izdoti uzņēmējiem, kā baznīcas telpas krāsošana, ūdensvada un elektrības ievilkšana. Talkās piedalījušies 120 draudzes locekļu, pie kam visvairāk darba stundu ziedojis būvdarbu vadītājs V. Lucāns — ap 450. H. Krasts un J. Bālēns mājās gatavo altāra krustu un galdu, A. Baumanis jaunu kanceli, V. Briedis altāra sētiņu un A. Braunfelds sagatavo būvmateriālus mazākiem izrotājumiem. Tālcinieki baznīcā kopā nostrādājuši vairāk par 2000 darba stundu, neskaitot mājās paveiktos darbus.

Saņemti ziedojumi kopsummā par 92.760,70 dol., ieskaitot loteriju, sarīkojumu atlikumus. Izdoti 80.264,51 dol., atlikums bankā 12.496,19 dol., bet nenokārtoti rēķini par apm. 7000 dol., galvenokārt par pēdējā laikā saņemtajiem materiāliem vai vēl paveicamajiem uzpošanas un izdaiļošanas darbiem. Draudzes loceklis A. Eimanis Ročestrā ziedojis divus altāra svečturus, keramiķe A. Graudiņa altāra vāzi, J. Aleksējevs dāvinājis 22 pēdas augstu rāmi altāra atbalstam, pats nebūdams draudzes loceklis. Skolēnu vecāki ar ziedojumiem palīdzējuši iegādāt jaunu skolas inventāru. Ar Bronksas dāmu komitejas ziedotajiem līdzekļiem izveidots altāris un iegādāta grīdsega visai baznīcai. Stankevīcu ģimene ziedojusi 1000 dol. speciāliem mērķiem.

Dievnama un altāra iesvēte notiks 7. novembrī, pl. 11 dienā, dievkalpojumu vadot jaunievēlētajam archibīskapa pēcniekam māc. A. Lūsim no Toronto un asistējot draudžu apvienības prezidentam prāv. A. Veinbergam no Vašingtonas un LELDAAs austrumu apgabala garīgajam vadītājam prāv. K. A. Birzniekam no Filadelfijas. Dziedās draudzes Bronksas koris. Baznīcas telpā ar balkonu un papildu krēsliem ir ap 450 vietu, bez tam pāris simtu stāvvietu. Baznīcas iesvētes dievkalpojumu būs iespējams noskatīties televīzijā blakuszālē, kur būs iekārtoti divi uztvērēji, bet baznīcā novietotas kameras, kas pārraidīs iesvētes norisi. Ar draudzes valdes atļauju šī svinīgā dievkalpojuma kollekte atstāta Jonkeru dievnama izdevumu segšanai. Pēc tam notiks skautu un gaidu mītnes iesvēte.

Pievakarē būs otrs dievkalpojums, kuru vadīs prāv. K. Valters no Hadsonas. Te aicināti piedalīties draudzīgi amerikāņu mācītāji un sinodes pārstāvji un Jonkeru pilsētas amatpersonas. Pēc šī dievkalpojuma notiks iesvētību mielasts, kuru rīko Bronksas dāmu komiteja; piedalīšanās maksa 4 dol. no personas. Nepieciešama iepriekšēja pieteikšanās, nokārtojot dalības maksu, pie Bronksas dāmu komitejas priekšnieces vietnieces E. Bērziņas, 2758 Oreston Ave., Bronx, N. Y., 10458.

—ño

I. Turks - LELDAA vidienes apgabala garīgais vadītājs

LELDAAs vidienes apgabala konference, kas notika 16. un 17. oktobrī Čikagas Sv. Jāņa draudzes paspārnē, vairāk nekā citām reizēm atgādināja īsto dzīvi — ar saviem ieguvumiem un pametumiem, sērām un priekiem, nepelnītiem pārmetumiem un sirsnīgu atsaucību no negaidītas puses. Skaudri bija jūtami lielie zaudējumi — līdzšinējā apgabala garīgā vadītāja prāv. P. Ķirsona, tāpat Klīvlendas Apvienotās draudzes mācītāja J. Kugrēna un LELDAAs kasiera K. Bierņa izrūkums. Viņus ar klusuma brīdi godināja gan konferences ievadā, gan arī dievkalpojumā tās pašas dienas vakarā, kad apvienotie Čianas un Sv. Jāņa draudzes kori veltīja aizgājējiem J. Vītola „Gājēja dziesmu naktī."

Pēc LELDAAs pr-ža prāv. Veinberga vadītā ievada svētbrīža konferencē, kuras pirmajā posmā prezidēja apgabala garīgā vadītāja vietnieks māc. K. Būmanis, par sekretāriem izvēlēja māc. Pēteri Nesauli un Dagmāru Vallenu, par balsu skaitītājiem — māc. Egonu Rūsu un Alfēju Grīkmani, pie prezidija galda aicinot arī Sv. Jāņa draudzes priekšnieku Jāni Ruģēnu. Konferences apsveicēju skaitā bija archibīskaps K. Kundziņš, Baznīcas virsvaldes prezidents P. Egīītis un māc. Arnolds Lūsis, kas nu apstiprināts par nākamo bīskapu. Pateicību par izteikto līdzjūtību un vainagu bija sūtījusi arī prāv. Ķirsona atraitne.

Par spīti sērām, konferences pirmais referāts bija it celsmīgs: māc. E. Ķiploks vēstīja par nule izdoto Vecās derības tulkojumu, kā arī par Dziesmu grāmatas emandācijas darbu. Latviešu Bībeles izdošana jaunā tulkojumā uzskatāma par gandrīz tikpat lielu notikumu, kā Glika tulkojuma iznākšana pirms 280 gadiem. Fakts, ka tas varēja notikt trimdā, kur darba apstākļu, līdzekļu sagādes un pat teoloģijas un seno valodu speciālistu ziņā iespējas stipri sašaurinājušās, uzskatāms par lielu Dieva žēlastības apliecinājumu. Darbam ir arī savi trūkumi, kā apliecina paši tulkotāji, turklāt tam būs jāpārvar tradicionālā pieraduma barjēra, kā notiek katrā jaunā Bībeles un Dziesmu grāmatas emandācijas reizē. Taču tulkotāji, sākot ar Vecās derības tulkotāju no senebrēju variantiem prāv. Feliksu Treuu un beidzot ar latviešu valodas gludinātāju prof. Ernestu Blesi, visi centušies panākt „dziļu un zīmīgu izteiksmi cildenā vienkāršībā." Pirmie jaunā izdevuma eksemplāri vienkāršākajā izdevumā par 4.50 dol. (paredzēti 4 dažādas kvalitātes iesējumi) jau parādījušies draudžu grāmatu galdos un tiekot izpirkti jau tai pašā dienā.

Ja Bībeli parasti jāpārstrādā divreiz gadsimtā, tad Dziesmu grāmatu vismaz trīsreiz. Latviešu Dziesmu grāmatu pēdējo reizi pārstrādāta 1888. gadā, uz kā balstīts arī 1922. gada izdevums, tāpēc šoreiz emandācijas komisijai bija stingri un sistēmatiski jāpilda, lai izskaustu novecojušas frāzes, vājas atskaņas, vulgāru izteiksmi, tāpat atsijātu t. s. lieko bagāžu — dziesmas, kuras vairs nedzied, aizstājot tās ar jauniem tulkojumiem, jaunuzņēmumiem dziesmām. Ļaudis jauno Dziesmu grāmatu gaidīt gaidot: jau 6000 to pieprasījuši, kaut cerība to saņemt ne ātrāk par Ziemsvētkiem.

Pēc pirmā referāta ar sekojošām diskusijām notika LELDA AS vidienes apgabala garīgā vadītāja vēlēšanas, kurās visvairāk balsu (17) saņēma māc. Jānis Turks no Kalamazū, kandidātos palikot māc. Pēterim Nesaulem (15) un māc. Edvardam Putniņam(11). Jauno apgabala garīgo vadītāju pirmais apsveica prāv. A. Veinbergs; pēc tam, sekojot Detroitas Sv. Pāvila draudzes pr-ka R. Junkuļa ierosinājumam, konference izteica pateicību līdzšinējam apgabala garīgā vadītāja vietas izpildītājam māc. K. Būmanim.

Pēcpusdienā konference noklausījās māc. T. Celma referātu par sabiedrisko ideālu attīstību un to liktenīgajiem konfliktiem tagadnē, kam sekoja māc. V. Vārsberga atskaite par Gaŗezeru, kas atkal iedalāms lielo panākumu ailē: izrādās, ka jau pirmajā darbības vasarā Gaŗezers bijis neiedomājami sekmīgs gan materiālā ziņā, gan ar tādiem panākumiem, kuŗus ar naudu nenopirkt. Saziedots 36.000 dolaru; atlikumu aizņemoties ar noteikumu, ka jāatmaksā 10.000 dol. gadā, Gaŗezers nopirkts. Tā kā saimniecības pārzinis J. Ķiļēns savā pārskatā uzrādīja, ka ieņemts 18.744 dol. un atlikumā ir 9.615 dol., tad jau pirmajā vasarā pierādījies, ka Gaŗezers var pats sevi samaksāt. Gan Detroitas Kristus draudze, kas pasākumam ziedojusi visvairāk (11.681,64) un bez tam aizdevusi 15.000 dol., savu aizdevumu grib atpakaļ drīzāk nekā sākumā domāts, taču jābūt pateicīgiem tam labvēlīgajam eņģelim, kas pirms gada māc. V. Vārsbergam (kam bija ideja) lika satikt šīs draudzes priekšnieku (kam bija nauda), jo savādāk sapnis par Gaŗezeru būtu palicis tikai — sapnis. Tagad, kad Gaŗezers jau ir kaut cik uz ceļa, mazliet piespiežoties, nebūs nekāda lielā problēma nokārtot arī šo jautājumu. Tādēļ pavisam skumji kļuva, klausoties tos pesimistus, kas vēl tagad Gaŗezera nākotni redz visai tumšās krāsās. Gaŗezera bērnu nometne un it sevišķi ģimnazijas projekts sevi parādījuši no visjaukākās puses, un nākotnes ziņā neviens cits projekts vidienes apgabalā ar to nevar sacensties.

Konference pieņēma rezolūciju aicinot visas draudzes Gaŗezera labā sistēmatiski vākt ziedojumus, nekādas saistošas summas neminot. Tāpat konference nolēma pateikties Detroitas Kristus draudzei par lielo ziedojumu un pretimnākšanu. Pieņemamie Gaŗezera statūti pirmoreiz lasīti iepriekšējās dienas sēdē Meļvudā, kur dalībnieku rakstiski iesniegtie statūtu papildinājumi nodoti atsevišķai statūtu komisijai, kas tos apstrādās jurista Meļjas vadībā. Māc. Vārsbergs ziņoja arī par prāv. Ķirsona pieminai projektēto zvana torni Gaŗezera Karogu kalnā. Nākamvasar Gaŗezerā nolemts sarīkot draudžu dziesmu dienu, baznīcas jaunatnes konferenci ASV un Kanadas apjomā, brīvdabas teātra izrādi K. Baltpurviņa-Dzeldes vadībā u. c. līdzīga apjoma pasākumus. Daudz domāts par bērnu nometnes programmas uzlabošanu. Projektē rīkot arī liela apmēra loteriju.

Konferences pirmā diena beidzās dievkalpojumā ar dievgaldu, kur sprediķoja māc. T. Vēdzele no Omahas, bet liturģijā piedalījās māc. J. Osis un māc. J. Turks.

Svētdienas rītā, pēc māc. E. Rūsas vadītā svētbrīža, sekoja referātu cikls par dāmu komitejas darbību, kurā piedalījās māc. J. Turks, V. Briede no Omahas, māc. P. Nesaule un māc. K. Būmanis. Še atklājās dāmu komiteju darba teorētiskās un praktiskās puses.

Māc. H. Jesifers ziņoja par apgabala svētdienas skolu stāvokli, uzsvērdams, ka dažkārt problēmas nav meklējamas vis skolēnos, bet gan viņu vecākos. Skolotāju rindās bija redzami piekrītoši galvas mājieni, kaut arī debates izcēlās par laiku, kad svētdienas skolā mācāms: māc. H. Jesifers domāja, ka pirms vai pēc dievkalpojuma, bet dažas skolas vēl darbojas tieši dievkalpojuma laikā.

Māc. V. Līventāls, kas runāja par apgabala jaunatnes darbu, savā referātā bija ietilpinājis daudz jauku projektu, kas prasīt prasās, lai tos iedzīvinātu. Prāv. A. Veinbergs stāstīja par mūsu baznīcas stāvokli citu baznīcu saimē, izsekodams Latvijas ev. lut. baznīcas nozīmes celšanās un grimšanas līknei, tās attieksmēm ar valsti un valdībām kopš tās dibināšanas laika līdz šai dienai. Konference beidzās ar māc. K. Būmaņa vadītu lūgšanu un māc. J. Turka atvadu un pateicības vārdiem. Par dalībnieku labsajūtu un cienastu konferences laikā bija gādājušas Sv. Jāņa draudzes dāmas D. Straumanes vadībā.

D. V.

Latviešu namā Toronto bazārā laimestu no Ritas Āpses saņem Ernests Millers; pa kreisi Rudīte Gulbe.
Foto: J. Ligers

IZDEVUSIES SKOLĒNU IZRĀDE ŅUJORKĀ

Patīkams pārsteigums bija Ņujorkas latviešu skolu kopējais Raiņa „Zelta zirga" uzvedums 17. oktobrī Manhatenā. Kaut arī tas nepretendēja uz augstu mākslas sniegumu, uzvedums tomēr radīja prieku skatītājos un vecākos, palīdzēja skolēniem pareizi izprast Raini un radīja lielāku interesi par latviešu literātūru un teātŗa mākslu. Pašiem mazākajiem skatītājiem interesantāk tomēr likās skraidīt apkārt pa zāli. Piecu cēlienu uzvedumā bija tikai viens starpbrīdis, bet mazajiem patīk izlocīt kājas.

Lugas sagatavošana notika pa cēlieniem atsevišķās skolās. Uzvedumā no 5 Ņujorkas skolām piedalījās četras — Bronksas, Bruklinas, Longailendas un Ņuarkas skolas. Sagatavošanu veica skolotāju M. Pētersones, A. Ruslejas, A. Rumakas un A. Baumanes vadībā, bet režisore lugai bija Ņina Melbārde -Lagzdiņa. Spožajiem tērpiem metus bija devusi Anda Saliņa, bet tērpus gatavojušas tēlotāju mātes. Dekorācijas bija sagatavojusi A. Saliņa, bet skatuvi iekārtojuši spēlētāju tēvi.

Jāatzīst, ka izrāde noritēja raiti, tēlotāji savās lomās bija iejutušies un tekstu zināja pietiekami labi. Dažam loma padevās labi, citam sliktāk; dažs izrunā bija labāks un skaidrāks, dažam tā bija paklusa vai bailīga. Skaistie tērpi, dekorācijas un apgaismojums palīdzēja skatītājiem iejusties izrādes norisē. Kaut arī mēģinājumi bija notikuši dažādās skolās, izrāde izrādījās viengabalaina.

Mazajiem skatītājiem, varbūt, nebija nojautas par Raiņa līdzībām, bet viņi izrādi uzņēma kā pasaku, kuŗu tēlo bērni. Ap 1000 apmeklētāju aplausiem sumināja tēlotājus un lugas sagatavotājus. Ilgi Ņujorkā nebija piedzīvota tik sirsnīga piekrišana teātŗa izrādei, kādu saņēma šis skolēnu uzvedums, kas deva apmierinājumu izrādes iecerētājiem, sagatavotājiem un skatītājiem.

Kad par šīs lugas izrādi pērn sāka runāt, ne visiem tā likās piemērota uzvedumam bērnu sarīkojumā. Pēc pārrunām un lomu izskaidrošanas tēlotājiem, visiem luga tomēr likās pieņemama. Sākotnēji pavasarī paredzēto izrādi vajadzēja atlikt režisores slimības dēļ. Tagad izrāde apliecināja, ka nav strādāts veltīgi un ka līdzīgs darbs būtu turpināms.

Izrādes atlikums domāts Ņujorkas skolām un vasaras nometnei.

vi

GODINĀS ILINOJAS KONGRESA DELEGĀCIJU

(v) — Americans for Congressional Action to Free the Baltic States ciešā sadarbībā ar Čikagas latviešu biedrību un Latviešu jaunatnes savienību 6. novembrī Čikagā rīko ASV kongresa Ilinojas delegācijas godināšanu par tās aktīvo darbu Baltijas valstu labā. Kongresa republikāņu frakciju reprezentēs E. Dervinskis, bet demokratus pārstāvēs Rostenkovskis. Jāatzīmē, ka tieši Ilinojas delegācija ASV kongresā bijusi visaktīvākā no visām ASV pavalstīm. Turpat 90 proc. no visiem deputātiem ir iesnieguši rezolūcijas Baltijas valstu labā. Tāpat arī citos jautājumos, kuŗos baltiešu intereses bijušas skartas, tieši Ilinojas delegāti tās visaktīvāk aizstāvējuši.

Godināšanas akts notiks Conrad-Hilton viesnīcas 19. zālē, kuŗā gan var uzņemt tikai mazu dalībnieku skaitu. Šī iemesla dēļ bez lūgtajiem lietuviešu un igauņu pārstāvjiem izsūtīti ielūgumi visām latviešu organizācijām (katrai rezervētas 2 vietas), bet godināšanā nevarēs piedalīties bez speciālajiem ielūgumiem. Ir ielūgta arī amerikāņu prese un latviešu jaunatnes pārstāvji no ļoti aktīvās Dzelmes deju grupas. Aktam nebūs „tautas sapulces" rakstura, bet to centīsies ieturēt formāli svinīgos rāmjos, pasniedzot delegātiem arī pateicības diplomus ar lūgumu šo pateicību nodot tālāk visiem ASV kongresa locekļiem, kuŗi iestājušies par brīvību un likumību visām tautām un kuŗi arvien nostājušies komūnisma pirmo upuŗu — Baltijas valstu labā.

Vai šādu nopelnu atzīmēšanu nevajadzētu organizēt ar mūsu centrālo organizāciju vidutājību visu ASV apmērā, ir jautājums, kuŗu derētu apsvērt.

SAVIENOTAJĀS VALSTĪS

ČIKAGA

●**Čikagieši uz savu otru abonementa koncertu 17. oktobrī gāja ar kāpinātu interesi, jo mecosoprāns Valija Meliņa, kuŗu viņi atcerējās kā meiteni ar ļoti skaistu balsi, nu izaugusi par gatavu profesionālu dziedātāju, kas cēla priekšā stingri smagu programmu: pirmā daļā 2 Vītola, 1 E. Dārziņa un 5 A. Ābeles dziesmas, bet otrā — lielās pasaules mūziku, sākot ar Rosini un beidzot ar Volfu. Kā aizvien, latvieši izrādījās noilgojušies dzirdēt paši savus komponistus, tāpēc viņiem pirmā daļa gāja vairāk pie sirds. Pavadītājs, pianists Valdis Treimanis, šoreiz vairāk nekā citkārt dabūja parādīt savu meistarību, jo gandrīz visām izvēlētajām dziesmām bija bagātīgi klavieŗu pavadījumi.— Skaists koncerts, savādāks nekā citi, kuŗu dzirdēt būtu ieguvums arī citām latviešu kolonijām!**

D. V.

ROČESTRA

●**Jaunieši, kuŗi tuvojas iesvētījamo gadiem, aicināti pieteikties draudzes svētdienas skolā ticības mācības stundām, lai pakāpeniski sagatavotos kārtīgām iesvētības mācībām.**

●**Draudzes dāmu komitejas agrinais Mārtiņvakars ar deju un jautriem priekšnesumiem notiks 30. oktobrī plkst 7 vakarā Erie kluba telpās South Clinton un Meigs ielu stūrī. Mārtiņzoss, uzkodas un loterija. Spēlēs Adama trio. Ieeja $1.50. Atlikums par labu palīdzības darbam.**

LOSANDŽELOSA

●Dienvidkalifornijas draudzes bazārs 9. oktobrī bija pulcinājis vislielāko apmeklētāju skaitu draudzes sarīkojumos pēdējos gados—tuvu 400. Arī bazāra ienākumi pirmo reizi sasniedza 2000 dol. apmēru. Saslimušo plkv. Plensneru aizstāja Olafs Stumbrs, stāstot atmiņas par Losandželosas teātŗa ceļojumiem. Sekoja Elmāra Caunes viencēliena „To skaidro ūdeni nejauciet" izrāde, kas ilga tieši vienu stundu Publika ar dzīvu interesi sekoja lugas norisei, taču varēja manīt, ka izrāde šur tur pakliboja, kas izskaidrojams ar galvenās lomas tēlotājas Ilzes Tauriņas saslimšanu nedēļu pirms izrādes un mēģinājumu izkrišanu. Bija labas dekorācijas, visumā kopiespaids labdarības sarīkojuma rāmjos vairāk nekā apmierinošs. Bija arī bagātīga laimes aka un lielo priekšmetu atsevišķa izloze. Laimētāji bija Ādolfs Ābele (krāsu televīzijas aparāts), Māris Barviks (latviska kokgriezuma šacha galds), Andrejs Zinbergs (K. Laura glezna), Velta Šteinberga (sudraba tējas servizs). Vilis Gulbinskis u. c.

●Kamēr amerikāņi lielākoties precas jūnijā, latviešiem Losandželosā, kur klimata ziņā valda mūžīga vasara, mūža derību slēgšanai labāk patīk rudens. Dienvidkalifornijas draudzē māc. E. Caune salaulājis ārsti Eriku Kļaviņu ar grāmatvedi Klēru Luju un chirurgu Harīju Lavinu ar jauno aktrisi Mairitu Renāti Vārnu.

●Valstssvētku svinības šogad notiks šādi: 18. novembra vakarā plkst. 7 draudzes baznīcā būs dievkalpojums ar māc. E. Cauni un māc. A. Grietēnu, kam pieslēgsies DV rīkotais tējas vakars ar ASV DV pr-ka V. Haznera referātu. 20. novembrī notiks DKLB rīkotais svinīgais akts ar koncertu. Arī tajā svētku runātājs būs V. Hazners. 21. novembrī draudzei būs Mirušo piemiņas diena un plkst 2 kapu svētki, piedaloties māc. E. Lambertam un māc. E. Caunem.

●Latviešu biedrības papildskola savu darbu atsāka Dienvidkalifornijas draudzes telpās 10. oktobrī. Šogad skola katru rītu sākas plkst 9. Mācības notiek katru svētdienu; divreiz ir īsā skola, kad uzsvars likts tikai uz ticības mācību un latviešu valodu, bet pārējās reizēs māca arī citus priekšmetus. Mazajās klasēs pieaudzis bērnu skaits, kas ir visiepriecinošākā zīme no visām.

M. V.

KALAMAZŪ

●Kalamazū ev.-lut. latviešu draudzē māc. A. Piebalgs kristījis Ritu Jirgenu, Zigfrida un Elaines meitu.

LIELĀKAI LABKLĀJĪBAI UN MEDICARE

BALSOJIET PAR liberāļiem Parkdale rajonā

Ievēliet atkal

DR. S. HAIDASZ X

Viņš uzticami kalpojis visiem Parkdale iedzīvotājiem

Informācija: 650 Queen St. W., tel. 534-2367

Publicējusi Parkdale liberāļu asociācija

KANADAS BAZNICAS

Lūdzu klausaities latviešu garīgo raidījumu „Brītiņš ar Dievu" savā 10. gada gājumā — katru svētdienu no pl. 10.45 — pl. 11 rītā. Vilnis 1350 — Ošavas raidītājs. Tālrunis 261 — 4218.

Lūdzu klausaities latviešu raidījumu uz viļņiem 1270 Niagaras raidītājā. Katru svētdienu no plkst. 2.45 līdz plkst. 3 p.p. Lūdz rakstīt „Sauciens no Golgatas", P.O. B. 285, Station „K", Toronto.

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto. Ont., tel. OX 9 - 3331 Toronto Sv. Andreja baznīcā

31. oktobrī, pl. 3 Ticības atjaunošanas svētku dievkalpojums un māc. Čopa jubilejas atzīmēšana.

7. novembrī pl. 3 dievkalpojums, svētdienas skola.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6 - 2510. Sv. Jāņa draudze tel. 921 -3327. 200 Balmoral Avenue, Toronto 7.

31. oktobrī, plkst. 11 rītā — Ticības atjaunošanas svētku dievkalpojums. Svētdienas skola (sākas 10.30). Jauniešu grupa (13 — 16 g. v., sākas plkst. 10 rītā). Iesvētes mācība.

Māc. A. Briedis, Marilyn Cr., Toronto 16. tel. PL 7 - 2739.

Toronto Austrumu ev. - lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

31. oktobrī, plkst. 2 pēc p. Ticības atjaunošanas svētku dievkalpojums un svētdienas skola. Tūlīt pēc dievkalpojuma, plkst. 3.15 pēc p. draudzes bazārs baznīcas apakšējā zālē.

HAMILTONA

Māc. E. Pavasars.

Hamiltona, Latviešu ev. - lut. Kristus draudze 18 Victoria Ave. South.

31. oktobrī, plkst. 10.30 dievkalpojums bērniem ar svētdienas skola; plkst. 11 Reformācijas un Bībeles svētku dievkalpojums. Piedalās mācītājs J. Prauliņš no Sv. Katrīnas draudzes un dziedās draudzes koris diriģentes A. Kārkliņas vadībā.

SV. KATARĪNAS

Sv. Katrīnu latviešu ev. - lut. draudze Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave.

17. novembrī pl. 8.30 vakarā Latvijas valsts svētku dievkalpojums. Māc. J. Prauliņš. Dziesmu lapiņas.

NIAGARA

Niagara Falls (Ont.) latviešu ev.-lut. draudzes anglikāņu Sv. Jāņa baznīca 580 Portage Road.

7. novembrī, pl. 2 p. p. dievkalpojums ar dievgaldu — māc. J Prauliņš.

VANKUVERA

Māc. K. Kampe, 1975 Alma St., Vancuver 8, B. C., tel. 224 - 5185.

Vankuveras latviešu ev.-lut. draudze.

MONTREALA

Māc A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal 28 P. Q. Tel. HU 9 - 3224.

Montrealas latviešu ev.-lut. Trīsvienības draudze Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcil Ave.

31. oktobrī, plkst. 8 Ticības atjaunošanas dienas kopdievkalpojums Montrealas luteriskajām draudzēm Redeemer baznīcā.

Māc. Viesturs Šēfers, 471 Coolbrook Ave., Montreal 29, P. Q. Tel. 484 - 8394. Sv. Pāvila ev.-lut. latviešu draudze Montreālā.

31. oktobrī, plkst. 2 p. p. Presbiterāņu baznīcā Ticības atjaunošanas svētku dievkalpojums. jums Redeemer baznīcā.

14. novembrī, plkst. 2 p. p. 18. novembŗa, Latvijas valsts dibināšanas dienas atceres dievkalpojums. Solo operdzied. Natālija Valdovska.

21. novembrī, plkst. 2 p. p. Mirušo piemiņas dienas diekalpojums ar dievgaldu.

Montreālā Sv. Pāvila latv. draudzē 25. septembrī māc. V. Šēfers kristījis Jāni Denisu, Palieņu, Jāņa un Martas, dzim. Gebauers dēlu. Jaunieši, kas vēlās 1966. g. maijā iesvētīties, lūgti pieteikties pie draudzes mācītāja.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās plkst. 4 p. p. un trešdienās plkst. 8 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

TORONTO MISIONE

Toronto latviešu misiones kārtējie dievkalpojumi notiek sestdienās, plkst. 8 vakarā — 106 Dorset Road, Scarboro, Stop 19.

ASV BAZNICĀS

ŅUJORKA

31. oktobrī Ticības atjaunošanas svētku dievkalpojums pl. 1.30 Bētlemes baznīcā, jauniešu iesvēte un dievgalds, kā arī Bībeles svētku daudzinājums.

ČIKĀGA

Latvijas ev. - lut. baznīcas Sv. Pāvila draudze — 1648 So. 11th Ave., Meivudā.

Čikāgas latviešu ev. - lut. Ciānas draudze, 5015 W. Ferdinand St.

KLĪVLENDA

Klīvlendas latviešu ev. - lut Miera draudzes dievkalpojumi Zion luterāņu baznīcā, 2062 E. 30. ielas un Prospect Ave. krustojumā. Mācītājs K. Sautiņš, 3625 W. 214th St. Fairview Park, Ohio, 44126.

LOSANDŽELOSA, KAL.

Losandželosā, Dienvidkalifornijas latviešu ev. - lut. draudze, 2450 Griffin Ave., L. A. Mācītāja telefons PO 9-8679.

31. oktobrī, plkst. 11 Bībeles svētki. Pēc tam draudzes zālē kafijas galds, māc. E. Caunes referāts un bībeļu pārdošana. Piedalās ērģ. Velta Barviks.

OKLANDE

Centrālā luterāņu baznīcā, 215 Ridgeway Ave.

31. oktobrī, plkst. 3 dienā Ticības atjaunošanas svētku dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma draudzes bazārs, bērniem laimes akas, atspirdzinājumu galds.

BURLINGEMA, KAL.

Burlingemā, Lutheran Church of the Good Shepherd, 301 Burlingame Ave.

SAKRAMENTO

Sakramento, Sv. Krusta ev. lut. baznīcā, 45 un H ielā.

Santa Rosā, Betlemes baznīcā, Tupper ielā 733.

Komponista A. Okolo - Kulaka 25 gadu mūziķa gaitu jubilejas

KONCERTS

Ar jubilāra, koncertdziedātājas Ksenijas Brantes, pianistes Mirdzas Nārunas - Bogdanovičas un čellista Dzidra Treimaņa piedalīšanos.

LONDONĀ, ONT. sestdien — 30. oktobrī, pl 8.30 vak. Aeolian koncerta zālē, 379 Dundas St. Ieeja $2.50

TORONTO svētdien, 31. oktobrī, plkst. 5 p.p. Latviešu namā, 491 College St. Ieejas kartes I vietā $2.50; II vietā $1.50. Abos koncertos studentiem un skolēniem puscenas.

Ieejas kartes iepriekšpārdošanā DV Grāmatnīcā — Latviešu namā.

Laipni lūdz apmeklēt: DV LONDONAS UN DV TORONTO SAIMES

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

Katru svētdienu — Sauciens no Golgātas dievkalpojumi ar priekšnesumiem pl. 7 vakarā Latviešu namā. Visi laipni ielūgti.

28. oktobrī, plkst. 8 vak. Latviešu namā reliģiski - ētisku pārdomu vakars Māc. R. Ekšteins.

30. oktobrī — pl. 8 Latviešu namā Krizantēmu balle.

30. oktobrī — pl. 7.30 Latviešu kaŗa inv. apvienības balle ar mantu loteriju Latviešu namā.

30. oktobrī — pl. 5.30 T. Grīnberga gleznu skates atklāšana Sv. Jāņa baznīcas telpās, 200 Balmoral Ave. Skate atvērta ik dienas no pl. 6—9 vak. Sestdienās un svētdienās no pl. 3—9 vak., līdz 6. nov. ieskaitot.

31. oktobrī — pl. 5 p.p. Latviešu namā komponista A. Okolo - Kulaka 25 gadu mūziķa gaitu koncerts. Piedalās jubilārs, Mirdza Bogdanovics - Nāruna, Ksenija Brante, Dz. Treimanis.

6. novembrī — TLB un DV Toronto nodaļa Latviešu namā rīko Mārtiņvakaru.

6. novembrī — Studenšu korporāciju kopas gadskārtējais tējas vakars Igauņu namā.

12. nov., plkst 8 vak. DV namā (123 Huron St.) DV Toronto nod. biedru vakars ar referātu un lāčplēšu godināšanu.

13. novembrī — plkst. 7.30 LSAK sportistu apbalvošanas vakars ar deju Latviešu namā.

14. novembrī — pl. 6 vak. Latviešu namā J. Raiņa 100 g. dzimšanas piemiņas vakars — LPB Kanadas kopa.

14. novembrī — pl. 3 p. p. Saulainē Kritušo varoņu piemiņas svētbrīdis pie Kritušo kaŗavīru pieminekļa.

19. novembrī — pl. 8 vak. Latviešu namā LNAK rīko 18. nov. svinību — pieņemšanu.

20. novembrī — pl. 8 vak. Eaton auditorijā Latvijas valsts proklamēšanas atceres svētku akts un koncerts.

20. novembrī — pl. 11 Latviešu skolas Latvijas valsts svētku atceres akts.

21. novembrī — plkst. 2 bazārs par labu TLB sestdienas skolai Latviešu namā.

24. novembrī, pl. 8 vak. Latviešu namā reliģiski - ētisku pārdomu vakars. Māc. R. Ekšteins.

25. novembrī — plkst. 8.30 vak. pianista Ugas Granta (no ASV) klavieŗu vakars Latviešu nama zālē. Toronto latviešu koncertapvienības sarīkojums.

26. novembrī — plkst. 8 vak. DV TK 15 gadu jubilejas izrāde J Raiņa „Zelta zirgs" Lawrence Park Collegiate Institute 125 Chatsworth Dr.

27. novembrī — no plkst 11 dienā līdz 7 vakarā Ziemsvētku tirdziņš un bazārs Sv. Jāņa draudzes baznīcas sarīkojumu telpās, 200 Balmoral Ave.

27 novembrī — pl. 7.30 vak. balle — bazārs Latviešu namā, Toronto latviešu katoļu vienības sarīkojums.

27. novembrī — plkst. 8 vak. DV TK Raiņa „Zelta zirgs" izrāde Lawrence Park Collegiate Institute, 125 Chatsworth Dr.

28. novembrī — pl. 4 p.p. Latviešu namā Dantes jubilejas vakars. Ref. prof. L. Latkovskis, koref. N. Trepše.

4. un 5. decembrī — Kanadas Daugavas Vanagu tradicionālais Ziemassvētku tirdziņš Latviešu namā.

11. decembrī — plkst. 18.30 Latviešu namā Latviešu virsnieku apvienības Kanadā atceres vakars. Ieeja pret ielūgumiem.

30. decembrī, pl. 8 vak. Latviešu namā Reliģiski - ētisku pārdomu vakars. Māc. R. Ekšteins.

1966. g.

2. janvārī — Latviešu skolas Eglītes vakars.

HAMILTONA, ONT.

20. novembrī — pl. 6.30 vak. Royal Connaught hotelī Valsts svētku akts — runās prof. P. Lejiņš.

11. decembrī — pl. 7.30 Strēlnieku vakars HLB namā, 16 Queen St. N., groziņu vakara veidā.

22. janvārī — pl. 7.30 HLMMK balle „Šalc zaļais mežs" Rainbow zālē, Sanford un King ielā.

SV. KATRĪNAS

31. oktobrī — plkst. 5 pēcpusdienā Atlanta hotelī, DV St. Catharines nodaļas 15 gadu darbības atceres svinības — koncerts.

LONDONA, ONT.

30. oktobrī — pl. 8.30 Aeolian koncerta zālē, 379 Dundas St., komp. A. Okolo - Kulaka 25 gadu mūziķa gaitu jubilejas koncerts. Piedalās: jubilārs, Mirdza Bogdanovics - Nāruna, Ksenija Brante, Dz. Treimanis.

The Canada Pension Plan

un tā priekšrocības

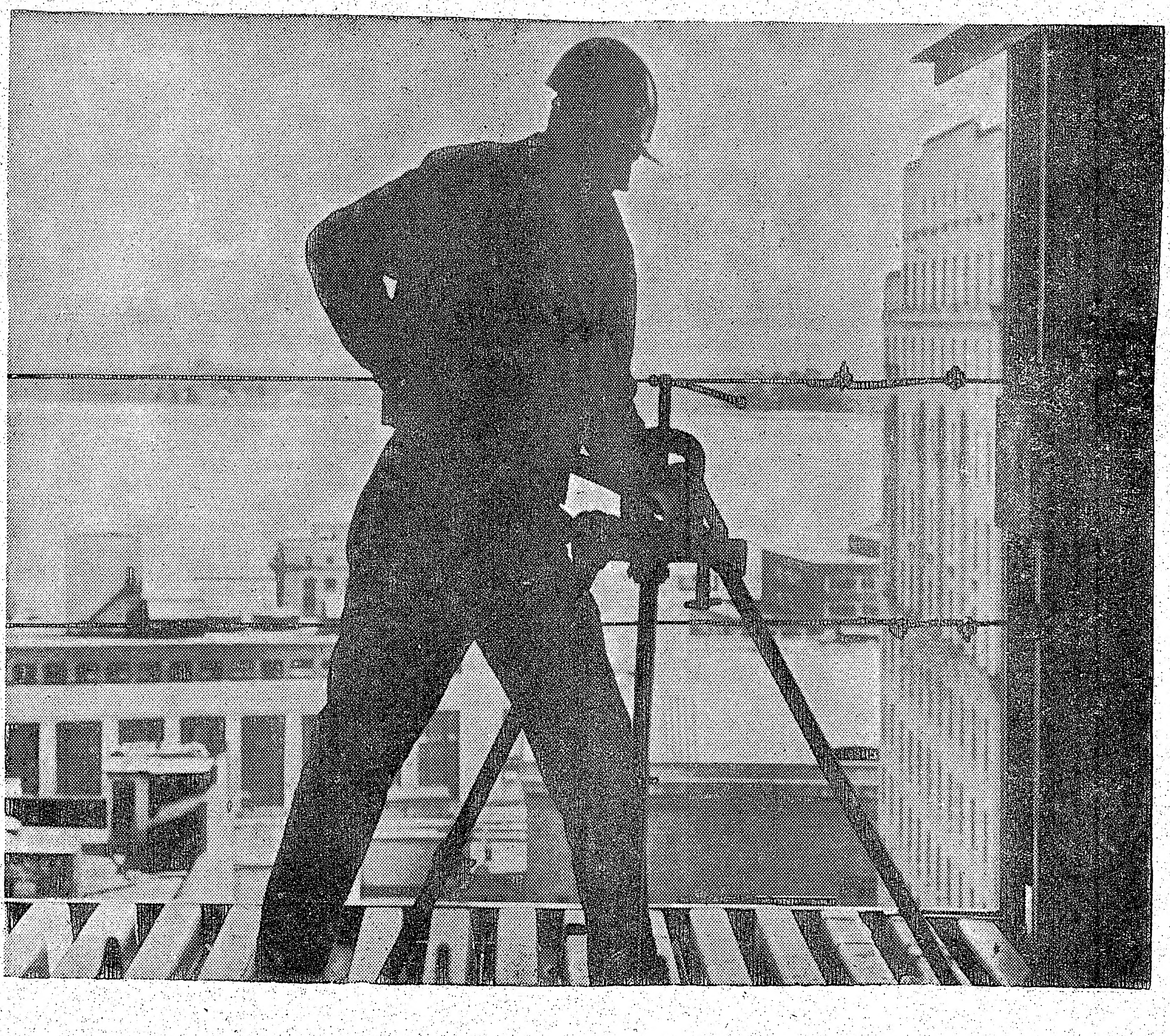

Šeit norādīts, ko Kanadas pensiju plāns dod pilsoņiem kā Roberts Martins, 55 gadi vecam lietpratējam amatniekam, kuŗš izpelna $100 nedēļā ($5.200 gadā).

Ja Roberts strādā pilnu laiku līdz 65 g. v., viņš pensionējoties saņems mēnesī $104.17 no Kanadas pensiju plāna un $75 vecuma pensijas — kopā $179.17 mēnesī. Kad viņa sieva, kas divus gadus jaunāka par Robertu, sāks saņemt savu vecuma pensiju, Martinu ienākums mēnesī sasniegs $254.17.

Ja Roberts 60 gadu vecumā kļūst darba nespējīgs, bet 5 gadus iemaksājis pensiju fondā, viņš saņems $103.13 mēnesī darba nespējas pensiju līdz 65 g. v., kad saņems kārtējo un vecuma pensiju.

Ja Roberts pēc 3 gadu iemaksas pensiju fondā mirst, viņa sieva saņems $64.06 atraitnes pensiju mēnesī līdz 65 g. v. Pēc tam viņas atraitnes pensija būs 62.50 dol. Viņa saņems arī $75 vecuma pensiju — kopā $137.50 mēnesī. Roberta nāves gadījumā Martina kundzei tiesības uz 500 dol. vienreizēju pabalstu.

Visas plāna priekšrocības savu nozīmi nezaudēs. Aktuālās izmaksas summas, droši vien, būs augstākas nekā šeit minētās, jo tās pielāgos dzīves dārdzībai un algu līmenim pirms tās sāks izmaksāt un pārmaiņām dzīves dārdzībā pēc tam, kad tās jau maksās.

Cik daudz jums maksās piedalīšanās plānā?

Ja jūs, līdzīgi Robertam, esat nodarbināts un izpelnat vienmērīgi 5.200 dol. gadā, jūs, sākot ar janvāri, iemaksāsit pensiju fondā $1.59 nedēļā, līdz jūsu iemaksa sasniedz $79.20. Jūsu darba devējs iemaksās to pašu summu.

Šis sludinājums ir viens no serijas, kurā norāda uz dažām svarīgām priekšrocībām Kanadas pensiju plānā individuālā gadījumā.

Publicēts ar Kanadas nacionālās veselības un labklājības ministres Judy LaMarsh rīkojumu.

PĀRLIE
P
IR LIK

Jums daudzreiz sā
tiem. Ir svarīgi, la
tas tā ir!

Piemēram, kopš 1
Kanadas pavalstniecīb
(ja vien tie nav dzimu
vecāki vai aizbildņi n

Jūs varat uzzināt,
iestādei, kas piešķir
skaidrojumus varat i

The Regis
Departme
Ottawa, O

Tiesu iestādes, ku
Moncton, N.B.
Kitchener, Lo
Calgary, Alta.

8. NOVEM
balsojie
VACLAV G
VOST
jūs
SOCIĀLKR
partijas kan
HAMILTONAS

Viņš stāv par:

PERSONĪBU, MORĀLI, LABKLĀ
BRĪVĪBU

Informācijai zvanīt:

Mrs. Dagmar Zimmer, oficiālā aģente, tel
Hamilton, vai arī uz Komitejas istabu — 522—

Vaclavs Vostrezs, čechu izcelsmes kanadietis, 42 g. v. ir Ontario sociālkredita asociācijas vicepreziedents, kā arī etniskā departamenta priekšnieks. Viņš ir partijas Ēdeŗa R. Tomsona stingrs atbalstītājs, kuŗš runās Hamiltonā 30. oktobrī. V. Vostrezs norāda uz sociālkredita partijas sasniegumiem Albertas provincē, un aicina vēlētājus, kas vī-

lušies veco pa
vēro ekonomisk
individuālās br
nos, izmantot i
vembrī balsot
partiju.

V. Vostrezs i
biedriskā un k
pazīstams krist
un tautsaimnie
tors.

TORONTO PILSĒTAS
PUBLISKS PAZIŅOJ
Atgriešanās pie standarta lai
svētdien, 1965. gada 31. o

Tā kā pilsētas padome bija izsludinā
māciju, noteikdama ievērot vasaras laik
gada 25. aprīļa līdz 31. oktobrim, visi pi
ti pagriezt pulksteni atpakaļ 1 s

PLKST. 2 NO RĪTA SVĒTDI
31. OKTOBRĪ

1965. g. 8. oktobrī Philip G.

[Sar]īkojumu kalendārs

TORONTO

... svētdienu — Sauciens no
...gātas dievkalpojumi ar
...kšņesumiem pl. 7 vakarā
...iešu namā. Visi laipni ie-
...
...obrī, plkst. 8 vak. Latviešu
...ā reliģiski - ētisku pārdo-
...vakars Māc. R. Ekšteins.
...obrī — pl. 8 Latviešu na-
...Krizantēmu balle.
...tobrī — pl. 7.30 Latviešu
... inv. apvienības balle ar
...u loteriju Latviešu namā.
...obrī — pl. 5.30 T. Grīnber-
...eznu skates atklāšana Sv.
... baznīcas telpās, 200 Bal-
...l Ave. Skate atvērta ik
...s no pl. 6—9 vak. Sestdie-
...n svētdienās no pl. 3—9
...līdz 6. nov. ieskaitot.
...obrī — pl. 5 p.p. Latviešu
... komponista A. Okolo -
...ka 25 gadu mūziķa gaitu
...erts. Piedalās jubilārs,
...a Bogdanovics - Nāruna,
...ja Brante, Dz. Treimanis.
...mbrī — TLB un DV To-
... nodaļa Latviešu namā rī-
...ārtiņvakaru.
...nbrī — Studenšu korporā-
...opas gadskārtējais tējas
...s Igauņu namā.
..., plkst 8 vak. DV namā
...(Huron St.) DV Toronto
...biedru vakars ar referātu
...plēšu godināšanu.
...mbrī — plkst. 7.30 LSAK
...stu apbalvošanas vakars
...u Latviešu namā.
...mbrī — pl. 6 vak. Latvie-
...ā J. Raiņa 100 g. dzimša-
...iemiņas vakars — LPB
...as kopa.
...mbrī — pl. 3 p. p. Sau-
...Kritušo varoņu piemiņas
...dis pie Kritušo karavī-
...minekļa.
...nbrī — pl. 8 vak. Latvie-
...nā LNAK rīko 18. nov.
... — pieņemšanu.
...nbrī — pl. 8 vak. Eaton
...ā Latvijas valsts prok-
...nas atceres svētku akts
...certs.
...nbrī — pl. 11 Latviešu
...Latvijas valsts svētku at-
...kts.
...nbrī — plkst. 2 bazārs
...u TLB sestdienas sko-
...iešu namā.
...nbrī, pl. 8 vak. Latviešu
...reliģiski - ētisku pārdo-
...ars. Māc. R. Ekšteins.
...nbrī — plkst. 8.30 vak.
... Ugas Granta (no ASV)
... vakars Latviešu nama
...ronto latviešu koncert-
...bas sarīkojums.
...brī — plkst. 8 vak. DV
...gadu jubilejas izrāde J
...„Zelta zirgs" Lawrence
...ollegiate Institute 125
...rth Dr.
...brī — no plkst 11 die-
... 7 vakarā Ziemsvētku
... un bazārs Sv. Jāņa
...s baznīcas sarīkojumu
...200 Balmoral Ave.
...rī — pl. 7.30 vak. bal-
...azārs Latviešu namā,
... latviešu katoļu vienī-
...ojums.
...rī — plkst. 8 vak. DV
...a „Zelta zirgs" izrāde
... Park Collegiate In-
...25 Chatsworth Dr.
...rī — pl. 4 p.p. Latvie-
... Dantes jubilejas va-
... prof. L. Latkovskis,
...repše.
...decembrī — Kanadas
... Vanagu tradicionā-
...ussvētku tirdziņš Lat-
...mā.
...rī — plkst. 18.30 Lat-
...cā Latviešu virsnieku
...s Kanadā atceres va-
...ja pret ielūgumiem.
...rī, pl. 8 vak. Latviešu
...iģiski - ētisku pārdo-
...s. Māc. R. Ekšteins.

... — Latviešu skolas Eglī-
...rs.

[HAM]ILTONA, ONT.

...rī — pl. 6.30 vak. Ro-
...aught hotelī. Valsts
...ts — runās prof. P.
...
...rī — pl. 7.30 Strēlnie-
... HLB namā, 16 Queen
...ziņu vakara veidā.
... — pl. 7.30 HLMMK
... zaļais mežs" Rain-
... Sanford un King ie-

[ST.] KATRĪNAS

... — plkst. 5 pēcpusdie-
... hotelī, DV St. Catha-
...las 15 gadu darbības
...nības — koncerts.

[LON]DONA, ONT.

... — pl. 8.30 Aeolian
...ālē, 379 Dundas St.,
...Okolo - Kulaka 25 ga-
... gaitu jubilejas kon-
...alās: jubilārs, Mir-
...novics - Nāruna, Kse-
...e, Dz. Treimanis.

CANADA

PĀRLIECINAITIES, VAI JŪSU PAVALSTNIECĪBA IR LIKUMĪGI REĢISTRĒTA!

Jums daudzreiz sava Kanadas pavalstniecība ir jāpierāda ar dokumentiem. Ir svarīgi, lai tie jums būtu kārtībā. Noteikti pārliecinaities, vai tas tā ir!

Piemēram, kopš 1947. gada 1. janvāra precēta sieviete automatiski neiegūst Kanadas pavalstniecību, ja vīrs to ir ieguvis. Pavalstniecību ieguvušu pilsoņu bērni (ja vien tie nav dzimuši Kanadā) nekļūst par Kanadas pavalstniekiem, pirms viņu vecāki vai aizbildņi nav tiem pavalstniecību pieprasījuši.

Jūs varat uzzināt, kā Kanadas pavalstniecība iegūstama, rakstot tuvākai tiesu iestādei, kas piešķir Kanadas pavalstniecību. Vai arī, ja tas jums ērtāk, jūs paskaidrojumus varat iegūt, rakstot uz adresi:

The Registrar of Canadian Citizenship,
Department of Citizenship and Immigration,
Ottawa, Ontario

Tiesu iestādes, kur piešķir Kanadas pavalstniecību, atrodas:
Moncton, N.B., Montreal, P.Q., Ottawa, Toronto, Hamilton, St. Catharines, Kitchener, London un Windzor, Ont., Winnipeg, Man., Edmonton un Calgary, Alta. un Vancouver, B.C.

J. R. Nicholson (paraksts)
Pavalstniecības un Imigrācijas Ministrs

---

8. NOVEMBRĪ
balsojiet par
VACLAV GEORGE VOSTREZ
jūsu
SOCIĀLKREDITA
partijas kandidātu
HAMILTONAS austrumos

Viņš stāv par:

PERSONĪBU, MORĀLI, LABKLĀJĪBU un BRĪVĪBU

Informācijai zvanīt:

Mrs. Dagmar Zimmer, oficiālā aģente, tel. 383—5241, Hamilton, vai arī uz Komitejas istabu — 522—0744 Hamiltonā.

Vaclavs Vostrezs, čechu izcelsmes kanadietis, 42 g. v. ir Ontario sociālkredita asociācijas viceprezidents, kā arī etniskā departamenta priekšnieks. Viņš ir partijas Edera R. Tomsona stingrs atbalstītājs, kurš runās Hamiltonā 30. oktobrī. V. Vostrezs norāda uz sociālkredita partijas sasniegumiem Albertas provincē, un aicina vēlētājus, kas vīlušies veco partiju darbībā un vēro ekonomiskās labklājības un individuālās brīvības mazināšanos, izmantot izdevību un 8. novembrī balsot par sociālkredita partiju.

V. Vostrezs ir ļoti aktīvs sabiedriskā un kultūrālā laukā un pazīstams kristiānisma, kultūras un tautsaimniecības rakstu autors.

TORONTO PILSĒTAS
PUBLISKS PAZIŅOJUMS

Atgriešanās pie standarta laika

svētdien, 1965. gada 31. oktobrī

Tā kā pilsētas padome bija izsludinājusi proklamāciju, noteikdama ievērot vasaras laiku no 1965. gada 25. aprīļa līdz 31. oktobrim, visi pilsoņi aicināti pagriezt pulksteni atpakaļ 1 stundu

PLKST. 2 NO RĪTA SVĒTDIEN, 31. OKTOBRĪ

1965. g. 8. oktobrī

Philip G. Givens, Q.C.
pilsētas galva

1965 CANADA SAVINGS BONDS

Ieguldījums, kas nesagādās vilšanos

Dabūjamas ikvienā

THE TORONTO-DOMINION BANK

filiālē

Tur ļaudis redz starpību.

KAKTIŅŠ

Veicam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.) Lūdzam zvanīt katrā laikā.

LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd., Toronto.

ZELMA KELLE
meklē savu dēlu
Induli KELLI,
dzim. 1920. g. Bērzpils pag.

VERONIKA ENNIKS
meklē savu vīru
Oskaru Arturu ENNIKS
Andreja d.

Ja kādam būtu ziņas par šām personām, lūgts rakstīt uz sekojošu adresi:
A. Upenieks
670 Main Str. East
Hamilton, Ont. Canada.

ĀBOLUS un MEDU

PIEDĀVĀ no savas farmas
(Dažādas šķirnes)
27 Thorncliffe Ave.,
Toronto 6,
tel. HO 1-2593

Dr. S. HOLMBERG

ZOBĀRSTS - CHIRURGS

paziņo savu jaunā kabineta atvēršanu

425 Jane Street, Toronto,
(Jane - Annette)
tel. 762—3050.

IGAUŅU OPTIĶIS
J. RATAS
169 Danforth Ave. HO 5-6251.

ACU PĀRBAUDE. ACEŅU PAGATAVOŠANA PĒC ĀRSTU RECEPTES. ZEISS STIKLI.
Speciāla atlaide sūtījumiem uz dzimteni.

FRANK VASS BA

ADVOKĀTS - NOTĀRS
263 College ielā, Toronto.
(pie Spadina Ave.)
TEL WA 2-6112, 2-8121.

Skaņu plates

LP — 33 1/3 RPM

Pēteris Lielzuika, tenors — Par katru stundu $4.50
1. Par katru stundu, Mocekļi, Lūgšana, Tu augstais Dievs, Latvju bāru dziesma, Aglona.
2. Visspēcīgais, Visvarenais, Lūgšana, Šūpļa dziesma, Gaisma un Lūgšana no kantātes Tēvijai Ērģeļu pavadījumā.
Vera Leinvēbere, klavieres $5.25
Jāzepa Vītola — Variācijas,
T. Ķeniņa — Sonāte.
+ 3% P.S.T.
Dabūjamas DV Grāmatnīcā,
491 College St., Toronto 4, Ont.

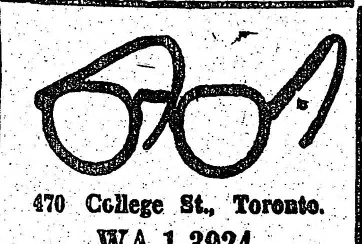

470 College St., Toronto.
WA 1-3924.
OPTIĶIS LUNSKY

MILLERA FARMAS
āboli
atkal dabūjami
bušeļos:
267 Withrow Ave.,
tālr. HO 1-8478.

TRANSPORTA UZŅĒMUMS
BALTIC MOVERS

VIETĒJIEM un TĀLBRAUCIENIEM.
Tel. LE 4-1403, Toronto.

J A U N Ā K Ā S   G R Ā M A T A S
Dabūjamas DV grāmatnīcā
491 College Street, Toronto 4, Ont.

A. Šilde — Bez tiesībām un brīvības	$7.50
I. Grebzde — Māsas, rom.	$6.00
Z. Mauriņa — Trimdas traģika	$5.50
J. Plaudis — Ložmetēju rota, rom.	$4.00
A. Bērziņš — Unpunished Crime	$5.75

PAVADIET SAVU ATVAĻINĀJUMU PILNVĒRTĪGĀK!
IZVĒLIETIES KĀDU NO ŠĪM GRĀMATĀM!

J. Sarma — RŪSA, romāns	$ 3.80
E. Kārkleja — VAI ATZĪSTIES?	$ 4.25
A. Iksens — GANU ZEŅA PRIEKI un BĒDAS	$ 2.60
KROKODIĻU MEDNIEKU GAITĀS	$ 5.00
A. Iksens — MAROKAS BAIGAIS, poēma	$ 1.75
T. Tomsons — DRĀMATISKĀ SEPTĪMA	$ 2.60
Aida Niedra un Andrievs Salmiņš — MELNAS PLŪMES PIE SARKANAM LŪPAM, stāsti	$ 3.80
F. Dostojevskis — NOZIEGUMS UN SODS, I, II, III	$ 3.90
E. Brastiņš — MŪSU DIEVESTĪBAS TŪKSTOŠGADĪGĀ APKAROŠANA	$ 2.40
E. Freimanis — DUMPJU DŪDAS, dzejoļi	$ 2.80
J. Miesnieks — VĪZIJAS un ĪSTENĪBA, dzejoļi	$ 3.00
N. Lečmanis — ZVAIGZNE LOGĀ, dzejoļi	$ 1.50
A. Neboisa — LAIKMETA DRUPAS	$ 3.00
A. Rasa — NAKTS DRĪZ BŪS PAGĀJUSI, noveles	3.50
Alb. Spoģis — PIRMĀS VIJOLĪTES, dzejoļi	$ 2.50
P. Ziedinš — TRIS KOMĒDIJAS	$ 2.50
Fr. Dziesma — LĪVZEME, lirisks tēlojums	4.00
Andr. Eglītis — LĀSTS, dzeja	4.25
K. Kurbads — SILU ŠALKAS, dzeja	2.80
Ed. Sināts — DZIMTENES ATBLĀZMA, dzeja	3.00
A. Švābe — INTELIĢENTI, romāns	3.80
A. Austriņš — PUŠELNIEKI, stāsti	3.50
J. Miesnieks — — KVINKU KALNS, noveles	4.50
A. Andersone — AUGSIM LATVIJAI (skolas grām.)	1.50
P. Aigars — GĀJIENS UZ TAUTIEŠA NAMU, dzejas	$ 3.20
L. Pērļupe — PUTNS ČAULĀ, stāsti	3.50
T. Zeltiņš — TILTU ATJAUNOTĀJI, romāns	4.50
E. Kore — JĀŅU VAINAGS, stāsti un noveles	3.80
A. Vilnis — RĀJIENS SIRDIJ, dzejas	3.20
A. P. Mierkalns — JAUNATDZIMŠANA, dzejoļi	3.50
Velta Toma — MŪŽĪGĀ SPĒLE, dz. izlase	2.95
Zeiboltu Jēkabs — LIKTENIS, romāns	3.90
Zeiboltu Jēkabs — BARONS BUNDULS, romāns	3.90
Hilda Vīka — LIELĀ SLĀPE, stāsti	3.00
Valentīns Pelēcis — RIETĀ, dzejoļi	3.80
Vilis Veldre — DZĪVE PIE JŪRAS, vērojumi	3.80
Aina Kraujiete — ES ESMU VASARA, dzejoļi	3.60
Verners Tepfers — SENATNEI UN MĀKSLAI, apceres	4.20
Ernests Aistars — AIZA, romāns	3.80
V. Čika un A. Šmits — SPORTA SMAIDS, fragmenti	3.00
Vilhelmīne Balodis — DZEJU IZLASE	3.50
Ed. Ozoliņš — SVEŠVĀRDU VĀRDNĪCA	5.00
J. Ziemeļnieks — KOPOTAS DZEJAS	7.00
J. Ziemeļnieks — KOPOTI STĀSTI	4.50
Edv. Tūters — PĒDAS SNIEGĀ, dzejoļi	3.50
D. Biskaps — JAUNO SIRŽU LIKTEŅI, atmiņu stāsts	$ 4.80
Fr. Skuja — ZELTA RAKTUVES, vēst. romāns	$ 4.00
JŪLIJS FELDMANIS	$ 3.80
ASPAZIJAS LIRIKA (izlase)	$ 6.00
ASPAZIJAS DRĀMA I daļa	$ 8.60
Latviešu tautas teikas un pasakas II d.	$ 7.50
L. Druva — PA SAULAINĀM TEKĀM, illustr. izd.	$ 3.50
O. Ritums — ABC — ES IZKRĀSOJU (bērniem)	$ 1.00
A. Rasa — CEĻA MEKLĒTĀJI, rom.	$ 3.50
E. Ardenss — ROBI PARADĪZES VĀRTOS, rom.	$ 4.50
M. Stāraste - Barvika — PINTIĶU CIEMS, bērnu gr.	$ 2.80
Īru pasaka — RŪĶIS UN GOVS, ill. bērnu grāmata	$ 1.75
A. Niedra — HOLIVUDAS KLAUNS, romāns	$ 3.80
P. Jēgere-Freimane — CILVĒKS DOMĀ - DIEVS DARA	$ 4.25
B. Senkēviča — ZIEDOŠAIS ĒRKŠĶIS, stāsti	$ 3.50
G. R. Kurdell — EUROPE'S GREATEST EXODUS, rom.	$ 5.95

Pasūtinot pa pastu, pieskaitīt 25 ¢ pasta izdevumiem.

M. Bukšs — ATMIŅAS UN ATZIŅAS par Latgales kultūru	$ 4.00
M. Bukšs — DIE RUSSIFIZIERUNG IN DEN BALTISCHEN LAENDERN	$ 4.00
M. Bukšs — SKICES UN DOKUMENTI — par Latgales tapšanas laikiem	$ 3.00
H. Laurinoviča — GRYMSTUŠOS SALEŅAS	$ 4.00
Fr. Trasuns — FABULAS	$ 3.00
Andr. Eglītis — KAD TU ACIS IZSLAUCĪSI, TĒVZEME, dzej.	$ 5.00
K. Ķezbers — USMAS ZĒNU DĒKAS	$ 2.80
K. Ķezbers — SAPNIS PAR ROZI, romāns	$ 3.50
A. Lasmanis — CERĪBAS UN VILŠANĀS	$ 4.20
O. Lācis — MĒS UN VIŅAS	$ 3.00
J. Sarma — TĀDA IR DZĪVE	$ 2.50
V. Eglītis — KASTĀĻAVOTS, dzeja	$ 2.80
T. Zeltiņš — TORŅI DAUGAVĀ, stāsti	$ 3.50
Edv. Mednis — DVĒSLES DUMPO, romāns	$ 4.00
O. Rūsis — GONĒRS UN VIŅA BARS, romāns	$ 3.20
P. Klāns — SAFARI	$ 5.70
V. Kārkliņš — KURZEME	$ 3.80
R. Blaumanis — DRĀMA UN KOMĒDIJA	$12.60
A. Lūsis — REDZIET, KĀDS CILVĒKS, KĀDS DIEVS	$ 3.25
J. Širmanis — ĢELZIS UN MISIŅŠ	$ 3.80
A. Grīns — TOBAGO	$ 4.50
Morjē — JAMAIKAS KROGUS, romāns	$ 3.60
J. Rainis — UGUNS UN NAKTS	$ 5.00
Z. Mauriņa — PAR MĪLESTĪBU UN NĀVI, esejas	$ 3.60
A. Michelsons — MŪKSALAS BRĀĻI, romāns	$ 3.80
D. Rogas un S. Cīruļa — ĀBECE — bērniem	$ 1.60
K. Ieviņš — CĪŅA AR SIEVIETI, romāns	$ 4.00
J. Rinks - J. Ošs — LATVJU TAUTAS DEJAS, 1, 2, 3	$ 3.00
T. Ķeniņš — DZEJNIEKA DZĪVE UN GARS — Liriska svīta 5 daļās soprānam, baritonam, jauktam korim un ērģelēm	$ 2.00
J. Dravnieks — ANGLISKI - LATVISKA vārdnīca	$ 5.00
I. Grebzde — TE NU ES ESMU, romāns	$ 4.00
Zeiboltu Jēkabs — ŪDENS BURBUĻI, romāns	
A. Ozols — VIŅA VĀRDI BIJA VARENI, Jēzus māc.	$ 2.50
T. Manns — AVANTŪRISTA FELIKSA KRULLA ATZĪŠANĀS	$ 4.50
J. Sarma — UPURIS, stāsti un noveles	$ 3.50
J. Jaunsudrabiņš — TĀ MUMS IET, aut. adr, vēstules	$ 4.20
Prāv. St. Mozga — SVĒTO DZĪVE	$ 5.80

DV GRĀMATNĪCĀ, 491 College St., Toronto 4, Ont.

SPORTS

ČIKAGAS VOLEJBOLA KAUSA IZCĪŅA HAMILTONĀ

Pērn Hamiltonas Spartas volejbolisti pirmo reizi izcīnīja Čikagas kausu, kuŗa izcīņas noteikumi nosaka, ka turpmākās sacensības rīko iepriekšējā gada uzvarētāji. Tā šogad kausa izcīņa notiks 30. oktobrī Hamiltonā — plkst. 12 dienā Barton High School vingrotavā (vienu bloku uz austrumiem no Upper Gage un Mohawk ielu krustojuma), bez kausa aizstāvētājiem piedaloties Čikagas LSB, Ņujorkas, Milvoku, Kolumbusas sporta kopām un Toronto LSK.

Kausa izcīņa radījusi lielu interesi, un tik plaša apmēra volejbola turnīrs notiek pirmoreiz Ziemeļamerikā. Tā kā katra vienība sacentīsies ar katru, turnīrā tiksies komandas, kas vēl ne reizi nav savstarpēji spēkojušās.

LATVIEŠU ŠACHISTU SEKMES ASV

Ielūgumu piedalīties ASV šāgada šacha meistarībā saņēmis senioru meistarklases spēlētājs Ivars Kalme. Turnīrā aicināti ASV 12 spēcīgākie šachisti ar lielmeistariem Fišeru un Reševski priekšgalā. Aicinājumu nav saņēmis vairākkārtīgais meistarības turnīra dalībnieks Edmars Mednis, bet viņam tomēr vēl var rasties piedalīšanās iespēja, ja daži no 12 aicinātajiem atsakās spēlēt.Turnīrs sāksies decembrī Ņujorkā.

Šāgada Kanadas meistarībā piedalījās 12 labākie zemes spēlētāji. Uzvarēja vairākkārtīgais čempions Janovskis. Piedalījās arī lietuviešu meistars P. Vaitonis, kam šoreiz neveicās un nācās samierināties ar 6. vietu. Piezīmējams, ka Vaitonis pārstāvēja Kanadas krāsas pasaules meistarsacīkšu priekšsacensībās.

Ivars Dālbergs atkal panācis divas skaistas uzvaras šacha turnīros. Ar 6 uzvarām un 1 zaudējumu viņš ieguvis Oregonas pavalsts meistargodu, vienīgo zaudējumu piedzīvojot pret iepriekšējā gada meistaru Turneru, kas šogad palika 3. vietā. Dālbergs uzvarēja arī Ašlandes turnīrā, kuŗā piedalījās 71 spēlētājs, ieskaitot Kalifornijas meistarklases šachistus. Dālbergs panāca uzvaru visās 5 partijās. Ja viņa uzvaru serija turpināsies, Dālbergs ierindosies ASV spēcīgāko šachistu sarakstā. Pašreiz viņš samērā īsā laika posmā uzvarējis 4 turnīros pēc kārtas.

„Seafair" turnīrā Sietlā 3. vietu ieguvis Viktors Pūpols, paliekot puspunktu aiz uzvaras dalītājiem — kanadieša E. Mekkasija un amerikāņa K. Pulena, kas ieguva 5:1 punktus.

Stamera pieminas turnīrā Sanfrancisko puspunktu aiz uzvarētāja E. E. Prunera dalītā 2. vietā ar 4:1 punktiem ierindojies V. Zemītis.

Centrālkalifornijas šacha līgas individuālo meistartitulu ar 4:0 punktiem ieguvis Ēriks Leitis, kas uzvarējis ar 4,5:0,5 punktiem arī Kalifornijas universitātes A sekcijas turnīrā.

V. Š.

APMĀCĪBAS MEITENĒM VINGROŠANĀ un PELDĒŠANĀ

Sākot ar šo rudeni, Toronto West End YMCAs fiziskās audzināšanas nodarbības sievietēm paplašinātas ar vingrošanas un peldēšanas stundām meitenēm vecumā no 8—12 gadiem. Nodarbības notiek katru trešdienu no pl. 4 — 5.30 kvalificētu instruktoru pārraudzībā. Programmas paplašinājums radījis dzīvu interesi. Jauninājums ir arī ievadījuma kurss teātra mākslā zēniem un meitenēm sestdienās, pl. 10 rītā, ko pasniedz Toronto teātra skolas skolotāja Teilore (Taylor).

Interesenti minētajās nodarbībās var zvanīt LE 6 - 1166, prasot pēc zēnu nodaļas vai valodas grūtību gadījumā jautājot pēc M. Lorberga.

PĀRSŪTĀM
naudu uz
LATVIJU
US $10.- pret 9 jauniem rubļiem. Sūtīšanas izdevumi $3.50 līdz $35.-, pārējām summām 10%. Saņemšana 14–21 dienu laikā. Sūtījumi apdrošināti.
DV SAIMNIECĪBU NODAĻA,
491 College St., Toronto 4, Ont.

MEISTARSACĪKSTES GALDA TENISĀ

Ontario YMCAs 4. gadskārtējās atklātās meistarsacīkstes galda tenisā Toronto Rietumu YMCAs sarīkojumā notiks 6. novembrī. Meistarsacīkšu disciplīnas aptveŗ visu klašu vīriešu un sieviešu vienspēles un dubultspēles, kā arī jauniešu, un zēnu un meiteņu vienspēles. Latviešu galda tenisistu dzelzs inventārs katru gadu bijis šo sacensību uzvarētāju sarakstā. Pagājušā gadā latviešu spēlētājiem neveicās vienspēlēs, bet dubultspēlēs tie atkārtoti apliecināja savu pārākumu, Žulpam pāri ar Eichvaldu uzvarot vīriešu, Ādminei ar Marinko sieviešu, bet Eichvaldam ar J. Tomkinu jauktajā dubultspēlē. Šīs sacensības arvien pulcinājušas spēcīgākos Kanadas un arī daļu ASV spēlētāju, gādājot sprieguma pilnus momentus spēlētājiem un skatītājiem. Šogad meistarsacīkšu izkārtojumā aktīvi piedalīsies arī Latviešu sporta apvienības Kanadā prdis J. Ādminis. Dalībniekiem jāpiesakās līdz 1. novembrim. Sacensību informācija saņemama no West End YMCAs, 931 College St., Toronto 4.

JAUNATNES FIZISKĀS AUDZINĀŠANAS NODARBES

Jaunatnes sporta kluba Rīga kārtējās fiziskās audzināšanas nodarbības, sākot ar septembri, atkal notiek Toronto West Eend YMCAs programmas ietvaros katru ceturtdienas vakaru no pl. 7—8.30. Nodarbībās jo sevišķi uzsvērta apmācība soļošanā, auguma vingrinājumos un sporta spēļu ievadā. Visiem nodarbību dalībniekiem obligāta ir peldēšanas apmācība, kur, salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu, vērojams straujš progress. Vēl pirms Ziemsvētkiem paredzēts kopējais pārbaudījums sporta nodarbībās mazskautu un skautu arodzīmju iegūšanai.

Šim nodarbību gadam jau reģistrējušies 20 zēnu. Jauni dalībnieki var pieteikties pie mazskautu vad. I. Batraka vai arī tieši YMCAā, zvanot M. Lorbergam LE6 - 1166. Sporta kluba Rīga tiešo pārraudzību arī šim gadam uzņēmies vēl arvien aktīvais futbolists K. Gulbis. —mo—

VĀCIEŠU UN ŽIDU STĀVOKLIS PAD. SAVIENĪBĀ

Rietumu presē parādījušās ziņas, ka Pad. savienībā, Kazachstanā, sākusi iznākt avīze vācu valodā, jo kaŗa laikā Staļins deportējis uz turieni plašo vācu koloniju pie Volgas. Pirms kāda laika arī Maskavā sācis iznākt vācu laikraksts. Pad. savienībā dzīvo ap 3 miljoni vāciešu, kas tagad „rehabilitēti" un atzīti par lojāliem padomju pilsoņiem — pēc vajāšanām kaŗa laikā. Par šo faktu rakstīts arī kādā anonīmā židu vēstulē Chruščovam, kuŗu sievpeni izplatot Pad. savienības židu vidū jau ilgāku laiku un kas nokļuvusi arī Rietumos. Vēstule pēc Chruščova uzbrukuma dzejniekam Jevtušenko par viņa dzejoli „Babij Jar," kuŗā autors nosoda antisemitismu. Vēstulē analizēts židu stāvoklis Krievijā pēdējos 25 gados un apgalvots, ka pret židiem vērstas vajāšanas Staļina varas pēdējos gados pārspējot vēl vienīgi Hitlera židu iznīcināšanas politika. Staļina laikā židu zinātnieki atlaisti no vietām, rakstnieki un mākslinieki arestēti un nošauti, kaut arī bijuši komūnistu partijas biedri. Staļina politika gribējusi iznīcināt židus kā nacionālu minoritāti, — iznīcināt viņu valodu un kultūru. Židi uzskatīti par starptautiskas, pret komūnistiem vērstas sazvērestības aģentiem, pat turēti aizdomās par plānu nodibināt židu valsti Krimā. Staļina antisemītisma politika sasniegusi augstāko punktu pret židu ārstiem vērstajā apsūdzībā. Chruščovs turpinājis Staļina antisemītismu, kaut arī bez Staļina terrora paņēmieniem: židi padarīti par „grēkāžiem" dažādos noziegumos, piemēram — valūtas spekulācijās u. c.

Minētajā vēstulē pasvītrots, ka Augstākās padomes dekrēts atbrīvojis Krievijas vāciešus no apvainojuma par sadarbošanos ar vācu nacionālsociālistiem kaŗa laikā: vācieši atkal kļuvuši par līdztiesīgiem pilsoņiem padomju valstī, un partijas organizācijām dažādās Krievijas daļās dots norādījums pabalstīt vāciešus to centienos atjaunot savas izglītības iestādes u. c. Vēstulē prasīts, lai židu stāvokli pielīdzinātu vāciešu stāvoklim, lai notiesātos židus rehabilitētu un atsauktu pret židiem vērstos apvainojumus par antikomūnistisku darbību. Tālāk izteikta prasība, lai židiem, kuŗu ģimenes locekļi atrodas ārzemēs, atļautu izceļot no Pad. savienības, it sevišķi tiem, kas palikuši vēl dzīvi Baltijas zemēs. To atļaujot satelītu valstis, piemēram — Polija.

Tagad angļu presē raksta, ka kāda ASV senāta komisija arī sagatavojusi ziņojumu par „antisemītismu kā oficiālo padomju valsts politiku." Chruščovs bijis galvenais antisemītisma politikas ierosinātājs, un viņa laikā atlaisti visi židi, kuŗiem vēl bijuši ievērojami posteņi valdībā. Pirms kaŗa 41,1% no Augstākās padomes locekļiem bijuši židi, bet ap 1958. gadu viņu skaits noslīdējis līdz 0,25%. (41,1% ir tomēr ļoti augsts procents!)

Runājot par Krievijas vāciešiem, jāatzīmē, ka arī slavenais pianists Svjatoslavs Richters ir vācietis. Kaŗa laikā viņa vecāki nokļuvuši Rietumos un nav atgriezušies Krievijā, — pēc kādas vācu avīzes ziņām, kad S. Richteram atļauts uzstāties ārzemēs, viņa pirmajā koncertā Vācijā publikā atradusies arī mākslinieka māte, kuŗa satraukta sekojusi dēla spēlei, bet nedrīkstējusi satikties ar viņu... lai neuztrauktu nervozo un slimīgo mākslinieku ārzemju viesizrāžu laikā... un lai nekompromitētu viņu.

Kad ASV senāta komisijas nodarbosies ar latviešu jautājumu?... A. A.

Pašaizliedzīgais Jaunās Gaitas saimniecības daļas vadītājs

JĀNIS DĀVIS

miris 1965. g. 22. oktobrī Hamiltonā, Kanadā

Dziļās sērās JAUNĀ GAITA

Jaunākā skaņu plate 12"LP
LATVIEŠU TAUTAS DZIESMAS
paša kokles pavadījumā iedziedājis
Antons KIVLENIEKS
Pieprasīt lūgts 964½ Bloor St. W, Toronto 4, Canada
Cena $5.— Ont. prov. + 15 c OST

Sukarno brīdina

Pēc laimīgi pārciestā, Pekingā organizētā apvērsuma, kas izdošanās gadījumā būtu maksājis viņa dzīvību, Indonēzijas prezidents Sukarno nespēj izšķirties par pieņemamo politiku nākotnē. Kopš notikumiem 30. septembrī un 1. oktobrī, Sukarno pašreiz mēģina pārslēgt savu domāšanu jau trešā dažādā fazē. Kad apvērsuma briesmas bija likvidētas, Sukarno liedzās ticēt, ka organizētāji bijuši viņa draugi komūnisti. Pirms nedēļas viņš šādu varbūtību uzskatīja par ļoti iespējamu. Tagad prezidents kritizē armiju, kas tiešām stingri neapspiežot pretkomūnistiskos demonstrētājus un prasa koncentrēt cīņu pret imperiālistiem. Kādā radiorunā Sukarno brīdināja, ka, pretkomūnistiskajām demonstrācijām turpinoties, viņš dos rīkojumu armijas vienībām atklāt uguni. Pašreizējos apstākļos tieši ar to spēlējas pats prezidents. Armijas vadība ir nobriedusi komūnisma apkaŗošanai. Sukarno vara stipri samazināta. Turpinot komūnistu atbalstīšanu, Sukarno viegli var zaudēt prezidenta amatu. Armija un demonstrētāji nav vienīgie, ar kuŗu nepaklausību neapmierināts Sukarno. Pirms apvērsuma viņa vadītā un pārraudzītā Indonēzijas prese liecās katras prezidenta vēlmes priekšā. Tagad tas pēkšņi mainījies. Presi pārvalda armija un izrāda neapšaubāmi pretkomūnistiskas tendences.

Par pretkomūnisma pastiprināšanos Indonēzijā ārkārtīgi sašutusi Pekinga, kuŗas sūtniecībai piederošās telpas Džakartā vairākkārt pārmeklētas, neprasot ķīniešu atļauju. Indonēzijas komūnistu rokās apvērsuma laikā atradušies tūkstošiem ieroču. Domājams, tie pienākuši, apslēpti būvmateriālu kastēs, sūtījumos no komūnistu Ķīnas.

Attieksmes abu valstu starpā kļuvušas ārkārtīgi vēsas. Kamēr pie varas paliek Indonēzijas armija, to uzlabošanās nav sagaidāma. Gluži pretēji, iespējama pat diplomātisko sakaru pārtraukšana, kas būtu ļoti nepatīkams belziens Ķīnas komūnismam visā pasaulē.

Nedēļas nogalē prezidents Sukarno vēlreiz pieskārās apvērsumam, uzskatot to par nesvarīgu, koncentrējoties uz draudiem pret Malēziju un uzsveŗot, ka Indonēzijas galvenā cīņa ir pret neokoloniālismu un imperiālismu.

Tuvojas nobalsošana AN Ķīnas jautājumā

Tuvojas diena, kad Apvienoto nāciju pilnsapulce nobalsos komūnistu Ķīnas uzņemšanas jautājumā. Kopš 1960. gada pilnsapulce vienojusies, ka komūnistu Ķīnu uzņemtu organizācijā vienīgi ar divu trešdaļu balsu vairākumu. Bet ir iespējams, ka ķīnieši šoreiz akceptē ar vienkāršu vairākumu. Šeit gala vārds piekrīt pilnsapulcei. ASV 14 gadu izdevās aizkavēt ķīniešu uzņemšanu. Vai tas izdosies arī šoreiz? Arvien vairāk valstu runā par Pekinas atbalstīšanu. Un arī vienkāršu vairākumu jau būtu pierādījums, ka ASV opozicijas dienas beigušās.

Diplomātiskās aprindās Ņujorkā paskaidro, ka šīgada nobalsošanā ievērojama loma piekritīs tām valstīm, kuŗas no balsošanas atturēsies. Tieši šīs nenoteiktās valstis var izrādīties par noteicošo faktoru komūnistu Ķīnas uzņemšanai Apvienotajās nācijās.

Britu preses magnāts atkal runā . . .

Britu preses magnāts lords Tomsons atkal runājis amerikāņu klubā Parīzē par Pad. savienības un Rietumu attieksmēm. Aizrādot uz savām nesenajām sarunām ar padomju valdības locekļiem Maskavā, viņš stāstījis par saviem novērojumiem. Viņam licies, ka Kremļa politikas vadītāji stipri noraizējušies par savām attieksmēm ar Pekingu: Ķīnas un Pad. savienības robežu līnija esot ļoti gaŗa, robežstrīdi neesot nokārtoti un varot novest pie bruņotas sadursmes. Lords Tomsons pārliecināts, ka Maskava nedomājot par kaŗu ar Rietumiem. Padomju presē gan parādoties šad un tad uzbrukumi „kapitālistiskajiem Rietumiem", bet tie domāti, lai pasvītrotu Krievijas vadītāju lomu komūnistu pasaulē. Pēc Tomsona domām, būtu „liela nelaime, ja krievi zaudētu savu vadītāju lomu komūnistu pasaulē un to iegūtu ķīnieši." Krievi esot jau piesavinājušies dažādus kapitālisma paņēmienus, piemēram — peļņas motīvu uzņēmumos; tie gribot dot lielāku brīvību atsevišķiem rūpniecības uzņēmumiem, kaut viss tas runājot pretim komūnisma principiem. Acīm redzot krievi esot gatavi uz kompromisiem arī attieksmēs ar Rietumiem; tiem neesot vairs agrāko „naida jūtu pret mums," — apgalvojis Tomsons. Pēc viņa domām Rietumiem vajadzētu revidēt savu līdzšinējo politiku pret komūnistu zemēm un „iet tām pretim" („meet them half way").

Pēc šī britu preses magnāta aicinājuma uz koeksistenci un pat „pretimnākšanu," ne sevišķi pārsteidza britu ārlietu ministra negaidītais paziņojums preses konferencē Amerikā, ka Britanija plāno atteikties no premjēra Vilsona projekta par atomieročiem... lai labāk varētu saprasties ar Austrumiem. Tie, kas lasīja par lorda Tomsona sarunām ar Kosīginu Maskavā, atcerēsies, ka Kosīgins bija ļoti neapmierināts ar minēto projektu.

Runājot par „krieviskā elementa" izplatīšanās tieksmēm, šķita, ka arī Kanadā izplatās krievu valoda. Man ir ziņas no Vankuveras: Britu Kolumbijas universitātes pirmā kursā krievu valodu vēloties mācīties 172 studenti. Vai tā būtu interese par krievu kultūru, vai vēlēšanās iemācīties iespējamā pretinieka valodu?...

A. A.

Latviešu . . .

(Pārnesums no 1. lpp.)

ciju vadību. Atsevišķu tautiešu un organizāciju pārrunātie un labi formulētie ierosinājumi varētu būt ļoti noderīgi baltiešu delegācijām. Ieteikumi šai jautājumā līdz 7. novembrim iesūtāmi Dr. Dzintaram Paeglem, 30 Parkhill Court, Staten Island, N. Y. 10304, U. S. A.

Latviešu 13. novembŗa komiteja sēdē 18. oktobrī pieņēma īpašu mudi aicinājumam piedalīties masu sapulcē un demonstrācijā Ņujorkā — „Lai tava vieta nepaliktu tukša!". Prāv. N. Trepša norādīja, ka priekšdarbi šim plašajam protesta sarīkojumam ir tikai ievadījums lielākam pastāvīgam darbam Baltijas valstu atbrīvošanas labā, kuŗa sekmēšanās atkarīga no masu sapulces ietekmīgas izdošanās. Sēdē pārrunāja arī iesniegumu Apvienotajām nācijām, kuŗu sagatavos īpaša komisija no visu trīs tautību pārstāvjiem. Līdz sēdes brīdim komitejas darba sekmēšanai ziedojumos bija ienākuši 300 dol. Dr. Dz. Paegle ziņoja, ka saņemti arī jau vairāki sludinājumi ievietošanai sarīkojuma programmā — biļetenā, citu vidū arī no Ziemeļkalifornijas latviešu studentu apvienības. I. Bērziņš un U. Grava savukārt ziņoja, ka ieejas kartes protesta sanāksmei Madison Square Garden zālē tautieši jau sāk iegādāties un ka laba tiesa, piemēram, jau pārdota Ņujorkas latviešu katoļu draudzes rudens sarīkojumā Frīportā. Kartes bijušas dabūjamas arī citos sarīkojumos. Par komitejas kasieri izraudzīja Uldi Gravu, bet revīzijas komisijā ievēlēja Jāni Gaiguli, Viktoru Kaminski un Ansi Uibo.

ASV DV zemes valde savā apkārtrakstā aicinājusi visas DV nodaļas, bet īpaši austrumpiekrastes apvienības kupli piedalīties Ņujorkas masu sanāksmē un gājienā uz AN namu. Apvienības, kas lielā attāluma vai cita iemesla dēļ nevarētu piedalīties, aicinātas sarīkojumu atbalstīt ar ieejas karšu iegādāšanos vai ziedojumu nodošanu. Vienveidības labā šī lieta kārtojama ar V. Svētuli (48 St. Nicholas Ave., Brooklyn, N. Y. 11235). DV zemes valde dos arī kopēju sludinājumu sarīkojuma programmai.

Okupētās dzimtenes . . .

(Pārnesums no 1. lpp.)

Neaizmirsīsim, ka tas spēks, kas dod brīvību tik daudzām jaunām tautām, ir tieši tas, ko attieksmē uz komūnistu apspiestajām tautām tik ļoti apkaŗo koeksistenciālisti — tas ir NACIONĀLISMS, tautu pašapziņa, kuŗa nepazīst kompromisa pret varām, kas to apspiež un verdzina. Šodien nav arī mums kompromisa ceļa ar varām, kuŗas apzināti vai neapzināti lej ūdeni uz mūsu tautas nacionālās brīvības liesmas. To saprast varam prasīt no ikviena sabiedriskā darbinieka un kultūras dzīves personības, it sevišķi, ja tā pirms šāda apmeklējuma iepriekš pieņēmusi savas brīvās tautas balvu, atzinību un godinājumu.

Var pienākt diena, kad neviens par mums vairs neliksies zinis, kā iemeslu minot, ka gadu gājumos paši esam akceptējuši okupāciju kā vēsturisku pārvērtības augļi. Lai Dievs pasargā mūs no šādas pastarās dienas!

Ja jau internacionālā arodbiedrību kongresā ar tās lielo nozīmi pasaules politikā pieņemts lēmums, ka nav akceptējams tūrisms uz Spāniju, jo tas stiprinot tās režīmu, tad — kā gan varam būt citādos uzskatos attieksmē uz savu zemi, kur pat nevalda kāds mūsu tautas režīms, bet citas tautas okupācijas vara, komūnisms?!

Locīties komūnisma priekšā cerībā uz saprašanos var tikai nesaprašas. To saskatījušas arī vadošās personības Amerikā, krasi mainot savu politiku cīņā par brīvības pastāvēšanu dienvidaustrumos. Kuŗš gan no mums, cik liberāls arī būdams, spētu pieslēgties to demonstrantu grupām, kuŗu ideoloģiskie vadītāji ir filozofs Rasels un profesors Mirdals, kas gan Baltā nama priekšā, gan pasaules universitātēs vēršas pret Amerikas cīņu par brīvību un pret komūnistisko imperiālismu?! Kā tādā gadījumā varam apmeklēt okupēto Latviju?

Nebūsim naivi, domājot, ka komūnisti ar labu atstās Latviju, ja vien pieņemsim to prasības un kritīsim viņu priekšā ceļos, žēlastību lūdzoties. Brīvības upuri ir būs jānes kā mums, tā visai pasaulē brīvajai cilvēcei. To apzināties ir nepieciešams jau tagad.

Sekosim tādēļ Latvijas lietvedža Vašingtonā Dr. A. Spekkes vārdiem, ka tikai mūsu stāja var dot mums kopozitīvu, nelausimies mulsināties un paliksim latviski nacionāli vārda vistīrākajā nozīmē, jo tā ir vienīgā vērtība, kas nav dalāma un ir mums visiem kopīga!

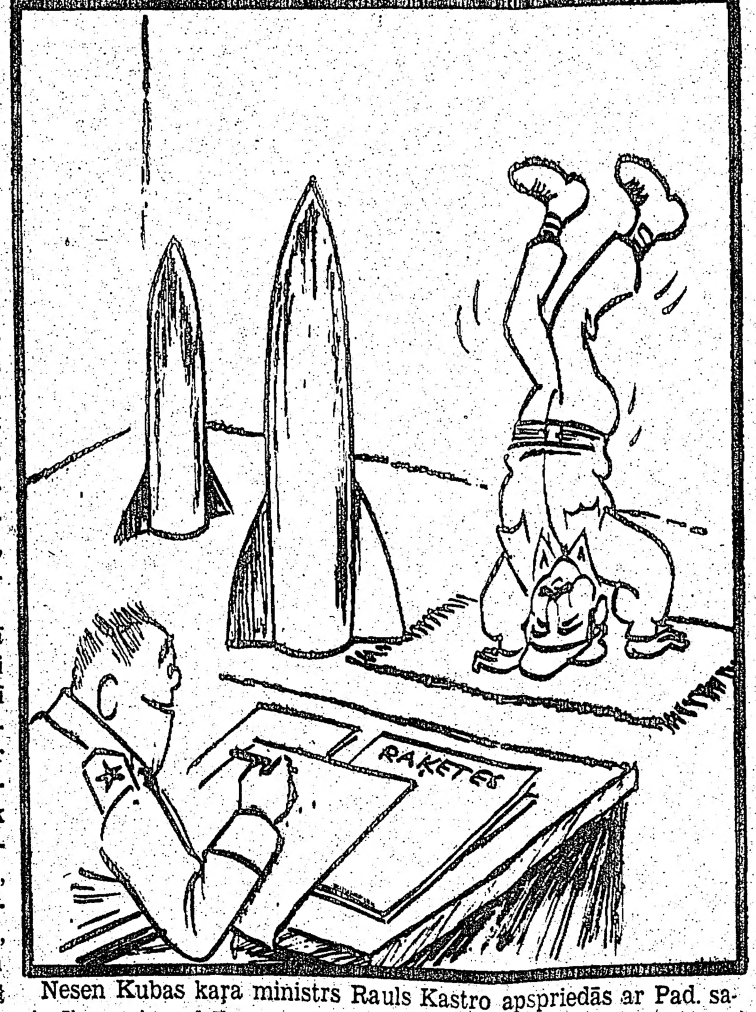

Nesen Kubas kaŗa ministrs Rauls Kastro apspriedās ar Pad. savienības aizsardzības ministru Maļinovski par jaunu ieroču piegādi.

Rauls Kastro: „Biedri maršal, par tādām raķetēm, kuŗas varētu krūmos paslēpt, es ar pateicību jūsu priekšā stāvu uz galvas."

Ed. Keiša karikatūra LA

Āzijas un Afrikas valstu konference jautājuma zīmē

Alžīrā 5. novembrī būtu jāsanāk 65 Āzijas un Afrikas valstu galvu konferencei. Ir tomēr jāšaubās, vai sarunas paredzētajā laikā sāksies. Ir pat jāšaubās, vai tās vispār kādreiz sāksies. Konference trīs reizes jau atlikta. Tagad atlikšanu prasa komūnistu Ķīna, Kambodža un Tanzānija; it sevišķi komūnistu Ķīna, kas nespēj salasīt pietiekamu atbalstu ASV Vietnamas politikas denunciēšanai. Komūnistu Ķīna arī pretojas Pad. savienības pieaicināšanai sarunās, pastāvot, ka tā uzskatāma par Eiropas un nevis par Āzijas valsti.

Dažādu citu iemeslu dēļ konferenci negrib apmeklēt Gvinejas ministru prezidents, tuvs draugs no amata atstādinātajam Alžīrijas prezidentam Benbellam. Aiz Alžīrijas stāv visa arabu pasaule. Konferencē piedalīties solījusies Japāna, Indija un Indonēzija. Bet pagājušā nedēļā divās konferences sagatavošanas sanāksmēs nekādi lēmumi nav pieņemti, komūnistu Ķīnai atkārtoti prasot sarunu atlikšanu.

KRIEVU DIPLOMĀTS AR SĒTNIEKA UZVEŠANOS

Francijas bij. ministru prezidents un ārlietu ministrs Žoržs Bido, kas tagad dzīvo trimdā Brazīlijā, publicējis savas atmiņas, kuŗas tagad iespiestas Parīzes laikrakstā „L'aurore". Mūs interesē vieta, kuŗā Bido pastāsta, kā 1940. gadā viņš stājies ārlietu ministra amatā. Tikko viņš ieradies savā kabinetā Quai d'Orsay (Sēnas krastā), kad pie viņa ieradies padomju sūtniecības pārstāvis un pieprasījis Baltijas sūtniecību atslēgas. Krievu diplomāts pie tam lietojis ļoti asus izteicienus. Ja sētnieki sāk strīdēties savā starpā, saka Bido, tie nelieto tik nekultūrālus vārdus kā šis atslēgu prasītājs.

Bido beidz savas atmiņas ar vārdiem: „Vēl nekas nav beidzies. Viss vēl tikai sāksies. Pasargi, Dievs, mūs no ļauna."

A. Z.

Lielā izvēlē
ļoti mērenas
cenas
MOTTON
FURS
349 Roncesvalles
Ave. TORONTO
Tel. LE 5-1393